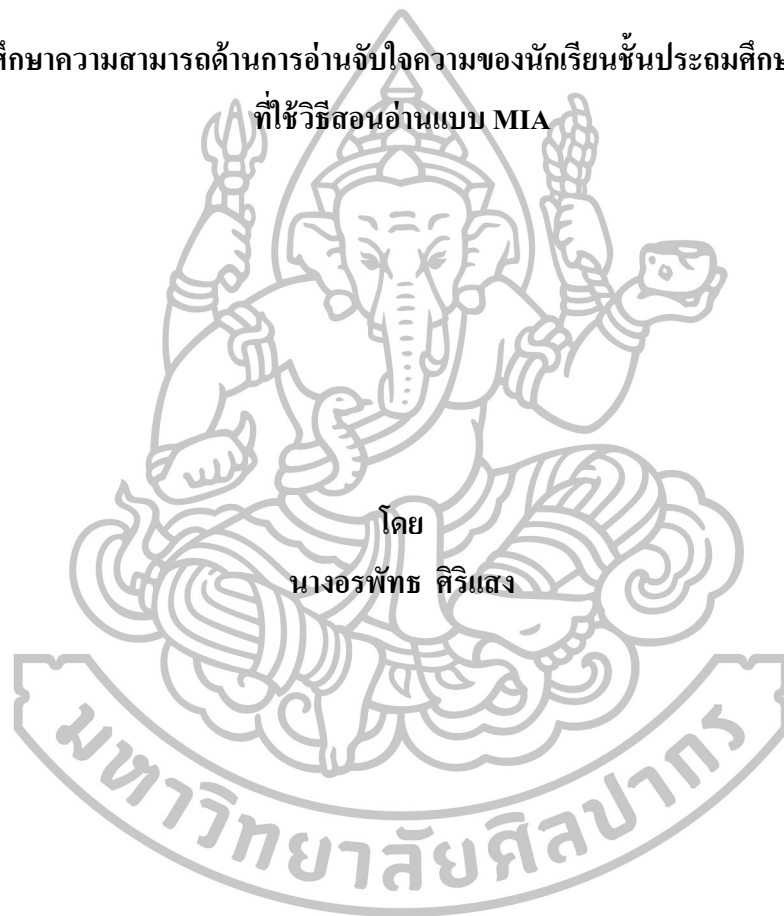

การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

โดย
นางอรพัทธ์ ศิริแสง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**THE STUDY OF THE READING COMPREHENSION ABILITY OF PRATHOMSUKSA
4 STUDENTS BY USING THE MIA READING TEACHING METHOD**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Master of Education Program in Teaching Thai Language
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2015
Copyright of Graduate School, Silpakorn University**

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษา
ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA”
เสนอโดย นางอรพัทธ ศิริแสง เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

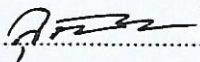
1. รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑนา วัฒนถนอม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

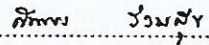
(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากจ้อย)

.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุจิตรา คงจินดา)

.....

.....กรรมการ

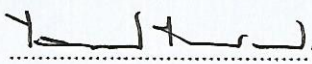
(รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข)

.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑนา วัฒนถนอม)

.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

.....

54255318: สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ / วิธีสอนอ่านแบบ MIA

อรพัทธ์ ศิริแสง: การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.สมพร ร่วมสุข, ผศ.มณฑนา วัฒนถนอม และ ผศ.ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. 161 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/6 มีจำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลยโสธร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

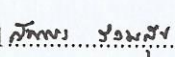
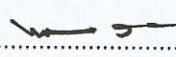

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1 2 3

54255318: MAJOR: TEACHING THAI LANGUAGE

KEY WORD: READING COMPREHENSION / THE MIA READING TEACHING METHOD

ORAPHAT SIRISAENG: THE STUDY OF THE READING COMPREHENSION ABILITY OF PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS BY USING THE MIA READING TEACHING METHOD. THESIS ADVISORS: ASSOC.PROF.SOMPORN RUAMSUK, ASST.PROF. MONTANA WATANATANOM, AND ASST.PROF.CHAIYOS PAIWITHAYASIRITHAM, Ed.D. 161 pp.

The purposes of this research were 1) to compare the reading comprehension of Prathomsuksa 4 students before and after using the MIA reading teaching method, and 2) to study Prathomsuksa 4 students' attitude toward MIA reading teaching method. The samples were 30 Prathomsuksa 4/6 students of Anubanyasothon School. The research was conducted within second semester of the 2014 Academic Year.

The instruments used in this study were 1) 4 lesson plans of reading comprehension using the MIA reading teaching method 2) Using the multiple choices of MIA reading teaching method to test the reading comprehension skill, and 3) The questionnaires of Prathomsuksa 4 to assess the student's attitude toward the MIA reading teaching method. The data was analyzed by mean (\bar{X}) and Standard Deviation (S.D.). The results were analyzed using a t-test dependent design.

The research findings were as follows:

1. The reading comprehension of Prathomsuksa 4 students' taught by using MIA reading teaching method were significantly higher than before study at the .05 level.
2. The Prathomsuksa 4 student's attitude toward MIA reading teaching method were at high agreement level

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature..... *Oraphat*

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature 1..... *Somporn* 2..... *Montana* 3..... *CHAIYOS P.*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์
ความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจาก รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑนา วัฒนอนอม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม
ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากจ้อย ประธานกรรมการตรวจสอบ
วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สุจิตรา คงจินดา ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ
ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ นายพลชัย ป้องวิชัย ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.กัลยา กุลสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม และอาจารย์ ดร. จินฉัตร โรจนวงศ์ อาจารย์ประจำคณะวิชาวิทยาศาสตร์และ
ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข
ข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหาร และขอขอบใจนักเรียนโรงเรียนอนุบาลยโสธร
ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอบคุณกำลังใจจากครอบครัว และเพื่อนที่คอยสนับสนุนตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยมี
กำลังใจศึกษาจนสำเร็จดังปรารถนา หากประโยชน์ใด ๆ อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอ
บูชาแต่บิดา มารดา คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
คำถามในการวิจัย.....	11
สมมติฐานของการวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย.....	15
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	15
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย.....	18
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน.....	24
ความหมายของการอ่าน.....	24
ความสำคัญของการอ่าน.....	26
จุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	27
ประเภทของการอ่าน.....	29
ความสนใจในการอ่าน.....	33

บทที่	หน้า
การอ่านจับใจความ	37
ความหมายของการอ่านจับใจความ	37
ความสำคัญของการอ่านจับใจความ.....	38
ประเภทของการอ่านจับใจความ	39
วิธีการอ่านจับใจความ.....	41
การจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA	44
ความเป็นมาของวิธีสอนอ่านแบบ MIA	44
ขั้นตอนการสอนอ่านแบบ MIA.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
งานวิจัยในประเทศ	49
งานวิจัยต่างประเทศ	52
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
วิธีและขั้นตอนการวิจัย	55
ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการเตรียมการ	55
การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
ตัวแปร.....	56
ระยะเวลา	56
ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการสร้างเครื่องมือ.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
ขั้นตอนที่ 3 ขั้นดำเนินการทดลอง	62
แบบแผนการทดลองของการวิจัย.....	62
การดำเนินการทดลอง	62
ขั้นตอนที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่าน แบบ MIA.....	65
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA	66
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการวิจัย	68
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ	74
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้.....	74
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	75
รายการอ้างอิง	76
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	93
แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA	94
แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA	106
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ วิธีสอนอ่านแบบ MIA	153
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	154
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	159
ประวัติผู้วิจัย.....	161

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายงานผลการสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โรงเรียนอนุบาล ยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ปีการศึกษา 2556.....	3
2	ตัวชี้วัด.....	17
3	โครงสร้างหลักสูตร.....	19
4	การกำหนดสาระการเรียนรู้และระยะเวลาในการทดลอง.....	57
5	วิเคราะห์ข้อสอบเรื่องการอ่านจับใจความ	60
6	เกณฑ์การสรุปความหมายของการประเมินผลความคิดเห็นของนักเรียน.....	62
7	การดำเนินการจัดการเรียนรู้	63
8	เกณฑ์การสรุปความหมายของการประเมินผลความคิดเห็นของนักเรียน.....	64
9	ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA	65
10	ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่าน แบบ MIA	66
11	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน	84
12	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน	85
13	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน	86
14	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน	87
15	แสดงผลรวมค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน	88
16	แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน	88

ตารางที่	หน้า
17	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 80%;"> แสดงผลพิจารณาความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินความสอดคล้อง ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA </div> <div style="width: 15%; text-align: right; vertical-align: bottom;">90</div> </div>
18	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 80%;"> แสดงผลค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบวัดความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA จากการทดลองใช้ (Try Out)..... </div> <div style="width: 15%; text-align: right; vertical-align: bottom;">91</div> </div>
19	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 80%;"> แสดงผลค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบวัดความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA และค่าความเชื่อมั่น จากแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการคัดเลือก </div> <div style="width: 15%; text-align: right; vertical-align: bottom;">92</div> </div>
20	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 80%;"> แสดงผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ </div> <div style="width: 15%; text-align: right; vertical-align: bottom;">155</div> </div>
21	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 80%;"> กราฟเปรียบเทียบผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน จับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ </div> <div style="width: 15%; text-align: right; vertical-align: bottom;">156</div> </div>
22	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 80%;"> แสดงผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอน อ่านแบบ MIA </div> <div style="width: 15%; text-align: right; vertical-align: bottom;">157</div> </div>
23	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 80%;"> แสดงสรุปผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA </div> <div style="width: 15%; text-align: right; vertical-align: bottom;">158</div> </div>

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร ทำให้การเข้าถึงข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและง่ายดาย ทุกคนล้วนแต่แสวงหาข้อมูลสำหรับการศึกษา การทำงาน หรือแม้แต่ความบันเทิง การสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจึงต้องอาศัยกระบวนการที่สำคัญ คือ การอ่าน เพราะการอ่านเป็นการพัฒนาชีวิต ฝึกสมองให้คิดเฉียบคมมากขึ้น ทำให้รู้ทันโลก ทันคน รู้จักตนเอง สามารถสร้างคนให้มีคุณลักษณะที่คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดรอบคอบ และสร้างสิ่งดีๆ ให้กับตนเองและสังคม การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตคนไทยในยุคปัจจุบันยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะทำให้คนเราสามารถพัฒนาตนเองให้ทันต่อความเคลื่อนไหวของสิ่งแวดล้อมรอบตัว การอ่านจึงเป็นปัจจัยสำคัญของชีวิตที่ไม่อาจละเลย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2545: 5) มีพระราชดำรัสถึงความสำคัญของการอ่านว่า

การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อันเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมในเชิงวิชาการ การอ่านมิใช่เพียงเป็นการรับสารเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความคิดและภูมิปัญญาอันซับซ้อน ดังนั้น การอ่านจึงเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่ต้องการการศึกษาวิจัยทั้งในเชิงวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อนำผลการศึกษายวิจัยไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์กับการพัฒนาบุคลากรในระดับการศึกษา และสาขาอาชีพต่าง ๆ

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคน สามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้อ่านทุกเพศ ทุกวัย ตั้งแต่การดำเนินชีวิต การศึกษา การทำงาน ตลอดจนการพักผ่อน การสะสมประสบการณ์และความคิดจากการอ่านจะช่วยให้คนเราหาคำตอบของปัญหาที่ต้องการได้ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ผู้ที่รักในการอ่านจึงเป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ยิ่งไปกว่านั้น องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้คือ การอ่าน เพราะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของผู้อ่าน ทำให้พัฒนาสติปัญญาด้วยการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปบูรณาการกับความคิดของตนเองเกิดเป็นความคิดใหม่ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่านย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาความสามารถทางการอ่านให้มีประสิทธิภาพ

ดั่งที่ ประเทิน มหาจันทร์ (2530: 4) ได้กล่าวไว้ว่า “การอ่านมีบทบาทอย่างสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะเหตุว่า การอ่านนอกจากจะทำให้ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาส่วนตัวและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสังคม ยังช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงของสังคม ได้อีกด้วย” นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539: 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า “การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี” สอดคล้องกับ พรทิพย์ ชาตะรัตน์ (2545: 59) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า “การอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ดังนั้น ผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน คือ สามารถอ่านได้มาก อ่านได้เร็ว และอ่านได้ถูกต้อง ย่อมมีโอกาสในชีวิตหลาย ๆ ด้านมากกว่า เช่น ด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านการประกอบอาชีพ”

จากความสำคัญของการอ่านที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญเป็นเครื่องมือในการเสาะแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ การอ่านเป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาแต่ละสาขาวิชา เพราะวิชาการต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาและจับใจความจากเรื่องที่อ่านจากนั้นจึงนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ตามต้องการ การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านจับใจความได้ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ดังที่ สนิท ตั้งทวี (2526: 104) กล่าวไว้ว่า “ผู้ที่อ่านได้รวดเร็ว และสามารถจับใจความจากข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านได้นั้น ย่อมให้คุณประโยชน์อย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ในเวลาอันจำกัด เฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนที่จำเป็นต้องเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ หลายสาขาด้วยกันนั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ” ทั้งนี้ แวมมยุรา เหมือนนิล (2541: 17) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความว่า “เป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนอ่านจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ ก็คงไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีได้เลย” ส่วน ศรีวิไล พลมณี (2545: 122) กล่าวไว้ว่า “การอ่านเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะการอ่านจับใจความ เพราะผู้ที่อ่านจับใจความของเรื่องที่อ่านได้มากย่อมมีโอกาสรับรู้เรื่องราวได้ดีกว่าผู้ที่ไม่สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้” นอกจากนี้ สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2548: 23) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า “การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ทำให้เป็นคนที่น่าสนใจเพราะอ่านมากทำให้มีความคิดลึกซึ้งและกว้างขวาง ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนและในชีวิตประจำวัน”

กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ จึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดเนื้อหาไว้ในสาระการเรียนรู้แกนกลาง ให้นักเรียนอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น ๆ เรื่องเล่าจากประสบการณ์ นิทานชาดก บทความ บทโฆษณา งานเขียนประเภท โน้มน้ำใจ ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน สารคดีและบันเทิงคดี (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 13)

แม้ว่าการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ และกำหนดให้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนอนุบาลโยธธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษายโสธร เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการอ่านจับใจความ จึงมุ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้บรรลุผลตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ทุกระดับชั้น และได้กำหนดเป็นนโยบายส่งเสริมการอ่าน ทั้งนี้เพื่อต้องการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน และสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ แต่จากการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 230 คน ปีการศึกษา 2556 ซึ่งจัดการทดสอบโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่าผลการทดสอบยังอยู่ในเกณฑ์ระดับปรับปรุงและอ่านไม่รู้เรื่องถึงร้อยละ 32.61 และ 37.39 ตามลำดับ ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายงานผลการสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โรงเรียนอนุบาลโยธธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษายโสธรเขต 1 ปีการศึกษา 2556

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	ระดับคุณภาพ				
		ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	อ่านไม่รู้เรื่อง
ป.4	230	-	26	43	75	86
ร้อยละ		-	11.30	18.70	32.61	37.39

ที่มา: โรงเรียนอนุบาลโยธธ, งานวัดและประเมินผล, “รายงานผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โรงเรียนอนุบาลโยธธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษายโสธร เขต 1 ปีการศึกษา 2556.” 2556. (อัดสำเนา)

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในกลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลโยธธ (ละม่อม สมดี, 2556; พิกุล ภูมิแสน, 2556; เอมอร ทศนภักดี, 2556; ปริญญากร วัฒนประ, 2556 และจิราภรณ์ พละมาตย์, 2556) สรุปปัญหาในการสอนอ่านจับใจความได้ว่า นักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน ไม่ชอบอ่านหรือแสวงหาความรู้จากการอ่านด้วยตนเอง นอกจากนั้นนักเรียนบางส่วนอ่านหนังสือไม่คล่อง ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญเพราะเมื่ออ่านตามเพื่อนไม่ทันหรืออ่านที่ครูกำหนดให้ไม่ได้ นักเรียนก็จะไม่สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ครูกำหนดให้ทำได้ และพบว่า

นักเรียนอ่านจับใจความไม่ได้ เมื่อครูให้นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดหรือเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน นักเรียนจะไม่เขียนจากความเข้าใจแต่จะลอกเนื้อเรื่องบางส่วนออกมา ไม่สามารถบอกได้ว่าใจความใดเป็นใจความหลัก ใจความใดเป็นใจความรอง ไม่สามารถเขียนสรุปความออกมาเป็นภาษาของตนเองได้ และปัญหาที่สำคัญคือ ครูไม่ใช้วิธีที่เหมาะสมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ และครูมักจะมุ่งเน้นไปที่การสอนอ่านให้ถูกต้องตามหลักการอ่านและเน้นการอ่านออกเสียงมากกว่าการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความทำให้ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ

การสอนอ่านให้ผู้เรียนสามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้สามารถทำได้หลายวิธี สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539: 116) ได้เสนอวิธีการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสำรวจตรวจทาน มีลำดับขั้นการอ่าน 5 ขั้น คือ ขั้นสำรวจ เพื่อตรวจสอบเรื่องที่อ่านคร่าว ๆ ขั้นตั้งคำถามโดยใช้ข้อมูลที่ได้สำรวจมาแล้ว ขั้นอ่านเรื่องเพื่อหาคำตอบ ขั้นเล่าเรื่องเพื่อร่วมตอบคำถามและอภิปรายแสดงความคิดเห็น และขั้นอ่านทบทวน วรณี โสมประยูร (2543: 139) ได้เสนอวิธีสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์ไว้ โดยกล่าวว่า แผนภูมิประสบการณ์ที่ครูและนักเรียนช่วยกันสร้างขึ้นจะเป็นสื่อการสอนที่มีประโยชน์ในการสอนอ่าน การสอนอ่านโดยวิธีนี้จะทำให้นักเรียนอ่านคำหรือประโยคได้เร็วและมีความหมายมากขึ้น และนักเรียนสามารถนำความคิดที่ได้จากแผนภูมิไปใช้ประโยชน์ได้ดี ฉวีลักษณ์ บุญชะกาญจน์ (2547: 8) ได้สรุปวิธีสอนอ่านแบบ SQ3R ไว้ว่าเหมาะสำหรับการศึกษาค้นคว้ารายบุคคล ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจ (Survey) ขั้นตอนที่ 2 การตั้งคำถาม (Question) ขั้นตอนที่ 3 การอ่าน (Read) อ่านเพื่อหาคำตอบ ขั้นตอนที่ 4 การจดจำ (Recite) จดบันทึกข้อความที่สำคัญ และขั้นตอนที่ 5 การทบทวน (Review or Reconstruct) นำความรู้ที่ได้รับออกมาใช้ นอกจากนี้ยังมีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าและหาวิธีแก้ไขปัญหาการอ่านอย่างต่อเนื่อง และได้เสนอวิธีการสอนที่จะนำมาแก้ไขปัญหาคำอ่านและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนไว้หลากหลาย เช่น การสอนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การสอนแบบสืบสวน (Inquiry Learning) การสอนแบบบูรณาการ (Integrated Learning) การสอนด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ (Scientific Learning) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543: 138)

จะเห็นได้ว่ามีเทคนิคและวิธีการสอนที่จะนำมาแก้ไขปัญหาคำอ่านอยู่หลากหลายวิธี ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความพบว่า วิธีหนึ่งที่น่าสนใจและมีความเหมาะสมกับผู้เรียนในวัยประถมศึกษา คือ วิธีสอนอ่านแบบ MIA ตามแนวคิดของ เมอร์ด็อค (Murdoch, 1986: 9-15) ได้เสนอแนวการสอนอ่านที่บูรณาการทักษะต่าง ๆ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียนซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ทักษะการเขียนจะช่วยทำให้นักเรียนอ่านได้เข้าใจมากขึ้น และการอ่านที่ดีจะส่งผลให้

ทักษะการเขียนพัฒนาตามไปด้วยเช่นกัน วิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นนวัตกรรมการสอนแนวใหม่ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองตามกระบวนการที่ครูกำหนดให้ โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้ที่คอยให้คำแนะนำ และคอยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในบางครั้งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ซึ่งในการเรียนโดยวิธีนี้ผู้เรียนจะต้องร่วมกันอภิปราย และแสดงความสามารถในการสื่อความหมาย ในส่วนของเนื้อเรื่องที่ผู้เรียนอ่านจะมีคำถามย่อย ๆ ให้ผู้เรียนเขียนตอบ โดยเติมคำลงในประโยคเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความตื่นตัว และจุดเด่นของวิธีสอนอ่านแบบ MIA นั้นคือการจัดกิจกรรมผสมผสาน (Integrated) ทักษะต่าง ๆ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนควบคู่กันไปตลอด โดยมีชั้นการสอนที่เป็นไปตามลำดับเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเป็นหลัก และสามารถพัฒนาทักษะอื่น ๆ พร้อมกันไปด้วย นอกจากนี้ขั้นตอนการสอนอ่านเป็นการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม โดยให้นักเรียนมีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในการคิดและทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะเรียนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยของ ของ สุภรณ์ หนูกึ่ง (2544: 44) เรื่องการสร้างชุดการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามกระบวนการสอนอ่านแบบ MIA พบว่าชุดการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามกระบวนการสอนอ่านแบบ MIA ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.41/87.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ฐิตินันท์ ประทุมรัตน์ (2545: 76) วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชินีนาถราชวิทยาลัย ที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษแตกต่างกัน โดยวิธีสอนอ่านแบบ MIA พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษแตกต่างกัน เมื่อได้รับการสอนอ่านแบบ MIA แล้วมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 รอสินี นูชามัน (2551: 64) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของ เมอร์ดีอค (MIA) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการขอ เมอร์ดีอค (MIA) มีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลการเรียนหลังเรียนด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ เมอร์ดีอค (MIA) มีความสามารถทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ เมอร์ดีอค

(MIA) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และผู้เรียนยังมีความพึงพอใจต่อวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ เมอร์ด็อค (MIA) อยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ เสาวนีย์ ธารสาร (2553: 79) ได้ศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของ เมอร์ด็อค พบว่า ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงขึ้น จากผลการวิจัยทั้งสี่เรื่องสรุปได้ว่า วิธีสอนอ่านแบบ MIA สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี มีขั้นตอนการสอนอ่านที่ชัดเจน ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอน ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วมีความสอดคล้องกับการสอนในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพราะก่อนการอ่านเนื้อเรื่องนักเรียนจะเรียนรู้คำศัพท์ในบทอ่านและศึกษาความหมายของคำนั้นเสียก่อนจึงลงมืออ่าน และการกำหนดตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสารได้กำหนดไว้ตรงกับสาระการเรียนรู้ภาษาไทยว่า เมื่ออ่านแล้วสามารถตอบคำถามจากการฟังและอ่านประโยคบทสนทนาหรือนิทานง่าย ๆ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 11)

วิธีสอนอ่านแบบ MIA จึงน่าจะเป็นอีกหนึ่งวิธีที่สามารถแก้ปัญหาด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีสอนอ่านแบบ MIA มาใช้จัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่าน MIA

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ MIA เพื่อนำมาเป็นกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นวิธีการที่ เมอร์ด็อค (Murdoch, 1986: 9-15) อาจารย์สอนภาษาอังกฤษแห่งมหาวิทยาลัยคูเวต คิดวิธีสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยยึดหลักจิตวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ชื่อว่า A More Integrated Approach หรือ MIA เป็นการเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ทักษะต่าง ๆ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนควบคู่กันไป เมอร์ด็อค ได้ให้แนวทางในการสอนดังนี้ 1) ขึ้นถามคำถามนำก่อนอ่าน (Priming Questions) เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้น และก่อให้เกิดการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน ก่อนที่จะอ่านเรื่องนั้น เท่ากับว่าเป็นการโน้มน้าวให้นักเรียนสนใจเรื่องที่จะอ่านในโอกาสต่อไป การอภิปรายร่วมกันเป็นกระบวนการคาดคะเนล่วงหน้าว่าเรื่องที่จะอ่านนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร พอถึงเวลา

อ่านจริง ๆ ทุกคนก็พยายามจะค้นหาคำตอบว่าตามที่พวกตนคิดคำตอบไว้ล่วงหน้านั้นตรงกับเรื่องที่จะอ่านหรือไม่ การอ่านจึงเป็นการกระตุ้นเร้าใจผู้เรียนให้หาคำตอบ 2) ขั้นทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์เพื่อต้องการให้นักเรียนเกิดความมั่นใจว่า คำศัพท์บางคำ ที่เป็นตัวบ่งชี้ความหมาย (Key Words) นั้น นักเรียนมีความเข้าใจถูกต้องหรือยัง โดยครูจะเป็นผู้เลือกคำศัพท์เหล่านั้นขึ้นมาเอง คำบางคำนักเรียนอาจจะรู้ความหมายแล้ว หรือคำบางคำหากมีความหมายหลายอย่าง ครูอาจจะเขียนความหมายของคำศัพท์คำนั้น ให้อยู่ในสถานการณ์ที่พบ 3) ขั้นอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูแจกบทอ่าน (The Text) ให้นักเรียนอ่านตามเวลาที่กำหนดให้ ซึ่งในเนื้อหานี้จะแตกต่างกับเนื้อหาปกติ คือ จะมีคำถามย่อยแทรกอยู่ในเนื้อหา เพื่อนักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำสรรพนามในเนื้อเรื่อง เป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านที่ดียิ่งขึ้น การวิเคราะห์เนื้อหาจะทำให้ นักเรียนสามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจขึ้นแล้ว ยังช่วยให้นักเรียนต้องใช้ความคิดตลอดเวลา และต้องพยายามเข้าใจเรื่องโดยตลอดด้วย 4) ขั้นทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) เป็นขั้นที่จะใช้ทดสอบความเข้าใจผู้เรียนได้ดี คือ การให้นักเรียนเติมข้อความจากประโยคปลายเปิด ที่ครูกำหนดให้ โดยนักเรียนเขียนเติมประโยคเหล่านั้น ให้เป็นประโยคข้อความที่สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน และการให้นักเรียนเติมข้อความนั้น ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่า นักเรียนจะไม่สามารถไปลอกประโยคจากเนื้อเรื่องมาตอบได้ แต่หากครูกคิดว่าความสามารถของนักเรียนไม่สามารถที่จะใช้ภาษาและสำนวนของตัวเองได้ อาจจะแก้ไขโดยวิธีเลือกประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง (Main Idea) มาเป็นประโยคที่ให้นักเรียนเติมใจความสมบูรณ์แทน 5) ขั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) เป็นขั้นกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำความรู้ หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเสนอใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น นำความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเสนอใหม่ ในรูปแบบตาราง แผนภูมิ กราฟ หรือแผนที่ อย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมของข้อมูล หากนักเรียนทำได้ดีก็ย่อมแสดงว่านักเรียนจับประเด็นสำคัญ ๆ กิจกรรมอย่างนี้ไม่ใช่แบบฝึกหัดทั่วไป แต่เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนหาทางแก้ไขปัญหา 6) ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต (Doing Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ในขั้นนี้ครูให้ประโยคมาจำนวนหนึ่ง แล้วให้นักเรียนเรียบเรียงอนุเจตซึ่งนั่นคือกิจกรรมการต่อชิ้นส่วน เป็นการฝึกการพูดและคิดวิธีการคือครูเตรียมชิ้นส่วนของประโยคมาให้อ่านจำนวนหนึ่ง แล้วให้แต่ละกลุ่มพยายามต่อชิ้นส่วนต่าง ๆ ของประโยคเหล่านั้นให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ และเรียงประโยคเหล่านั้นตามลำดับ ที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมการต่อชิ้นส่วนนี้ อาจจะให้ทำเป็นกลุ่ม หรือทำเป็นรายบุคคลก็ได้ ประโยคที่ให้ต้องเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง กิจกรรมนั้นก็เพื่อต่อประโยคให้ถูกต้อง อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหา หรือรู้เรื่องที่เกิดขึ้น การนำข้อมูลของแต่ละคนมาต่อกันต้อง

พูดและถามกัน แล้วพิจารณาเลือกข้อมูลมาต่อกันให้เป็นเรื่องราวที่ถูกต้อง และ 7) ขึ้นประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) การประเมินผลการเรียนนั้น ส่วนใหญ่ก็ทำกันอยู่เกือบทุกขั้นตอน แต่ในขั้นตอนนี้เป็น การประเมินผลงานส่วนร่วมอีกครั้งหนึ่ง และให้การแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อให้เป็นบรรทัดฐานที่ดีแก่นักเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ กินจำปา (2545: 9) เรื่องการศึกษาความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ต็อค ซึ่งกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ 1) ขึ้นตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน ครูกระตุ้นผู้เรียน โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หลังจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำถามหรือหัวเรื่องนั้น ๆ เพื่อเป็นการรวบรวมความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 2) ขึ้นรู้จักคำศัพท์ ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันค้นหาความหมายของคำศัพท์ในบัตรงาน คำศัพท์จากพจนานุกรม ด้วยตัวของนักเรียนเอง 3) ขึ้นให้เนื้อเรื่อง ครูแจกเนื้อเรื่องซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อย ๆ แทรกเข้าไปในเนื้อหาเพื่อฝึกให้ผู้เรียนคิดและวิเคราะห์เนื้อหา สมาชิกทุกคนในกลุ่มพยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำความเข้าใจเนื้อเรื่องไปด้วยกันตลอด ครูทำหน้าที่ผู้ช่วยอำนวยความสะดวกให้คำแนะนำในบางครั้งในกรณีที่นักเรียนมีปัญหา 4) ขึ้นทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ครูผู้สอนจะแจกแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการอ่านซึ่งเป็นแบบฝึกหัดประเภทเติมข้อความให้สมบูรณ์ โดยให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำ 5) ขึ้นถ่ายโอนข้อมูล ครูผู้สอนจะแจกแบบฝึกหัดใหม่ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดในรูปตาราง แผนภูมิ กราฟ หรืออย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องพยายามนำข้อมูลที่อ่านจากเนื้อเรื่องมาเติมแบบฝึกหัดนั้นให้สมบูรณ์ 6) ขึ้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องช่วยกันต่อชิ้นส่วนประโยคเหล่านั้นให้อยู่ในรูปของอนุเจตที่ถูกต้องให้ได้ใจความสมบูรณ์ต่อเนื่อง และ 7) ขึ้นเฉลยและแก้ไข แบบฝึกหัดประกอบการอ่าน การประเมินผลการเรียนนั้นส่วนใหญ่ทำกันอยู่ในทุกขั้นตอน แต่ในขั้นตอนนี้เป็น การประเมินผลงานส่วนร่วมอีกครั้งหนึ่ง และให้การแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อให้เป็นบรรทัดฐานที่ดีแก่เด็กต่อไป

นอกจากนี้ เสาวนีย์ ธาระสาร (2553: 5) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ MIA ตามลำดับขั้นต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนอ่าน (Priming Questions) คือขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านแล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะอ่าน ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย/ความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรม แบ่งกลุ่มหาคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องกับนักเรียนให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมหรือเล่นเกม วาดภาพประกอบคำ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องมากขึ้น ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อ

เรื่อง (Reading the Text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดแล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่องหรือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ย่านเพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแบบปลายเปิด โดยให้นักเรียนตอบคำถามหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์โดยใช้ภาษาของตนเองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ขั้นที่ 5 เชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านมาเขียนใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น ตาราง แผนภูมิ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ขั้นที่ 6 ทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนช่วยกันทำกิจกรรมการต่อชิ้นส่วนของประโยคให้ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหาเองได้ และขั้นที่ 7 ประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) คือ ขั้นที่ประเมินผลการอ่านของนักเรียน โดยการเล่นเกมน แสดงบทบาทสมมติ ร้องเพลง การสังเกตหรือตรวจสอบและแก้ไขในงานในแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน และแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีในขั้นต่อไป

จากแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์และกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ดังนี้ ขั้นที่ 1 การถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือสนทนาอภิปรายซักถาม คาดเดาเรื่องจากภาพให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรื่องที่จะอ่าน ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูเลือกคำศัพท์จากเนื้อเรื่องอธิบายความหมาย ยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ ให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่จะอ่านมากขึ้น ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง ซึ่งปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้าเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบซึ่งเป็นใจความสำคัญของเรื่องที่ย่าน ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ทำแบบฝึกหัดเติมคำให้ประโยคสมบูรณ์ ตอบคำถามจากประโยคปลายเปิด โดยให้นักเรียนตอบคำถามหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องโดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ขั้นที่ 5 ถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนนำเรื่องที่ย่านมาเขียนตามความเข้าใจในรูปแบบของการสร้างแผนผังความคิด หรือแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อเป็นการสรุปความคิดรวบยอดของนักเรียน ขั้นที่ 6 ทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) เรียงประโยคให้เป็นย่อหน้า เล่นเกมต่อจิ๊กซอว์ประโยคเป็นการตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่ย่านอีกครั้งหนึ่ง และขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข

(Evaluation and Correction) สนทนาและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยให้นักเรียนทุกคนเขียนสรุปใจความลงในใบงานเพื่อประเมินผลว่านักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านหรือไม่ จากนั้นจึงตรวจผลงานและปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสามารถสรุปได้ตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

คำถามในการวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้หรือไม่
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นอยู่ในระดับใด

สมมติฐานของการวิจัย

ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 230 คน ซึ่งโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะลดความสามารถ

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/6 จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น

การจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ

MIA

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยจัดตามสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยใช้บทอ่านประเภท เรื่องสั้น ๆ นิทานชาดกและบทความ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาทดลองจำนวน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง จำนวน 8 ชั่วโมง และรวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน อีก 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่สามารถเข้าใจความหมายและแปลความหมายของเรื่องที่อ่าน เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องและสรุปประเด็นสำคัญได้ หาประโยคใจความสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

2. วิธีสอนอ่านแบบ MIA หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเมอร์ด็อก (Murdoch) มีลำดับขั้นตอน 7 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนนักเรียนจะได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ทั้งทักษะการฟัง การตอบคำถาม การอ่าน การคิด และการเขียน ครูเป็นแต่เพียงผู้แนะนำเท่านั้น นอกจากนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำได้ทั้งกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล มีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) สนทนาอภิปรายซักถาม คาดเดาเรื่องจากภาพ

ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูเลือกคำศัพท์จากเนื้อเรื่องอธิบายความหมาย ยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) อ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ทำแบบฝึกหัดเติมคำให้ประโยคสมบูรณ์ ตอบคำถามจากประโยคปลายเปิด

ขั้นที่ 5 ถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) สร้างแผนผังความคิด แผนภูมิ

ขั้นที่ 6 ทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) เรียงประโยคให้เป็นย่อหน้า เล่นเกมต่อจิ๊กซอว์ประโยค

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) สันทนาและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ตรวจสอบผลงานปรับปรุงแก้ไข

3. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หมายถึง ความเข้าใจความหมายและแปลความหมายของเรื่องที่อ่าน เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องและสรุปประเด็นสำคัญได้ หาประโยคใจความสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้ตื้นกึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 2.4 ประเภทของการอ่าน
 - 2.5 ความสนใจในการอ่าน
3. การอ่านจับใจความ
 - 3.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 3.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 3.3 ประเภทของการอ่านจับใจความ
 - 3.4 วิธีการอ่านจับใจความ
4. การจัดเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA
 - 4.1 ความเป็นมาของการสอนอ่านแบบ MIA
 - 4.2 ขั้นตอนการสอนอ่านแบบ MIA
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลโสตถุ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 31) ได้กล่าวถึงหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ดังนี้

ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็น
เอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือใน
การติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ
การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือใน
การแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนา
กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และ
ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง
ทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และ
สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง

1. การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิด
ต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน
เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การเขียน การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบ
ต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตาม
จินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดง
ความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ
ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

4. หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้อง
เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของ
ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

5. วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิดคุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิด ความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

คุณภาพผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 32) ได้กล่าวถึงคุณภาพของผู้เรียนไว้ ดังนี้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบาย ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความ สำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ได้มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ข้อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกรักและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่าง สร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

3. พูดย่อแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและ ดูโฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดย่อลำดับขั้นตอนเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน พูดย่อรายงานหรือประเด็น ค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดู และพุด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิด และหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยคและคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์ และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และ กาพย์ยานี 11

5. เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลง พื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำทอาชยาน ตามที่กำหนดได้

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระที่ 1 การอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 35) ได้กล่าวถึงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระที่ 1 การอ่าน ดังนี้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำ ประโยคและสำนวนจากเรื่องที่อ่าน 3. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน 4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ 6. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 8. มีมารยาทในการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น - คำที่มีอักษรนำ - คำประสม - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ประโยคที่มีสำนวนเป็นสุภาษิต คำพังเพย ปริศนา คำทายและเครื่องหมายวรรคตอน • การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ • การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - นิทานชาดก - บทกวี - บทโฆษณา - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - สารคดีและบันเทิงคดี • การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะกับวัย - หนังสือเรียนที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน • มารยาทในการอ่าน

จากตารางที่ 2 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ 1 การอ่าน จะเห็นได้ว่า ในสาระการเรียนรู้แกนกลางเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ หลักสูตรได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ถึง 4 ข้อ คือ ตั้งแต่ข้อ 3 อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ข้อ 4 แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ข้อ 5 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ และข้อ 6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพราะการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ หากผู้เรียนมีทักษะการอ่านจับใจความที่ดี จะสามารถนำความรู้ไปใช้ในการค้นคว้าข้อมูลในการเรียนและพัฒนาความสามารถในการอ่านระดับสูงต่อไปได้

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนอนุบาลยโสธร เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1 ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีรายละเอียดดังนี้

1. คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน อ่านเรื่องสั้น แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น คาดคะเน เหตุการณ์ สรุปความรู้ และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน อ่านหนังสือตามความสนใจ มีมารยาทในการอ่าน คัดลายมือด้วยบรรทัดเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสื่อสาร เขียนแผนภาพ โครงเรื่อง แผนภาพ ความคิด เขียนย่อความ เขียนจดหมาย เขียนบันทึกและเขียนรายงาน เขียนเรื่องตามจินตนาการ มีมารยาทในการเขียน จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู พูดสรุปความ พูดแสดง ความรู้ ความคิดเห็น ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล รายงานจากประเด็นที่ศึกษา มีมารยาท ในการฟัง ดู และพูด สกัดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ระบุนิยามและหน้าที่ของ คำในประโยค ใช้พจนานุกรมหาความหมาย แต่งประโยคได้ถูกต้อง แต่งบทร้อยกรอง คำขวัญ สำนวน เปรียบเทียบภาษาไทยกับภาษาถิ่น ระบุนิยามจากนิทานพื้นบ้าน นิทานคติธรรม อธิบาย นำไปใช้ในชีวิตจริง มีความสามารถในการสื่อสาร การคิดแก้ปัญหา ใช้ทักษะชีวิต เทคโนโลยี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมที่เหมาะสม โดยใช้ทักษะกระบวนการอ่าน อ่านออกเสียง อ่านบทร้อยกรอง อ่านจับใจความ อ่านตามความสนใจ การเขียนเพื่อการสื่อสาร การคัดลายมือ เขียนเรื่องตามจินตนาการ การฟัง การดู การพูด แสดงความคิดเห็น ตั้งคำถามและตอบคำถาม รายงานจากประเด็นที่ค้นคว้า มีความสามารถทางหลักภาษาได้ถูกต้อง สรุปและอธิบายคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม

เพลงน้อย จัดเป็นเพลงพื้นบ้านภาคกลางที่เป็นภูมิปัญญาทางภาษา มีการเรียนรู้ และถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต และยังเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของคนไทยที่ควรอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป

เพื่อให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ และเกิดความเข้าใจหลักภาษาไทยจนสามารถนำไปใช้เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันด้วยความภาคภูมิใจ ในฐานะภาษาประจำชาติ และใช้ภาษาให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมถึงการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการพัฒนาสังคมด้วยจิตสำนึกตามแนวคิดอยู่อย่างพอเพียง เพื่อความเจริญมั่นคงอย่างยั่งยืนของชาติได้

2. โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เวลา 160 ชั่วโมง

ตารางที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
1.	อักษรและการประสมคำ	ท 4.1 ป.4/1 สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ	8
2.	การอ่านและเขียนสะกดคำ	ท 4.1 ป.4/1 สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท 1.1 ป.4/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน	12
3.	ประโยค	ท 4.1 ป.4/2 ระบุชนิดของคำและหน้าที่ของคำในประโยค ท 4.1 ป.4/4 แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา	8
4.	ชนิดของคำ	ท 4.1 ป.4/2 ระบุชนิดของคำและหน้าที่ของคำในประโยค	12
5.	คำพ้อง	ท 4.1 ป.4/1 สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ	6
6.	ภูมิปัญญาทางภาษา	ท 4.1 ป.4/7 เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้ ท 5.1 ป.4/1 ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม ท 5.1 ป.4/3 ร้องเพลงพื้นบ้าน	12

ตารางที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
7.	การใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสาร	<p>ท 2.1 ป.4/1 การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและ ครึ่งบรรทัด</p> <p>ท 2.1 ป.4/2 การเขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม</p> <p>ท 2.1 ป.4/4 เขียนข้อความจากเรื่องสั้นๆ</p> <p>ท 2.1 ป.4/5 เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา</p> <p>ท 2.1 ป.4/6 เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษา ค้นคว้า</p> <p>ท 2.1 ป.4/7 เขียนเรื่องตามจินตนาการ</p> <p>ท 2.1 ป.4/8 มีมารยาทในการเขียน</p>	16
8.	การใช้สำนวน สุภาษิต คำพังเพย และการแต่ง คำประพันธ์	<p>ท 4.1 ป.4/5 แต่งบทหรือยกทรงและคำขวัญ</p> <p>ท 4.1 ป.4/6 บอกความหมายของสำนวน</p> <p>ท 1.1 ป.4/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยค และ สำนวนจากเรื่องที่อ่าน</p>	8
9.	การใช้พจนานุกรม	ท 4.1 ป.4/3 ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ	4
10.	การใช้ทักษะการอ่าน และการสื่อสาร	<p>ท 1.1 ป.4/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและ ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>ท 1.1 ป.4/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>ท 1.1 ป.4/5 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุ เหตุผลประกอบ</p> <p>ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ท 1.1 ป.4/7 อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน</p> <p>ท 3.1 ป.4/1 จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง และดู</p> <p>ท 3.1 ป.4/2 พูดสรุปความจากการฟังและดู</p> <p>ท 3.1 ป.4/3 พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ ฟังและดู</p>	18

ตารางที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
		<p>ท 3.1 ป.4/4 ตั้งคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู</p> <p>ท 3.1 ป.4/5 รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาจากการฟัง การดู และการสนทนา</p> <p>ท 3.1 ป.4/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p>	
11.	วรรณคดีและวรรณกรรม นิทานเหิบสุภายัตเรื่อง น้ำผึ้งหยดเดียวก่อเหตุ	<p>ท 1.1 ป.4/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน</p> <p>ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน</p> <p>ท 5.1 ป.4/1 ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม</p>	8
12.	พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร	<p>ท 1.1 ป.4/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน</p> <p>ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน</p> <p>ท 5.1 ป.4/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง</p> <p>ท 5.1 ป.4/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ</p>	8
13.	บทเห่กล่อมพระบรรทม เหน่เรื่อง จักระบำ	<p>ท 1.1 ป.4/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน</p>	

ตารางที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
		<p>ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน</p> <p>ท 5.1 ป.4/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง</p> <p>ท 5.1 ป.4/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ</p>	8
14.	บทละครเรื่องเงาะป่า	<p>ท 1.1 ป.4/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน</p> <p>ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน</p> <p>ท 5.1 ป.4/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง</p> <p>ท 5.1 ป.4/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ</p>	8
15.	นิราศเดือน	<p>ท 1.1 ป.4/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน</p> <p>ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน</p> <p>ท 5.1 ป.4/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง</p> <p>ท 5.1 ป.4/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ</p>	8

ตารางที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
16.	คำประพันธ์สุภาษิต...ให้ ข้อคิดสอนใจ	ท 1.1 ป.4/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพ ความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน ท 5.1 ป.4/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง ท 5.1 ป.4/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและ บทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	8
17.	บทละครพูดคำกลอน เรื่อง พระร่วง	ท 1.1 ป.4/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน ท 2.1 ป.4/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพ ความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน ท 5.1 ป.4/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง ท 5.1 ป.4/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและ บทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	8
รวม			160

จากการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร กลุ่มสาระภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีการกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนทั้งหมด 160 ชั่วโมง และกำหนด เป็น
หน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 17 หน่วย ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 การใช้ทักษะการอ่านและการสื่อสาร
ซึ่งมีสาระการเรียนรู้แกนกลางตรงกับการวิจัย มีการกำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความไว้
ดังนี้ 1.1 ป.4/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ป.4/4

แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ป.4/5 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท 1.1 ป.4/7 อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน ในที่นี้ผู้วิจัยกำหนดเวลาการทดลองเรื่องอ่านจับใจความจำนวน 8 ชั่วโมง

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสำคัญในการรับสารต่าง ๆ โดยทั่วไปคนมักอ่านหนังสือเพื่อแสวงหาความรู้และความบันเทิง การอ่านหนังสือช่วยพัฒนาความคิดจิตใจให้กว้างขึ้น และนำความรู้ความคิดและประสบการณ์ที่ได้รับจากการอ่านนั้นนำมาตัดสินใจเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างรอบคอบและมีเหตุผล การอ่านจะประสบความสำเร็จได้นั้นผู้อ่านควรศึกษาความรู้เกี่ยวกับการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการอ่าน ดังต่อไปนี้

ความหมายของการอ่าน

ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านหลายท่านทั้งไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการอ่านไว้หลากหลาย ดังนี้

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2523: 18) อธิบายไว้ว่า การอ่านหมายถึง กระบวนการค้นหาความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ ซึ่งไม่เป็นเพียงแต่สัญลักษณ์ของตัวอักษรเท่านั้น แต่อาจจะเป็นสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายใด ๆ ที่สามารถนำมาตีความได้ ดังเช่น เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ หรือวัตถุที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นตามลักษณะของวัฒนธรรม

ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2526: 168) กล่าวว่า การอ่านคือการอ่านหนังสือหรือวัสดุการอ่านอื่น ๆ เช่น ป้ายโฆษณา ชื่อสินค้า สลากยา จารึกต่าง ๆ ตลอดจนคำบรรยายภาพยนตร์และรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ซึ่งใช้รหัสคือ อักษร อาจเป็นอักษรภาษาใดก็ได้ เป็นอักษรภาพก็ได้ หรือเป็นเครื่องหมายก็ได้ ครอบคลุมที่รหัสหรือสัญลักษณ์นั้นเป็นระบบซึ่งใช้ตรงกันทั้งผู้อ่านและผู้สร้างสารนั้น เพราะหากต่างระบบก็จะไม่เข้าใจกัน

บันลือ พุกกะวัน (2534: 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายนัย ดังนี้

1. การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดให้เกิดความเข้าใจในการสื่อได้ตรงกัน
2. การอ่านเป็นการใช้ความสามารถจากการผสมผสานของตัวอักษร แล้วเข้าใจความหมายและได้รับความรู้จากสิ่งที่อ่าน
3. การอ่านเป็นการสื่อความหมายที่จะถ่ายทอดใจความคิดและความรู้จากผู้เขียนถึงผู้อ่าน

ลำลี รักสุทธิ (2540: 4) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือ การตีความ แปลความจากตัวอักษรที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ออกมาเป็นข้อมูลความรู้ ผู้การรับรู้ การเข้าใจของผู้อ่าน

ลาวัญย์ สังขพันธานนท์ และคณะ (2540: 12) สรุปความหมายของการอ่านไว้ดังนี้ การอ่านเป็นกระบวนการในการค้นหาความหมายและความเข้าใจในสัญลักษณ์ ทั้งสัญลักษณ์ ที่เขียนเป็นตัวอักษรและสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่เป็นสื่อแทนความคิด อาทิ รูปภาพ เครื่องหมาย ฯลฯ โดยกระบวนการในการค้นหาความหมายและความเข้าใจ จะเป็นการผสมผสานทักษะหลายด้าน เข้าด้วยกัน เช่น ความรู้เรื่องคำ การวิเคราะห์ และตีความ ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการอ่านบรรลุตามวัตถุประสงค์และวิธีการของผู้อ่าน นั่นก็คือขั้นตอนของการพิจารณาและประเมินค่าเพื่อนำไปสู่องค์ความรู้ขั้นสุดท้ายที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

กรมวิชาการ (2544: 4) ให้ความหมายของการอ่านว่า คือ ความคิดที่สามารถเข้าใจใน เรื่องที่อ่านได้ดี ย่อมนำไปสู่ความคิดที่ดี เพราะผู้อ่านจะได้ทราบแนวคิดต่าง ๆ จากเรื่องอ่านเกิด ความรู้จากเรื่องที่อ่านแล้วนำมาจัดแยกแยะตีความหมายก่อนที่จะเกิดเป็นความคิดของตนเอง

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ (2553: 91) กล่าวว่า การอ่านคือ การรับสาร ในรูปของตัวอักษรมาแปลเป็นความรู้ ความเข้าใจของผู้อ่านโดยผ่านการคิด ประสพการณ์ และ ความเชื่อของตน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2556 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1364) ได้ ให้ความหมายไว้ว่า อ่าน หมายถึงว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วยเรียกว่าอ่านออกเสียง ถ้าไม่ ออกเสียง เรียกว่าอ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ

ฮิลเดรท (Hildreth and Weilman, 1972, อ้างถึงใน วรณี โสมประยูร, 2540: 128) กล่าวในทำนองเดียวกันว่า การอ่านคือกระบวนการแปลสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มองเห็นได้ ให้เกิด ความรู้ความเข้าใจองแท้จากถ้อยคำหรือสัญลักษณ์เหล่านั้น

แฮริส และสมิท (Harris and Smith, 1972, อ้างถึงใน มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์, 2555: 15) ให้ความหมายของการอ่านว่าเป็นรูปแบบของการสื่อความหมายด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดและ สาระความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน นั่นคือ ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นของตนด้วยภาษาลีลา การเขียนของแต่ละคน และผู้อ่านถอดความหมายที่ผู้เขียนเขียนไว้ ความสามารถในการสื่อ ความหมายขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้อ่าน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า การอ่านคือ กระบวนการรับรู้และค้นหาความหมาย ของคำหรือสัญลักษณ์ทั้งที่เป็นตัวอักษรและสัญลักษณ์อื่น ๆ เช่น รูปภาพ หรือเครื่องหมาย ที่ผู้เขียน ส่งมาถึงผู้อ่านเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิด สร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้อ่านสามารถ

วิเคราะห์ ตีความหมาย โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ และความเชื่อของตน เพื่อประเมินค่าและนำไปใช้ประโยชน์ได้

ความสำคัญของการอ่าน

ในยุคสังคมข่าวสาร แม้ว่าจะมีสื่อและวิธีการรับรู้ข่าวสารความรู้ต่าง ๆ มากมาย แต่การอ่านยังคงเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุด เนื่องจากความสะดวกในการค้นหา การพกพา ประหยัดเวลา และราคาถูก การอ่านสามารถทำให้ผู้คนพบกับคำตอบจากปัญหาที่ต้องการแก้ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม และความเจริญก้าวหน้าของโลกปัจจุบัน คนเรามีความจำเป็นที่จะต้องหาประสบการณ์เพิ่มเติมเพื่อก้าวไปให้ทันโลกกว้าง ทันเหตุการณ์ ทันความรู้ และทันวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ การอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การศึกษาหาความรู้ และการทำงาน

สนิท ตั้งทวี (2526: 3) กล่าวว่า การอ่านหนังสือมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิตได้อย่างมาก ผู้ใดมีความสามารถพิเศษในการอ่าน มักจะได้รับความเจริญก้าวหน้ารวดเร็ว และรุ่งเรืองกว่าผู้ที่ไม่ค่อยมีนิสัยรักการอ่าน

ศิวกันท์ ปทุมสูติ (2540: 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ ความคิด และวิจารณ์ญาณให้คนเรามีความองอาจทางวุฒิภาวะ วุฒิปัญญา และความสามารถยิ่ง

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2542: 256) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ สรุปได้ดังนี้

1. การอ่านช่วยพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ ทำให้เกิดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ชีวิตในด้านต่างๆ ทำให้เป็นคนฉลาดเฉลียวและทันต่อเหตุการณ์
2. การอ่านช่วยให้แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติในสังคมและการทำงานอาชีพ ทำให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิต
3. การอ่านช่วยให้ความรื่นรมย์ สนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียด
4. การอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษา บุคคลทั่วไปใช้การอ่านเป็นเครื่องมือเพิ่มพูนประสบการณ์ทำให้ได้ความรู้ ความคิดอันเป็นพื้นฐานให้เกิดการสังเคราะห์ความรู้ใหม่ไม่สิ้นสุด

วรรณิ โสมประยูร (2543: 128) สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ว่าการอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามต้องการในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านเพื่อติดต่อกับทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟัง การพูด และการเขียน ทั้งในด้านการกิจส่วนตัว และการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ (2553: 91) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านสรุปได้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้ต่างๆ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ ทันความคิด ความก้าวหน้าของโลกได้เช่นเดียวกับการรับสารจากสื่อชนิดต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ

2. หนังสือเป็นสื่อที่ดีที่สุด ใช้ง่ายที่สุด และมีราคาถูกที่สุด ที่บุคคลทั่วไปใช้เพื่อศึกษาหาความรู้และความเพลิดเพลิน

3. การอ่านหนังสือเป็นการฝึกให้สมองได้คิดและเกิดสมาธิด้วย ฉะนั้นหากมีการฝึกอย่างต่อเนื่องจะทำให้ทักษะด้านนี้พัฒนาและเกิดผลสัมฤทธิ์สูง

4. ผู้อ่านหนังสือสามารถสร้างความคิดและจินตนาการได้เอง ในขณะที่สื่ออย่างอื่น เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ จะจำกัดความคิดของผู้อ่านมากกว่า ฉะนั้นการอ่านหนังสือ จึงทำให้ผู้อ่านมีอิสระทางความคิดได้ดีกว่าการใช้สื่อชนิดอื่น

มณิรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2555: 19) ได้อธิบายความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของผู้อ่าน การอ่านมากทำให้ผู้นั้นเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ที่สำคัญทำให้คนมีความคิดกว้างไกลและมีวิสัยทัศน์ เนื่องจากการอ่านเป็นการจุดประกายความคิดของผู้อ่านทำให้เกิดพัฒนาทางสติปัญญา ด้วยการนำความรู้ที่ได้จากการอ่าน ไปบูรณาการกับความคิดของตนเองเกิดเป็นความคิดใหม่ในการพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ

จากความสำคัญของการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพิ่มพูนความสามารถและประสบการณ์ สร้างความบันเทิง รื่นรมย์ สนุกสนาน พัฒนาสติปัญญา ช่วยให้มีความคิดกว้างไกลและมีวิสัยทัศน์ เป็นแนวทางในการพัฒนาชีวิต

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต การอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านจะมีความมุ่งหมายแตกต่างกันไป โดยทั่วไปจุดมุ่งหมายของการอ่านมีหลายประการ มีหน่วยงานและนักวิชาการได้สรุปไว้เป็นแนวทางดังนี้

พะอบ โปษะกฤษณะ (2532: 109) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กเรื่องใหญ่ จุดประสงค์ที่มาก่อน คือ เพื่อให้รู้ เช่นการอ่านสลากกา การอ่านตำรา ฯลฯ และเพื่อให้เกิดความบันเทิง การอ่านเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเพลินเพลิน หนังสือสามารถสร้างจินตนาการและเร้าอารมณ์ของผู้อ่านให้คล้อยตามและเกิดความสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2535: 56) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ได้แก่ การอ่านนวนิยาย เรื่องสั้น หนังสือพิมพ์ หรือ สิ่งพิมพ์ในนิตยสารเป็นการอ่านเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ แต่ในขณะที่เดียวกันก็จะได้รับความรู้ไปด้วย การอ่านชนิดนี้ทำได้ง่ายเพียงแต่เข้าใจเรื่องราวและจับใจความสำคัญให้ได้ก็เพียงพอ

2. อ่านเพื่อความรู้ ได้แก่ การอ่านตำราวิชาการ สารคดี บทความ ซึ่งจะละเอียด เฉพาะใดนั้นขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

สนิท ตั้งทวี (2538: 279) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า เพื่อศึกษาหาความรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ โดยละเอียดหรือโดยย่อ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น เพื่อต้องการทราบข่าวสารข้อเท็จจริง เพื่อการศึกษาค้นคว้า เพื่อต้องการให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ (2542: 48) กล่าวถึงการอ่านหนังสือว่า ผู้อ่านมักมีจุดมุ่งหมาย แตกต่างกันไป สามารถแบ่งได้ 3 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้ ซึ่งหนังสือที่อ่านมักจะเป็นประเภทตำรา ผู้อ่านจึงควรที่จะเลือกอ่าน หนังสือหลาย ๆ เล่ม เพื่อทดสอบความถูกต้องและแม่นยำ การอ่านหนังสือประเภทนี้เป็นการส่งเสริมให้ผู้อ่านมีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

2. อ่านเพื่อความคิด ความคิดของคนจะเจริญงอกงามได้โดยอาศัยการกระตุ้นเตือน ให้ใฝ่คิด การมองเห็นอะไรรอบด้านจะทำให้เกิดทรรศนะที่กว้างขวาง ช่วยให้การแสดง ความคิดเห็นและตัดสินใจมีความบกพร่องน้อยลง หนังสือประเภทที่สร้างแนวความคิดให้แก่ผู้อ่าน ได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ บทสรุปของบทวิจัย นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร ฯลฯ ความคิดเห็น ที่แฝงอยู่ในเนื้อหาอาจเกิดความผิดพลาดจากการแปลความได้ ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องศึกษาให้ละเอียด และรอบคอบ ความคิดที่ดีจะต้องมีเหตุผลและความรู้เป็นพื้นฐาน

3. อ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน แต่หนังสือ บางประเภท เช่น หนังสือประเภทร้อยกรอง นวนิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ นอกจากจะให้ความบันเทิง แล้วยังมีคุณค่าต่อการพัฒนาความรู้สึกรู้สึก พัฒนาอารมณ์ และให้สารประโยชน์แก่ผู้อ่าน ดังนั้น จึงควรอ่านอย่างใคร่ครวญ พิจารณาหาแก่นสาระที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านสามารถอ่าน แล้วได้รับความรู้หรือความคิด และความบันเทิงควบคู่กันไป

วรรณิ โสมประยูร (2543: 134) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 9 ข้อ ดังนี้

1. การอ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เช่น อ่านตำรา อ่านบทความ และ อ่านสารคดี

2. การอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านนวนิยาย อ่านการ์ตูน และอ่านวรรณคดี
3. การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือชวนหัวต่าง ๆ
4. การอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เช่น อ่านสารคดี และอ่านประวัติศาสตร์
5. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์จากข้อมูลที่ได้ เช่น การอ่านข่าว
6. การอ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นของจริง เช่น การอ่านโฆษณาต่าง ๆ

7. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น อ่านบทความในวารสาร
8. การอ่านเพื่อปฏิบัติตาม เช่น อ่านคำสั่ง อ่านคำแนะนำ และอ่านคู่มือการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า
9. การอ่านเพื่อออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน มีน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและเหมือนกับพูด เช่น อ่านบทละครต่าง ๆ

จากจุดมุ่งหมายของการอ่านข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้ เพิ่มพูนสติปัญญา พัฒนาอารมณ์และความคิด เพื่อทราบข่าวสาร หาคำตอบ แสวงหาข้อเท็จจริง และสร้างความบันเทิงเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินผ่อนคลายอารมณ์ รวมถึงเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ประเภทของการอ่าน

การอ่านโดยทั่วไปแบ่งตามวิธีหรือพฤติกรรมการอ่าน คือ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ ซึ่งการอ่านทั้งสองประเภทนี้ผู้เรียนต้องเรียนรู้และฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ

ลาวัวซ์ สังขพันธานนท์ และคณะ (2540: 18) ได้แบ่งประเภทของการอ่านตามลักษณะของการอ่านไว้ 2 ประเภท คือ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ

1. การอ่านออกเสียง หมายถึง การอ่านโดยวิธีการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำหรือเสียง แล้วถ่ายทอดเสียงออกมาเป็นความคิด การอ่านออกเสียงถือว่าการอ่านที่ยุ่งยากเนื่องจากต้องคำนึงถึงผู้ฟังเป็นสำคัญ

2. การอ่านในใจ คือ การอ่านที่ถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิดโดยตรงซึ่งในชีวิตประจำวันของคนเรา การอ่านในใจนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นมากกว่าการอ่านออกเสียง โดยเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาหาความรู้ในระดับต่าง ๆ การอ่านในใจนั้นเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยทักษะและความชำนาญ ผสมผสานกับการหมั่นฝึกฝนตนเองเพื่อก่อให้เกิดความชำนาญในการอ่านทักษะที่สำคัญในการอ่านในใจ ได้แก่ ทักษะการอ่านได้เร็วและทักษะในการเข้าใจความหมาย ซึ่งทั้งสองทักษะนี้เป็นทักษะที่ผู้อ่านควรฝึกฝนไปพร้อมๆ กัน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 9) ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ว่ามี 2 ลักษณะ คือ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ

1. การอ่านออกเสียง มีความสำคัญต่อการฝึกหัดอ่านตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อจะได้ฟังการอ่านออกเสียงว่าถูกต้องอย่างไร ชัดเจนหรือไม่ หากการอ่านออกเสียงยังไม่ชัดเจน จะได้แก้ไขให้ถูกต้อง ผู้อ่านจะถูกฝึกการอ่านออกเสียงตั้งแต่วัยเด็ก โดยเริ่มต้นจากคำศัพท์ที่อยู่แวดล้อมรอบ ๆ และขยายวงคำศัพท์กว้างออกไปตามประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ผู้อ่านอยู่ การอ่านออกเสียงมีประโยชน์ในหลายส่วน เช่น การอ่านออกเสียงในการอ่านวรรณคดี และวรรณกรรมประเภทร้อยกรองไม่ว่าจะเป็นการอ่านเองหรืออ่านให้ผู้อื่นฟัง จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลิน ชาบซึ่งในบทประพันธ์นั้น ๆ และผู้ฟังก็ได้รับอรรถรสจากการฟัง การอ่านออกเสียง ซึ่งอาจเป็นการอ่านออกเสียงธรรมดาหรืออ่านแบบทำนองเสนาะ ผู้อ่านที่ได้รับการฝึกฝนจะมีลีลาและท่วงทำนอง การอ่าน ตลอดจนการออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี นอกจากนี้การอ่านออกเสียงยังมีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ เช่น ผู้ประกาศ พิธีกรในงานต่าง ๆ ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน มีจังหวะ การเว้นวรรคที่ถูกต้องต้องมีการเตรียมตัวเป็นอย่างดี ในการอ่านภาษาต่างประเทศ การอ่านออกเสียงมีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจและจดจำง่าย เพราะผู้อ่านจะต้องฝึกการอ่านออกเสียงดัง ๆ ตามไปด้วย เพื่อให้สามารถเลียนแบบเสียงเจ้าของภาษาได้อย่างถูกต้อง หรือแม้แต่การอ่านเพื่อท่องจำข้อความที่สำคัญ ผู้อ่านจะต้องอ่านออกเสียงดัง ๆ หลาย ๆ ครั้ง จะช่วยความจำได้เป็นอย่างดี เช่น การท่องคำศัพท์ บทสวดมนต์ บทกลอนที่ไพเราะ และสูตรหรือกฎเกณฑ์ในการเรียนวิชาต่าง ๆ เป็นต้น

2. การอ่านในใจ การอ่านในใจมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกอ่านเมื่อเรียนในระดับสูงขึ้น เพราะการอ่านในใจจะทำให้อ่านได้เร็วขึ้น ไม่เสียเวลาในการออกเสียงตามไปด้วย การอ่านเร็วจะทำให้เรียนหนังสือได้เร็วและเก่งกว่าคนวัยเดียวกัน เพราะการอ่านเร็วทำให้อ่านหนังสือได้มากขึ้นในเวลาอันจำกัด เมื่อเรียนในระดับสูงขึ้นไป การศึกษาค้นคว้าก็มีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การอ่านเร็วถือเป็นประโยชน์ แต่การอ่านเร็วเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ผู้อ่านจำเป็นต้องจับใจความสำคัญให้ได้ ตอบปัญหาหรือตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ จำได้ ย่อความได้ สรุปความ และตีความได้ นอกจากนี้ยังสามารถแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้ อ่านแล้วสามารถวิจารณ์รวมทั้งแสดงความคิดเห็นไม่หลงเชื่อคำโฆษณาซึ่งถือเป็นการอ่านที่ต้องใช้วิจารณญาณในการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการอ่านสูงสุด

สนิท สัตโยภาส (2542: 144) สรุปการอ่านไว้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การอ่านออกเสียง เป็นกระบวนการอ่านต่อเนื่องระหว่างสายตา สมอง และการเปล่งเสียง คือ สายตาจะต้องจับจ้องที่ตัวหนังสือ สมองมีหน้าที่ถ่ายทอดอักษรออกมาเป็น

ความคิดแล้วประมวลความคิดออกมาเป็นถ้อยคำพร้อมกับเปล่งเสียงออกม้าง ๆ โดยการออกเสียงนั้นมียู่ 3 ประเภท คือ

1.1 การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว การอ่านออกเสียงร้อยแก้วจะยึดหลักการเปล่งเสียงตามธรรมชาติที่มนุษย์พูดกันในชีวิตจริง โดยผู้อ่านต้องพยายามรักษาสารเดิมไว้ให้สมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้ผู้ฟังได้รับความรู้ ความเข้าใจ และอรรถรสตามที่ผู้เขียนต้องการ ด้วยการยึดหลักการอ่านและกระบวนการฝึกอ่าน โดยฝึกเปล่งเสียงอ่านอย่างชัดเจน ทำเสียงเหมือนพูด เสียงไม่ดังหรือค่อยเกินไป อ่านไม่ช้าหรือเร็วเกินไป เน้นคำให้เหมาะสมกับความหมาย เปล่งเสียงคำทุกคำให้ถูกต้องตามอักขรวิธี

1.2 การอ่านออกเสียงร้อยแก้วด้วยเสียงปรกติ จะปฏิบัติคล้ายกับอ่านร้อยแก้วต่างกันที่การอ่านร้อยกรองด้วยเสียงปรกติจะต้องเว้นจังหวะการอ่านให้เป็นไปตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ประเภทนั้น ๆ

1.3 การอ่านออกเสียงร้อยกรองทำนองเสนาะ เป็นการอ่านบทร้อยกรองที่มีสำเนียงสูงต่ำ หนักเบา ยาวสั้น มีเอื้อนเสียง และเน้นเสียงสัมผัสอย่างไพเราะชัดเจน จังหวะการอ่านและคลื่นเสียงเป็นกังวานฟังแล้วเกิดความเพลิดเพลินและมีอารมณ์คล้อยตาม

2. การอ่านในใจ เป็นกระบวนการที่เรามองดูตัวอักษรและถ่ายทอดความคิดอย่างเงียบ ๆ ในใจ ความคิดที่ได้จะรวมเป็นความเข้าใจและประสบการณ์ที่ผู้อ่านจะสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์เมื่อถึงเวลาอันสมควรต่อไป การอ่านในใจมีความสำคัญต่อบุคคลมาก เพราะเป็นการอ่านที่จะใช้ป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้วิชาการต่าง ๆ เป็นการอ่านที่ช่วยสร้างวิสัยทัศน์ได้อย่างกว้างไกล สร้างบุคคลให้รู้เท่าทันโลกปัจจุบันได้ และยังเป็น การอ่านที่ให้ความบันเทิง การอ่าน ในใจแบ่งตามลำดับจุดประสงค์ คือ

2.1 การฝึกอ่านเร็ว การอ่านหนังสือเร็วมีประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างยิ่งในแง่ที่ผู้อ่านจะอ่านได้ในปริมาณมาก เก็บใจความสำคัญได้มาก ผู้อ่านควรฝึกฝนโดยการกำหนดเวลาในการอ่านหนังสือ ฝึกการเคลื่อนสายตาให้เร็วและแม่นยำ ฝึกการหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

2.2 การอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านที่ผู้อ่านพยายามเข้าถึงสาระสำคัญของข้อความในแง่มุมต่างๆ เช่น สรุปเรื่อง บอกรายละเอียดของเรื่อง ลำดับเรื่องราวบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ในเรื่อง เปรียบเทียบ บอกเหตุผล แยกแยะ คาดการณ์ บอกความตั้งใจของผู้เขียนได้ และสามารถตั้งชื่อเรื่องให้บทอ่านได้ เป็นต้น ลักษณะการอ่านในใจนี้เหมาะกับการอ่านงานเขียนทุกประเภท โดยเฉพาะ ตำรา บทความเชิงวิชาการ สารคดี และเรื่องราวต่าง ๆ

2.3 การอ่านสรุปความ การอ่านสรุปความหรือการอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านมุ่งจับสาระสำคัญของข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านให้ได้ การอ่านแบบนี้มักใช้กับการอ่านงานเขียนประเภทต่างข่าว สารคดี บทความ นิทาน เรื่องสั้น และนวนิยาย เป็นต้น

2.4 การอ่านตีความ การตีความหรือวินิจฉัย เป็นการอ่านเพื่อหาความหมายที่ซ่อนเร้นหรือความหมายที่แท้จริงของสาร โดยพิจารณาข้อความที่อ่านว่าผู้เขียนมีเจตนาให้ผู้อ่านเกิดความคิดหรือความรู้สึกอะไรนอกเหนือจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

2.5 การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินค่า เป็นกระบวนการอ่านที่สร้างวิจรณ์ญาณให้แก่ผู้อ่าน เพราะวิจรณ์ญาณในการอ่านจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์แล้วเกิดการวิจารณ์สารที่อ่าน สุดท้ายจึงตัดสินประเมินค่าของสิ่งที่อ่าน

คณาจารย์หลักสูตร สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2544: 49) แบ่งประเภทของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านในใจ เป็นการอ่านที่ใช้เฉพาะสายตาพิจารณาตัวอักษรเพื่อให้นัยน์ตา รับภาพ แล้วผ่านไปยังประสาทสมองเพื่อการรับรู้ จดจำ และตีความเป็นการอ่านที่เร็วกว่าอ่านออกเสียง เป็นการรับสารเพียงคนเดียวในประเด็นที่ต้องการศึกษา

2. การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านโดยใช้เสียงเปล่งตามอักษร ถ้อยคำและเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ เป็นการอ่านที่เกี่ยวข้องกับคนอื่นหรือผู้ฟังด้วย ต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างสายตา สมอง และอวัยวะในการออกเสียง คือ ผู้อ่านต้องใช้สายตากวาดไปบนตัวอักษร ครั้งละ 1 บรรทัด ต้องแบ่งวรรคตอนให้เหมาะสม เปล่งเสียงให้สอดคล้องกับความหมายของคำ

วรรณิ โสมประยูร (2543: 134) ได้สรุปเกี่ยวประเภทของการอ่านเพิ่มเติมไว้ ดังนี้

1. การอ่านออกเสียง แบ่งได้ 3 แบบ ได้แก่

1.1 การอ่านร้อยแก้ว

1.2 การอ่านร้อยกรอง

1.3 การอ่านทำนองเสนาะ

2. การอ่านในใจ แบ่งได้ 7 แบบ ได้แก่

2.1 การอ่านแบบค้นคว้าหาความรู้ เช่น อ่านตำรา

2.2 การอ่านแบบจับใจความสำคัญ หรือหาสาระสำคัญของเรื่อง เช่น อ่านบทความ

2.3 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกตอน เช่น อ่านประวัติศาสตร์ และอ่านลำดับ

เหตุการณ์

2.4 การหาแบบหารายละเอียดทุกคำเพื่อการปฏิบัติ เช่น อ่านคู่มือการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า และอ่านวิธีประกอบอาหาร

2.5 การอ่านแบบวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อหาเหตุผล เช่น อ่านข่าวเหตุการณ์สำคัญ

2.6 การอ่านแบบไตร่ตรองโดยใช้วิจารณ์ญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดีข้อเสีย สำหรับเลือกแนวทางปฏิบัติ เช่น อ่านโฆษณา

2.7 การอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสังเกตและจดจำ เช่น อ่านชื่อสถานที่ต่าง ๆ เมื่อเวลานั่งรถผ่านไป

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่านสามารถจำแนกออกเป็นสองประเภทหลัก คือ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ การอ่านออกเสียงใช้เพื่อการฟังว่าอ่านได้ถูกต้อง ชัดเจน มีจังหวะในการเว้นวรรคถูกต้องหรือไม่ การอ่านชนิดนี้มีประโยชน์คือช่วยให้จดจำได้ดี เช่น การท่องคำศัพท์ บทสวดมนต์ หรือการอ่านคำประพันธ์ต่าง ๆ ส่วนการอ่านในใจจะทำให้อ่านได้รวดเร็ว และเกิดความเข้าใจเป็นการอ่านเพื่อสรุปความรู้ ความสำคัญของสิ่งที่อ่าน

ความสนใจในการอ่าน

ความสนใจ หมายถึง การรวมความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่อยากรู้อยากเห็น และเป็นตัวเสริมแรงให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ประสพผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ความสนใจที่กว้างขวางย่อมเกิดจากประสบการณ์ที่หลากหลาย เมื่อกล่าวถึงความสนใจมักจะพิจารณาความรู้สึกในทางที่ดี มีความรักและความชอบในสิ่งนั้น ความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กนั้นมีความแตกต่างกันไปตามบริบทต่าง ๆ เช่น วัย เพศ อายุ ประสบการณ์ ความถนัด ตลอดจนสิ่งแวดล้อมนักวิชาการจึงได้ศึกษาความสนใจในลักษณะต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่านของเด็กแต่ละวัยให้ก้าวหน้ามากขึ้น

วิริยะ สิริสิงห (2534: 27) ได้กล่าวถึงเรื่องที่เด็กชอบและสนใจอ่านไว้ดังนี้

อายุ 1-3 ปี ชอบเรื่องสั้น ๆ โครงเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ตัวละครไม่เกิน 2-3 ตัว

อายุ 4-5 ปี ชอบนิทาน บทเห่กล่อม ชอบนิยายเกี่ยวกับสัตว์

อายุ 6-8 ปี สนใจภาพ ชอบเทพนิยาย นิยายพื้นบ้าน เรื่องที่อ่านง่ายแล้วเข้าใจด้วยตนเอง

อายุ 9-10 ปี ชอบสารคดี นวนิยาย เรื่องที่มีเนื้อหาสาระ เรื่องที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เครื่องยนต์กลไก ชอบอ่านเรื่องเกี่ยวกับชีวประวัติของบุคคลสำคัญตอนเป็นเด็ก และชอบอ่านเรื่องที่เป็ภาษาพูด

อายุ 11-16 ปี ชอบอ่านเรื่องยาว อ่านเนื้อหาสาระมากกว่าดูรูปภาพ ต้องการให้ตัวเองเป็นตัวละครในเรื่อง และชอบอ่านเรื่องที่สมจริงสมจังมากกว่าเรื่องประเภทเทพนิยาย

จินตนา ไบกาซูยี (2534 : 38) ได้กล่าวถึงความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กวัย 6-12 ปี ไว้ดังนี้

อายุ 6-8 ปี เด็กอายุในช่วงนี้สามารถเข้าใจและมีความคิดในเรื่องและมีความคิดในเรื่องที่เป็นนามธรรม ได้รู้จักคำศัพท์มากขึ้น สนใจเรื่องต่างๆ และสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ชอบเรื่องต้นไม้ ดอกไม้ การปลูกและการเพาะชำง่าย ๆ และนิทานต่าง ๆ เช่น สัตว์ การ์ตูน มีความสนใจในการอ่านยาวขึ้น การอ่านแตกฉานขึ้นและเริ่มอ่านเรื่องสนุกสนาน ตลกขบขัน เช่น นิทาน นิทานพื้นบ้าน ตำนานต่าง ๆ และเทพนิยาย

อายุ 9-10 ปี เด็กวัยนี้ชอบอ่านนิทานเกี่ยวกับชนชาติ เกี่ยวกับเรื่องสัตว์ต่าง ๆ แต่ชอบเรื่องที่เป็นความจริง ไม่ใช่สัตว์มาพูดเป็นภาษามนุษย์ ชอบการผจญภัย เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตในบ้าน ในโรงเรียน สำหรับเด็กผู้ชายจะสนใจการอ่านเรื่องการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ มากขึ้น

อายุ 11-12 ปี เด็กอายุ 11 ปี เด็กผู้ชายชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องลึกลับ การค้นคว้า ประดิษฐ์ ส่วนเด็กผู้หญิงชอบอ่านหนังสือประเภทชีวิตในบ้าน เช่น การแต่งกาย เสื้อผ้า นวนิยาย และทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายชอบเหมือนกัน คือ วรรณคดี นิยายสำหรับเด็กง่าย ๆ เทพบุตร ชาค สุกายิต คำพังเพยต่าง ๆ และเรื่องตลก ส่วนเด็กวัย 12 ปี เป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ความสนใจในการอ่านกว้างขึ้น ชอบเรื่องบุคคลสำคัญ เรื่องโรงเรียน งานอดิเรก เรื่องสัตว์ แมลงต่าง ๆ วิทยาศาสตร์ เรื่องท้องถิ่น เด็กผู้ชายสนใจวิทยากรที่อยู่ใกล้ตัว คณิตศาสตร์ การประดิษฐ์ การทดลอง เด็กผู้หญิงสนใจในนวนิยายรัก ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายชอบแมลง เช่น ผีเสื้อ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 46) กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กในแต่ละวัย ไว้ดังนี้

อายุ 6-8 ปี (ประถมศึกษาปีที่ 1 ระยะปลาย-ประถมศึกษาปีที่ 2) สนใจเรื่องต่าง ๆ รู้ศัพท์มากขึ้น รู้จักสิ่งแวดล้อมต่างๆ มากขึ้น ชอบเรื่องต้นไม้ ดอกไม้ นิทานต่าง ๆ เทวดา นางฟ้า เรื่องสัตว์ การ์ตูน เรื่องที่เป็นจริง ความสนใจในการอ่านยาวขึ้นประมาณ 14-20 นาที ตัวหนังสือเน้นรูปภาพมาก

อายุ 8-11 ปี (ประถมศึกษาปีที่ 3-ประถมศึกษาปีที่ 4) สนใจเรื่องที่เป็นจริงเพิ่มมากขึ้น เด็กผู้ชายชอบ การผจญภัยการต่อสู้ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เด็กผู้หญิงชอบ วรรณคดี นิยายสำหรับเด็ก เทพบุตร ชาค สุกายิต คำพังเพยต่าง ๆ เรื่องตลก การ์ตูนขำขัน นิยายวิทยาศาสตร์ ง่าย ๆ คณิตคิดง่าย เรื่องसानาง่าย ๆ เช่น กฎแห่งกรรม การใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ งานยามว่าง การประดิษฐ์ง่าย เรื่องชีวประวัติบุคคลสำคัญง่าย ตัวหนังสือยังคงเน้นเรื่องรูปและเนื้อเรื่องเท่า ๆ กัน

อายุ 12-14 ปี (ขั้นประถมปลาย) ความสนใจในการอ่านกว้างมากขึ้น รู้จักวินิจฉัย การอ่าน หาช้อเท็จจริงมาพิสูจน์ สนับสนุน รู้จักค้นคว้าเพิ่มเติม ชอบเรื่องบุคคลสำคัญ เรื่องโรงเรียน เด็กร่วมกัน กีฬา งานอดิเรก เรื่องสัตว์ แมลงต่าง ๆ วิทยาศาสตร์ เรื่องท้องถิ่น เด็กชายสนใจวิทยาศาสตร์ที่อยู่ใกล้เด็ก คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ การประดิษฐ์ การทดลองต่าง ๆ เด็กหญิงสนใจนวนิยายรัก ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงชอบแมลง เช่น ผีเสื้อมาก

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539: 41) กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้ความสนใจในการอ่านของ บุคคลแตกต่างกัน ดังนี้

1. พื้นฐานทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความต้องการด้านร่างกายความรัก ความปลอดภัย ความรู้ ความสำเร็จในชีวิตการยอมรับจากผู้อื่นและความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ความต้องการ เหล่านี้เป็นพื้นฐานที่นำไปสู่ความสนใจ นอกจากนั้น แรงจูงใจที่ครูจะเป็นผู้จัด เช่น การให้รางวัล ก็เป็นส่วนหนึ่งของแรงจูงใจที่เร้าให้สนองและเกิดความสนใจ เมื่อครูจัดกิจกรรมการอ่านให้ สัมพันธ์กับความพอใจและความต้องการทางด้านจิตวิทยาแล้ว ก็จะทำให้การอ่านเป็นกิจกรรมที่มี ความหมายสำหรับเด็ก เป็นกิจกรรมที่เด็กต้องการจะทำต่อไปเรื่อย ๆ

2. พื้นฐานด้านสติปัญญา มีความสัมพันธ์กับความสนใจและประเภทของการอ่าน เด็กที่มีสติปัญญาสูงจะมีความสนใจและเลือกอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่กว้างขวางออกไปเป็น หนังสือที่ผู้ใหญ่อ่าน มีความสนใจสูง จะติดตามการอ่านในเรื่องที่แปลกและตรงกับความสนใจ ของตน ส่วนเด็กที่มีสติปัญญาต่ำกว่าปกติจะอ่านเรื่องง่าย ๆ ตามประเภทของเรื่องที่ตนสนใจ ระดับความสนใจของเด็กเหล่านี้จะต่ำกว่าเด็กที่มีสติปัญญาสูง

3. พื้นฐานทางด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับประเภทของเรื่องที่อ่าน เด็กที่มีอายุน้อย จะอ่านเรื่องประเภทนิทาน มีเนื้อเรื่องสั้น ๆ ส่วนเด็กที่มีอายุมากจะอ่านเรื่องยากและอ่านเรื่อง ตามประเภทที่ตนนิยม เช่น นิยมผู้เขียน นิยมประเภทของเรื่อง หรือนิยมรูปแบบของเล่ม ดังนั้น อายุจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะบอกลักษณะของการเลือกหนังสือ และประเภทของหนังสือ ตามที่เด็กชอบ

4. พื้นฐานด้านความแตกต่างทางเพศ ทำให้ความสนใจในการอ่านแตกต่างกัน เพศเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงวุฒิภาวะในการอ่าน ความแตกต่างทางเพศ มีอิทธิพลต่อการอ่าน ซึ่งจะปรากฏเมื่อเด็กเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เด็กหญิงจะแสดงให้เห็น ว่ามีความสนใจในการอ่านมากกว่าเด็กชาย การเลือกหนังสืออ่านจึงปรากฏให้เห็นประเภทของ ความแตกต่าง ลักษณะของเด็กชายจะชอบการเคลื่อนไหว เล่นกีฬา และการผจญภัย ดังนั้น ในวัย ที่อยู่ในระยะนี้จึงปรากฏว่าเด็กชายใช้เวลาว่างในการเคลื่อนไหว และทำกิจกรรมออกกำลังกาย ในขณะที่เด็กหญิงจะใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน

5. พื้นฐานทางด้านมโนคติ มโนคติเป็นความคิดและความรู้สึกที่มีต่อตนเองว่าเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดความสนใจ ถ้าเด็กมีความรู้สึกที่มั่นคงในชีวิต มีความคิดและความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ก็จะเป็นทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาความมั่นใจให้ตนเองมีความรู้สึกอยากอ่านอย่างมีอิสระ และอ่านด้วยความรื่นรมย์

6. พื้นฐานทางการคิด เป็นการคิดในสิ่งที่ทำทนายหรือเร้าให้เด็กเกิดความรู้สึกอยากเรียนการคิดจะเกิดขึ้นเมื่อมีปัญหา เมื่อเด็กพบปัญหาก็จะพยายามคิดแก้ปัญหา การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่เด็กจะค้นคว้าหาคำตอบเพื่อตอบคำถามหรือตอบข้อสงสัย ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อให้เด็กรู้จักคิดแก้ปัญหา

7. พื้นฐานทางด้านวัฒนธรรมและทางสังคม วัฒนธรรมมีส่วนในการส่งเสริมความสนใจ เช่น ดนตรีไทย ดนตรีสากล การแสดงท่าร่าต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนทำให้เด็กเกิดความสนใจและนำไปสู่การอ่าน แม้แต่ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศก็มีส่วนทำให้เด็กหันเหความสนใจและนำไปสู่การอ่านได้เช่นเดียวกัน สังคมเกี่ยวข้องกับครอบครัวและโรงเรียน วัด กลุ่มเพื่อน และสิ่งอื่น ๆ ซึ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กที่สร้างความสนใจ ทั้งนี้เพราะความสนใจเกิดจากจุดมุ่งหมายของบุคคลในกลุ่มหรือในสังคมที่จะชี้แนะแนวทาง ได้แก่ คำแนะนำของผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เพื่อน หรือเหตุการณ์ในสังคม ล้วนแล้วแต่ชักนำไปสู่ความสนใจในการอ่านทั้งสิ้น

8. พื้นฐานด้านการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยครู หลักสูตร และสื่อการสอน ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะจัดเตรียมให้เด็กเกิดความสนใจ โดยครูจะต้องเป็นผู้ที่รอบรู้ เป็นนักสะสมหนังสือ รวบรวมภาพ เพราะต้องเป็นผู้ที่เลือกหนังสือให้เหมาะสมกับเด็ก และต้องหาวิธีการที่จะให้เด็กประสบความสำเร็จในการอ่านและการดำเนินชีวิต

หลักสูตรควรเน้นการให้โอกาสและการสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการอ่านตามระดับชั้นและอายุ และควรแนะนำแนวทาง ประเภทของหนังสือ อีกทั้งให้ตัวอย่างของหนังสือด้วย การใช้ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งที่หลักสูตรควรระบุให้ชัดเจนตามระดับชั้น ในสัปดาห์หนึ่งควรใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งพัฒนาการอ่านที่ครั้ง และควรแนะนำถึงการใช้บัตรห้องสมุด บัตรรายการหนังสือ และการเลือกหนังสือ ข้อสำคัญครูควรรู้จักบุคลิกเฉพาะตัวของเด็กด้วย เพื่อจะได้แนะนำให้เด็กรู้จักวิธีอ่านได้ถูกต้อง

สื่อการสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สื่อประเภทเอกสารและหนังสือ อีกประเภทหนึ่งคือ โสตทัศนอุปกรณ์ เช่น ภาพยนตร์ แถบบันทึกภาพ โทรทัศน์ แถบบันทึกเสียง ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะช่วยเร้าและนำเด็กไปสู่การอ่านหนังสือประเภทต่างๆ ครูจึงควรที่จะรู้จักเลือกเรื่องที่จะนำมาเสนอให้เด็กดู หรือให้เด็กฟังโดยเลือกให้ตรงกับวัยและความสนใจ

จากความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าเด็กในวัย 9-11 ปี (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4) มีความสนใจในการอ่านเรื่องที่เป็นความจริงมากขึ้น เด็กผู้ชายชอบการผจญภัย เด็กผู้หญิงชอบเรื่องเทพบุตร นางฟ้า นิทาน ทั้งชายและหญิงชอบเรื่องชาดก นิทานสุภาษิตเหมือนกัน ตัวหนังสือจะเน้นที่ภาพและเนื้อหาเท่ากัน และความสนใจในการอ่านของเด็กในแต่ละวัยที่แตกต่างกันดังที่นักวิชาการกล่าวมาในข้างต้น มีสาเหตุหลายประการที่มีใช้เพียงเพศและวัยเท่านั้น ความสนใจในการอ่านขึ้นอยู่กับพื้นฐานของบุคคลเป็นสำคัญ ทั้งพื้นฐานทางด้านจิตวิทยา สติปัญญา อายุ เพศ มโนคติ ทักษะการคิด รวมไปถึงพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรมและสังคม และประเด็นสุดท้ายคือพื้นฐานด้านการจัดการเรียนการสอนของครู

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการอ่าน เพราะหากนักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความได้ การอ่านในระดับสูงขึ้นไปก็ทำได้ยาก เพราะการอ่านทุกประเภทต้องอาศัยการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐาน การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการอ่านมาก เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญของนักเรียนที่ใช้ในการแสวงหาความรู้

ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือ เพื่อที่จะเข้าใจจุดมุ่งหมาย ของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้หลากหลาย ดังนี้

บันลือ พฤกษ์วัน (2532: 29) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านเพื่อจับใจความเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เป็นกรอ่านเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหนและหมายความว่าอย่างไร จะเห็นได้ว่าการอ่านเพื่อจับใจความส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องี่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญของเรื่องี่อ่านได้ดี

สมพร มั่นตะสูตร (2534: 23) กล่าวถึงการอ่านจับใจความ หมายถึง ความเข้าใจในการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีปัจจัยสำคัญ คือ การรู้จักคำศัพท์มาก เพราะการรู้จักคำศัพท์มากจะทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ดี

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2537: 117) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านขึ้นละเอียดที่ต้องรับรู้เนื้อเรื่องความสำคัญ ว่ากล่าวถึงใครหรืออะไร และความหมายของเรื่องี่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร

แววมยุรา เหมือนนิล (2541: 12) กล่าวถึงการอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่

เป็นใจความสำคัญและส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบ การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นความเข้าใจเรื่องทีอ่าน สามารถจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องทีอ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 44) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความว่า คือ การอ่านเข้าใจเนื้อเรื่องจับใจความสำคัญให้ได้ สามารถสรุปได้ ได้รับความรู้จาก สิ่งทีอ่าน และสามารถตอบคำถามได้ อีกทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

กรมวิชาการ (2543: 118) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นการอ่านที่มุ่งหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มทีเป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งใจความสำคัญของเรื่อง คือ ข้อความทีมีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้า นั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญทีสุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาชัน อิมสำราญ (2547: 45) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า คือการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญหลักของข้อความ ซึ่งใจความสำคัญจะเด่นทีสุดในย่อหน้าและเป็นประโยชน์ทีคลุมข้อความอื่นในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ สามารถเป็นประโยชน์เดียว ๆ ได้ โดยไม่ต้องมีประโยชน์ประกอบ ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยชน์ใจความสำคัญเพียงประโยชน์เดียวหรือไม่เกินสองประโยชน์

จากความหมายต่างๆทีกล่าวมา สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านทีผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายและแปลความหมายของเรื่องทีอ่าน เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องและสรุปประเด็นสำคัญได้ หาประโยชน์ใจความสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ สามารถตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านได้

ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการอ่านเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญของนักเรียนในการแสวงหาความรู้ มีผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านหลายคน ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ ดังนี้

วาวแวว โรงสะอาด (2530: 38); สุกัญญา ศรีสืบสาย (2532: 58) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ทำนองเดียวกันสรุปได้ว่า ความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนอยู่ที่ความสามารถในการอ่านจับใจความ นักเรียนทีอ่านไม่เข้าใจและจับใจความสำคัญไม่ได้จะเบื้อหน้าต่อการเรียน มีเจตคติไม่ดีต่อการอ่าน รวมไปถึงไม่เกิดนิสัยรักการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะไม่ดีเท่าทีควร

บันลือ พฤกษ์วัน (2530: 48) และผะอับ โปษะกฤษณะ (2532: 39) กล่าวไว้ เช่นเดียวกันว่า การอ่านจับใจความมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่านทั่ว ๆ ไป การอ่านที่ถูกวิธี จะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนและเกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ทำให้ได้รับความคิด และความบันเทิง

ธิดา โมสิกรัตน์ และนภลัย สุวรรณธาดา (2534: 46) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็น พื้นฐานสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์หรือวิเคราะห์งานเขียนเป็นส่วน ๆ ได้อย่างถ่องแท้ รวมทั้งยังทำให้ผู้อ่านสนใจศึกษาเรื่องนั้นเป็นพิเศษ ถ้าผู้อ่านมีความสนใจในเรื่อง ทำนองนั้นมาก่อน

สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความสามารถทางการเรียน ของนักเรียน นักเรียนที่อ่านไม่เข้าใจและจับใจความไม่ได้จะเบียดเบียนการเรียนและมีเจตคติที่ไม่ดี ต่อการอ่าน นักเรียนที่อ่านจับใจความได้จะเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สามารถแสดงความคิดเห็นเชิง วิเคราะห์วิจารณ์ได้ และช่วยให้การเรียนประสบผลสำเร็จ

ประเภทของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมี 2 ประเภท คือ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม และการอ่าน เพื่อจับใจความสำคัญ มีนักวิชาการได้อธิบายการอ่านจับใจความทั้ง 2 ประเภทไว้ดังนี้

กาญจนา นาคสกุล และคณะ (2521: 183) ได้กล่าวถึงแนวในการอ่านจับใจความว่ามี 2 ลักษณะ คือ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม และการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม เป็นการทำความเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมของเรื่องหรือ หนังสือ เป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความส่วนรวมจะมอง ไม่เห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่าง ๆ และอาจเป็นผลให้ไม่เข้าใจจุดหมายสำคัญของหนังสือ นั้น ๆ ได้ วิธีจับใจความส่วนรวมนั้น นอกเหนือจากการสังเกตส่วนประกอบของหนังสือแล้ว อาจจะได้ด้วยการพลิกดูหรืออ่านผ่าน ๆ หัวข้อต่าง ๆ ทั้งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยอย่างรวดเร็ว และในเวลาเดียวกันก็พยายามจัดเนื้อหาของหัวข้อเรียงลำดับในสมอง เพื่อให้ปรากฏเป็นภาพ คร่าว ๆ ว่าแต่ละหัวข้อมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการดำเนินเรื่องไปสู่จุดหมายปลายทางด้วย วิธีการเชื่อมโยงเนื้อหาตลอดจนแนวความคิดและข้อมูลต่าง ๆ อย่างไร การอ่านวิธีนี้เป็นเพียง การอ่านเพื่อรับรู้ ส่วนการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้อ่านจะต้องอ่านค่อนข้างละเอียด แล้วสรุป ใจความสำคัญโดยการบันทึก นักอ่านที่ดีควรเก็บสาระสำคัญในหลายแง่มุม เช่น เก็บแนวความคิด ของผู้เขียน และจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง

ชลธิรา กัตตอยู่ (2527: 25) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความของเรื่องที่อ่านนั้นมี 2 ลักษณะ คือ

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม

2. การอ่านเพื่อจับใจความ

การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม เป็นการทำความเข้าใจเนื้อหาที่สำคัญของข้อความหรือหนังสือ เพื่อให้มองเห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่าง ๆ และเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของข้อความหรือหนังสือนั้น ๆ ได้ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมทำได้ด้วยการพลิกดูและกวาดสายตาผ่านหัวข้อต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่าจะแต่ละหัวข้อมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหาและแนวคิด ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ส่วนการอ่านเพื่อจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อความทำความเข้าใจใจความของข้อความที่ผู้อ่านซึ่งชำนาญอาจจะไม่จำเป็นต้องอ่านทุกตัวอักษร ในขณะที่ผู้อ่านที่มีประสบการณ์น้อยต้องอ่านอย่างพินิจพิจารณาจึงจะสามารถจับใจความของเนื้อเรื่องได้ ใจความสำคัญนั้นมิได้มีความหมายจำกัดเพียงแค่อุบายที่สำคญเท่านั้น นักอ่านที่ดีอาจจะเก็บสาระสำคัญของหนังสือเล่มหนึ่งหรือบทความหนึ่ง ๆ ได้หลายแง่ เช่น เก็บความรู้ เก็บเนื้อเรื่องที่สำคญ และเก็บแนวคิด

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2535: 65) ได้อธิบายถึงการอ่านจับใจความว่ามี 2 ลักษณะคือ

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม การเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมของเรื่องทีอ่านนับเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านเพราะถ้าผู้อ่าน ไม่สามารถจับใจความส่วนรวมได้ก็ยากที่จะเข้าใจรายละเอียดของเรื่องอันเป็นผลทำให้ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง วิธีจับใจความส่วนรวมนี้ต้องสังเกตรวมประกอบของหนังสือ เช่น คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง เชิงอรรถ และอภิธานศัพท์ ฯลฯ อ่านหัวข้อต่าง ๆ และจัดลำดับหัวข้อนั้น ๆ พิจารณาความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาโดยส่วนรวมในหนังสือที่อ่าน

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องทีอ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ (2542: 50) ได้อธิบายประเภทของการจับใจความไว้ 2 แนวทางสรุปได้ดังนี้

1. การอ่านจับใจความส่วนรวม การอ่านประเภทนี้มีหลักว่าผู้อ่านต้องสังเกตรวมประกอบของหนังสือ อ่านหัวข้อต่าง ๆ และจัดเนื้อหาของหัวข้อนั้นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีการดำเนินเรื่องไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหา ตลอดจนแนวความคิดและข้อมูลต่าง ๆ อย่างไร การอ่านจับใจความรวมเป็นการอ่านเพื่อรู้ จะได้ตัดสินใจคุณค่าของหนังสือเล่มนั้นว่าสมควรอ่านอย่างละเอียดหรือไม่ และน่าสนใจเพียงใด การอ่านแบบนี้เหมาะกับเวลาจำกัด

เช่น การเลือกซื้อหนังสือ หรืออ่านเพื่อตัดสินใจว่าควรยืมจากห้องสมุดหรือไม่ ข้อดีของการอ่านจับใจความส่วนรวมของหนังสือ คือ จะช่วยให้จำเนื้อหาหลักได้อย่างแม่นยำ

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ การอ่านประเภทนี้ต้องยึดหลักคือ อ่านอย่างละเอียดทุกตัวอักษรเพื่อจับเรื่องราวได้ตลอดทั้งเรื่อง ที่ไหน เมื่อไร ทำไม บางเรื่องอาจจะมีคำตอบไม่ครบก็ได้ แต่ต้องตอบเท่าที่มีอยู่ให้ครบถ้วน เพื่อจับใจความสำคัญให้มากที่สุด

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การอ่านจับใจความส่วนรวม และการอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านจับใจความส่วนรวมนั้นเป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสรุปความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อนั้นว่าเชื่อมโยงกันอย่างไร มีการดำเนินเรื่องอย่างไร ส่วนการอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านอย่างละเอียด ต้องระบุได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

วิธีการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการอ่านหนังสือทุกประเภทและยังเป็นพื้นฐานในการอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเพื่อค้นหาความหมายสิ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน การอ่านจับใจความได้ดีนั้น มีผู้เสนอแนะหลักการอ่านจับใจความไว้ดังนี้ สนิท ตั้งทวี (2526: 104) เสนอแนวทางในการฝึกอ่านจับใจความไว้เป็นขั้นตอน 6 ขั้นตอน คือ

1. ฝึกแบ่งการจับสายตา (Fixating) ในแต่ละบรรทัด โดยการใช้สายตาจับเป็นจุดๆ พยายามแผ่ช่วงสายตา (Eye Span) ให้กว้างและใช้เวลาให้น้อย แล้วเคลื่อนสายตาต่อไปอย่างรวดเร็ว ทำซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้งจนกว่าจะเกิดความชำนาญ ผู้ที่อ่านหนังสือชำนาญ จะจับสายตาน้อยครั้งในบรรทัดหนึ่ง

2. พยายามเก็บแต่ใจความสำคัญของข้อความ หรือเรื่องที่อ่านอย่างรวดเร็ว

3. ขณะอ่านต้องรู้ว่าข้อความสำคัญ ๆ อยู่ ณ ที่ใด มีข้อสังเกต คือ ใจความสำคัญส่วนมากมักจะปรากฏให้เห็นในบรรทัดแรก หรือบรรทัดสุดท้ายของแต่ละย่อหน้าหรือแต่ละอนุเฉท (Paragraph) นั้น ๆ

4. กำหนดปริมาณของข้อความที่จะอ่านไว้ล่วงหน้า เช่น สมมติว่าจะอ่าน 10 หน้า เมื่อเริ่มต้นอ่านก็ให้ใช้นาฬิกาจับเวลาไว้ และดูเวลาทุกครั้งที่ยื่นหน้าใหม่ การฝึกดังนี้หลาย ๆ ครั้ง จะทำให้ลดเวลาที่ใช้ในการอ่านน้อยลงทุกที

5. ขณะที่อ่านต้องพยายามบังคับสายตาให้กวาดไปตามตัวหนังสืออย่างรวดเร็ว ควรหลีกเลี่ยงการอ่านทีละคำ ควรได้ฝึกอ่านทีละประโยค

6. ในกรณีที่ข้อเขียนนั้นเป็นเรื่องยาว มีหลายอนุเฉท เมื่ออ่านจบลงแล้ว ให้ทดสอบความเข้าใจในการอ่านทุกครั้ง เช่น ฝึกถามตัวเองว่า ข้อความหรือเรื่องที่อ่านนั้นเป็นเรื่องอะไร

ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม บางเรื่องจะมีคำตอบไม่ครบก็ได้ แต่จะต้องตอบเท่าที่มีอยู่ให้ครบถ้วน เพื่อจะได้จับใจความสำคัญให้ได้มากที่สุดแล้วจดลงกระดาษ นำไปเปรียบเทียบกับข้อความที่อ่านมา ว่ามีความถูกต้องเพียงไร พยายามสำรวจหรือเปรียบเทียบข้อบกพร่องอันอาจจะเกิดขึ้นทุกครั้ง เพื่อจะได้หาทางแก้ไขข้อบกพร่องในโอกาสต่อไป

บันทึก พฤษะวัน (2530: 144) กล่าวไว้ว่า ครูควรศึกษาลักษณะของการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญแล้ววางแนวฝึกไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. การฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ

1.1 ให้อ่านเรื่องราวหรือบทความ โดยอ่านเร็ว ช้าม ๆ หรืออ่านอย่างลวก ๆ เพื่อจะรู้ขอบเขต หรือกล่าวถึงเรื่องอะไร ทำนองใด

1.2 ถ้าเป็นบทประพันธ์ร้อยกรอง ลองอ่าน 2-3 หน้า เพื่อดูว่ามีคุณค่าน่าสนใจเพียงใด หรือไพเราะหรือไม่

1.3 ให้อ่านเฉพาะหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้ละเอียด เพื่อทราบทรรศนะ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือเจตนาของผู้แต่ง ผู้เรียบเรียง โดยมากจะอ่านอารัมภบท

1.4 ให้อ่านตลอดเรื่องเพื่อประเมินคุณค่า เรื่องนั้นให้ประโยชน์ในทางใด มีจุดเด่นอยู่ตรงไหน ตอนไหนบ้าง

1.5 เมื่ออ่านแล้วพิจารณาตรวจสอบเรื่องราวโดยส่วนรวมว่า เป็นเรื่องยากหรือง่ายเหมาะสมกับวัยผู้อ่านหรือไม่ หรือใช้ความคิดของตนประเมินเรื่องราวนั้น ๆ

2. ฝึกอ่านจับใจความสำคัญเป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ

2.1 ฝึกการอ่านนิทานแล้วเล่าเรื่องย่อ สรุปเรื่อง ด้านลักษณะตัวละครอาจบอกได้ว่ามีลักษณะอย่างไร เป็นเรื่องที่มีเหตุผลหรือไม่

2.2 เมื่อมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่องราวใด ครูจำเป็นต้องตั้งคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง นักเรียนหาคำตอบเป็นตอน ๆ ไปโดยลำดับ

2.3 ฝึกให้นักเรียนอ่านบทความที่ให้ความรู้ แล้วให้ตั้งหัวข้อเรื่อง ชื่อเรื่องไว้แต่ละอนุเขต เรื่องนั้นอาจมี 2-3 อนุเขต หรือหลายอนุเขต

2.4 ในการตรวจสอบหรือการตั้งชื่อเรื่องแต่ละอนุเขตนั้น ควรจะมีการอภิปรายว่าควรตั้งชื่ออนุเขตนั้นอย่างไรจึงจะเหมาะสม และชื่อเรื่องจะคลุมเรื่องราวนั้น ๆ ได้ดี

2.5 ให้นักเรียนรวบรวม 2-3 อนุเขต หรือหลายอนุเขตนั้น เป็นหัวเรื่องหรือประโยค หรือทำให้เรื่องสั้นเข้า

2.6 ฝึกให้นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ดูชื่อเรื่องแต่ละคอลัมน์ จะเห็นว่าการตั้งชื่อไว้ แล้วลองค้นหาคอลัมน์ที่จะอ่านในหน้าอื่น ๆ บ่อย ๆ เด็กจะเข้าใจเรื่องการตั้งชื่อแต่ละอนุเจทในข้อที่ผ่านมาเป็นอย่างดี

2.7 ฝึกให้นักเรียนสังเกตดูว่า ประโยคใดเป็นประโยคใจความสำคัญของเรื่องและประโยคใดเป็นประโยคผลความ

2.8 ในการอ่านบทความ เรื่องราว หรือหนังสือสังคมศึกษาและอื่น ๆ ให้นักเรียนใช้วิธีขีดเส้นใต้เฉพาะข้อความที่สำคัญไว้เป็นตอน ๆ

2.9 ให้นำลอมข้อความที่ย่นย่อหรือขีดเส้นใต้เข้าไว้ด้วยกัน แล้วปรุงแต่งให้ข้อความกลมกลืนกันเป็นอันดี ก็จะเป็นการย่อเรื่อง

2.10 ลองตรวจข้อความที่ย่อเรื่องไว้อีกครั้งหนึ่งว่า มีความสอดคล้องกันครอบคลุม และบอกเรื่องย่อเฉพาะจุดสำคัญในเรื่องดี และเป็นไปตามคำสั่งที่กำหนดว่าให้ย่อเรื่องนั้นไม่เกิน 4-8 บรรทัด แล้วแต่กรณี

2.11 จำเป็นต้องให้นักเรียนอ่านคำนำของหนังสือที่จะอ่าน เพื่อจะได้ทราบเจตนาของผู้แต่ง ผู้เรียบเรียง มักจะเขียนบอกสาระสำคัญของเรื่องที่เขียนไว้ในคำนำ

2.13 เมื่อฝึกขึ้นตอนตามที่เสนอแนะไว้โดยสม่ำเสมอ ก็ควรให้นักเรียนอ่านเรื่องราวทั้งหมด และย่อเรื่องโดยทันทีก็อาจจะทำได้ ทั้งนี้เพราะเด็กมีทักษะในการเข้าใจภาษาเพียงพอ เมื่ออ่านเรื่องราวแล้วจะบันทึกย่อได้ทันที

2.14 ฝึกให้อ่านแล้วทำรายงาน หรือรายงานด้วยปากเปล่าหน้าชั้นเรียนโดยกำหนดเวลาแต่ละกลุ่มเข้าไว้ เมื่อक्रमอบหัวข้อเรื่องใหญ่ เด็กจะรู้จักช่วยกันแบ่งงานกันไปค้นคว้า ย่นย่อเรื่องแต่ละหัวข้อย่อย แล้วรวมกลุ่มเพื่อสำรวจสาระสำคัญที่ต้องรายงาน อาจแบ่งกันทำหน้าที่รายงานเรื่องนั้นได้ดียิ่งด้วย

2.15 ควรจัดแบ่งงาน ผลิตเปลี่ยนกันย่อข่าวเหตุการณ์จากหนังสือพิมพ์ โดยฝึกเสนอข่าวสำคัญอย่างย่อที่ป้ายประกาศเป็นประจำ จะเป็นการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญได้ดีอีกทางหนึ่ง

แวมยุรา เหมือนนิล (2541: 24) กล่าวว่า การอ่านจับใจความควรเริ่มจากจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ถูกต้องแม่นยำ ซึ่งในแต่ละเรื่องอาจมีหลายย่อหน้า ใจความสำคัญส่วนมากมักอยู่ในประโยคตอนต้นย่อหน้า รองลงมาคือ ประโยคตอนท้ายย่อหน้า ส่วนประโยคตอนกลางย่อหน้าเป็นจุดที่ค้นหาใจความสำคัญได้ยาก และหากไม่ปรากฏในประโยคใดอย่างชัดเจน อาจอยู่ในหลายประโยคหรืออยู่รวม ๆ กันย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง อาจใช้

กลวิธีการตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญ และส่วนที่เป็นประเด็นเสริมหรือการขยายความได้ง่ายขึ้น

จูลีไรต์นีย์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ (2547: 44) กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความต้องพิจารณาที่ละย่อหน้าหาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง ส่วนวนโวหาร อุปมาอุปไมย (การเปรียบเทียบ) ตัวเลข สถิติ ตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญสรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

ธนู ทดแทนคุณ (2549: 48) กล่าวไว้ว่าวิธีการอ่านจับใจความเริ่มต้นจากการพิจารณาข้อความ ข้อความที่สำคัญที่สุดเรียกว่า ใจความ และส่วนที่เป็นข้อความประกอบเรียกว่า พลความ การอ่านจับใจความควรจากจับใจความจากชื่อเรื่อง เพราะชื่อเรื่องมักจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องหาใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า ย่อหน้าแต่ละย่อหน้ามักจะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว หรืออาจไม่มีใจความสำคัญเลยก็ได้ ทั้งนี้ใจความสำคัญมักจะอยู่ที่ต้นย่อหน้า หรือไม่ก็ท้ายย่อหน้า และนำใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียง เพื่อให้ได้เนื้อความที่สั้น และเนื้อหาครบถ้วน

จากความคิดเห็นข้างต้น สรุปได้ว่าวิธีในการอ่านจับใจความควรเริ่มต้นจากการพิจารณาชื่อเรื่อง เพราะชื่อเรื่องจะช่วยชี้ให้เห็นใจความสำคัญ แล้วมุ่งไปที่การหาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามารวมกัน และเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเองทบทวนว่าใจความสำคัญที่เรียบเรียงไว้ถูกต้องกับเรื่องเดิมหรือไม่ เมื่ออ่านจบแล้วตอบคำถามให้ได้ว่า เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร

การจัดเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

ความเป็นมาของการสอนอ่านแบบ MIA

เมอร์ดีอค (Murdoch, 1986: 9-15) เป็นอาจารย์สอนภาษาที่มหาวิทยาลัยคูเวต (Kuwait University) ประสบปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 เนื่องจากการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุเกิดจากโอกาสที่นักเรียนจะใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมีน้อยมาก จึงได้คิดหาวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษขึ้น โดยยึดหลักจิตภาษาศาสตร์ (Psycholinguistic) ซึ่งเป็นจิตวิทยาในการคิดและการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ชื่อว่า A More Integrated Approach ซึ่งยึดหลักฝึกหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะต่าง ๆ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ควบคู่กันไปตลอดเวลา เพราะมีความเห็นว่าการสอนของครูเท่าที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะแยกทักษะแต่ละทักษะออกจากกันโดยเด็ดขาด เช่น ทักษะอ่าน มักจะจัดแยกออกทักษะอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง เมื่อใดที่ครูผู้สอนต้องการสอนการอ่านให้กับนักเรียนก็จะไม่ให้ความสนใจทักษะอื่น ๆ จะมุ่งให้

นักเรียนฝึกอ่านเท่านั้น ซึ่ง เมอร์ดีอคคิดว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เพราะการสอนแต่ละครั้งควรมีทักษะทั้ง 4 ประกอบกันไป แต่จะเน้นทักษะใดทักษะหนึ่งเป็นพิเศษ ส่วนทักษะอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นจุดเน้นก็ได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน นอกจากนี้ เมอร์ดีอคยังมีความเห็นว่า การสอนอ่านแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแบบเลือกตอบหรือแบบถูก-ผิดนั้นไม่ใช่การฝึกอ่านที่ดี นักเรียนจะไม่พัฒนาทักษะอื่นเลย และบางครั้งอาจจะทำให้นักเรียนเกิดการสับสนมากขึ้น แบบฝึกหัดที่ดีที่สุดควรจะเป็นแบบฝึกหัดที่ต้องคิดและเขียนออกมาเป็นคำพูดของตน เป็นการฝึกทักษะกระบวนการคิดและฝึกทักษะการเขียนไปในตัว การใช้แบบฝึกหัดแบบนี้ถือเป็นการสอนเพื่อการสื่อสารที่ดีมากอย่างหนึ่งด้วย และเป็นที่มาของวิธีสอนอ่านแบบ MIA

วิธีสอนอ่านแบบ MIA (A More Integrated Approach) เป็นการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนคิดเป็น โดยเฉพาะกระบวนการคิดที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหากิจกรรมการเรียนการสอนจะเริ่มด้วย วิธีการตั้งคำถามประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านให้นักเรียนตอบ แล้วให้ร่วมกันอภิปรายโดยการนำประสบการณ์เดิมของตนมาผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับแล้วแก้ปัญหาที่กำลังประสบอยู่ ซึ่งเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้คิดแก้ปัญหาตนเอง นอกจากนี้กิจกรรมการสอนอ่านแบบ MIA ทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการคิด โดยมีขั้นตอนหนึ่งที่กำหนดให้นักเรียนทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) นักเรียนจะต้องใช้ความคิดในด้านความรู้ความจำ (Knowledge) คือ ความสามารถในการระลึกถึงรายละเอียดเรื่องราวประสบการณ์ทั้งหมด ตลอดจนความสามารถจำความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ด้านความหมาย ความหมายแฝงของคำศัพท์และสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น คำยาก ศัพท์เทคนิค เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ แฮร์ริส และซิเพย์ (Harris and Sipay, 1990: 294) ที่ว่า คำศัพท์มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาความคิดของผู้อ่าน ส่วนกิจกรรมที่อ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) โดยวิธีสอนอ่านแบบ MIA นั้น สอดคล้องกับความคิดด้านการวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการแยกแยะข้อมูลหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องออกมาเป็นส่วนย่อย ๆ ซึ่งอาจเป็นการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่กำหนดไว้เช่น วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำสรรพนามในเนื้อเรื่อง การเชื่อมโยงข้อมูล การประเมินผลแก้ไข จะเป็นกิจกรรมที่เน้นความคิดด้านความเข้าใจซึ่งหมายถึงความสามารถในการคัดแปลง ปรับปรุงหรือเสริมแต่งความรู้เดิมให้มีลักษณะใหม่เป็นการขยายความรู้ไปสู่สถานการณ์ใหม่ตามกระบวนการของความเข้าใจ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดของ เมอร์ดีอค (Murdoch) มีลำดับขั้นตอน 7 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนนี้ นักเรียนจะได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ทั้งทักษะการฟัง การตอบ

คำถาม การอ่าน การคิด และการเขียน ครูเป็นแต่เพียงผู้แนะนำเท่านั้น นอกจากนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำได้ทั้งกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล

ขั้นตอนการสอนอ่านแบบ MIA

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นวิธีการที่ เมอร์ด็อค (Murdoch, 1986: 9-15) อาจารย์สอนภาษาอังกฤษแห่งมหาวิทยาลัยควิวต คิววิธีสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยยึดหลักจิตวิทยาศาสตร์ มาใช้ในการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ชื่อว่า A more Integrated Approach หรือ MIA เป็นการเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ทักษะต่าง ๆ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนควบคู่กันไป เมอร์ด็อคได้ให้แนวทางในการสอนดังนี้ 1) ขั้นถามคำถามนำก่อนอ่าน (Priming Questions) เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้น และก่อให้เกิดการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน ก่อนที่จะอ่านเรื่องนั้น เท่ากับว่าเป็นการโน้มน้าวให้นักเรียนสนใจเรื่องที่จะอ่านในโอกาสต่อไป การอภิปรายร่วมกันเป็นกระบวนการคาดคะเนล่วงหน้าว่าเรื่องที่จะอ่านนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร พอถึงเวลาอ่านจริง ๆ ทุกคนก็พยายามจะค้นหาคำตอบว่าตามที่พวกตนคิดคำตอบไว้ล่วงหน้า นั้น ตรงกับเรื่องที่จะอ่านหรือไม่ การอ่านจึงเป็นการกระตุ้นเร้าใจผู้เรียนให้หาคำตอบ 2) ขั้นทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์เพื่อต้องการให้นักเรียนเกิดความมั่นใจว่าคำศัพท์บางคำที่เป็นตัวบ่งชี้ความหมาย (Key Words) นั้น นักเรียนมีความเข้าใจถูกต้องหรือยัง โดยครูจะเป็นผู้เลือกคำศัพท์เหล่านั้น ขึ้นมาเอง คำบางคำนักเรียนอาจจะรู้ความหมายแล้ว หรือคำบางคำหากมีความหมายหลายอย่าง ครูอาจจะเขียนความหมายของคำศัพท์คำนั้น ให้อยู่ในสถานการณ์ที่พบ 3) ขั้นอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูแจกบทอ่าน (The Text) ให้นักเรียนอ่านตามเวลาที่กำหนดให้ ซึ่งในเนื้อหานี้จะแตกต่างกับเนื้อหาปกติ คือ จะมีคำถามย่อยแทรกอยู่ในเนื้อหา เพื่อนักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำสรรพนามในเนื้อเรื่อง เป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านที่ดียิ่งขึ้น การวิเคราะห์เนื้อหาจะทำให้นักเรียนสามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจขึ้นแล้ว ยังช่วยให้นักเรียนต้องใช้ความคิดตลอดเวลา และต้องพยายามเข้าใจเรื่องโดยตลอดด้วย 4) ขั้นทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) เป็นขั้นที่จะใช้ทดสอบความเข้าใจผู้เรียนได้ดี คือ การให้นักเรียนเติมข้อความจากประโยคปลายเปิดที่ครูกำหนดให้โดยนักเรียนเขียนเติมประโยคเหล่านั้น ให้เป็นประโยคข้อความที่สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน และการให้นักเรียนเติมข้อความนั้น ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่า นักเรียนจะไม่สามารถไปลอกประโยคจากเนื้อเรื่องมาตอบได้ แต่หากครูคิดว่าความสามารถของนักเรียนไม่สามารถที่จะใช้ภาษาและสำนวนของตัวเองได้ อาจจะแก้ไขโดยวิธีเลือกประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง (Main Idea) มาเป็นประโยคที่ให้นักเรียนเติมใจความสมบูรณ์แทน 5) ขั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring

Information) เป็นขั้นกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำความรู้ หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเสนอใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น นำความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเสนอใหม่ ในรูปแบบตารางแผนภูมิ กราฟ หรือแผนที่ อย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมของข้อมูล หากนักเรียนทำได้ก็ย่อมแสดงว่านักเรียนจับประเด็นสำคัญ ๆ กิจกรรมอย่างนี้ไม่ใช่แบบฝึกหัดทั่วไปแต่เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนหาทางแก้ไขปัญหา 6) ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต (Doing Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ในขั้นนี้ครูให้ประโยคมาจำนวนหนึ่ง แล้วให้นักเรียนเรียบเรียงอนุเจต ซึ่งนั่นคือกิจกรรมการต่อชิ้นส่วน เป็นการฝึกการพูดและคิด วิธีการคือครูเตรียมชิ้นส่วนของประโยคมาให้จำนวนหนึ่ง แล้วให้แต่ละกลุ่มพยายามต่อชิ้นส่วนต่างๆ ของประโยคเหล่านั้นให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ และเรียงประโยคเหล่านั้นตามลำดับที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมการต่อชิ้นส่วนนี้อาจจะให้ทำเป็นกลุ่ม หรือทำเป็นรายบุคคลก็ได้ ประโยคที่ให้ต้องเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง กิจกรรมนั้นก็เพื่อต่อประโยคให้ถูกต้อง อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหา หรือรู้เรื่องที่เกิดขึ้น การนำข้อมูลของแต่ละคนมาต่อกันต้องพูดและถามกัน แล้วพิจารณาเลือกข้อมูลมาต่อกันให้เป็นเรื่องราวที่ถูกต้อง และ 7) ขั้นประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) การประเมินผลการเรียนนั้น ส่วนใหญ่ก็ทำกันอยู่เกือบทุกขั้นตอน แต่ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลงานส่วนร่วมอีกครั้งหนึ่ง และให้การแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อให้เป็นบรรทัดฐานที่ดีแก่นักเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ กินจำปา (2545: 9) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ต็อค ซึ่งกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ 1) ขั้นตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน ครูกระตุ้นผู้เรียน โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หลังจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำถามหรือหัวเรื่องนั้น ๆ เพื่อเป็นการรวบรวมความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 2) ขั้นรู้จักคำศัพท์ ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันค้นหาความหมายของคำศัพท์ในบัตรงาน คำศัพท์จากพจนานุกรมด้วยตัวของผู้เรียนเอง 3) ขั้นให้เนื้อเรื่อง ครูแจกเนื้อเรื่องซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อย ๆ แทรกเข้าไปในเนื้อหาเพื่อฝึกให้ผู้เรียนคิดและวิเคราะห์เนื้อหา สมาชิกทุกคนในกลุ่มพยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำความเข้าใจเนื้อเรื่องไปด้วยกันตลอด ครูทำหน้าที่ผู้ช่วยอำนวยความสะดวกให้คำแนะนำในบางครั้งในกรณีที่นักเรียนมีปัญหา 4) ขั้นทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ครูผู้สอนจะแจกแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการอ่านซึ่งเป็นแบบฝึกหัดประเภทเติมข้อความให้สมบูรณ์ โดยให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำ 5) ขั้นถ่ายโอนข้อมูล ครูผู้สอนจะแจกแบบฝึกหัดใหม่ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดในรูปแบบตาราง แผนภูมิ กราฟ หรืออย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องพยายามนำข้อมูลที่อ่านจากเนื้อเรื่องมาเติมแบบฝึกหัดนั้นให้สมบูรณ์ 6) ขั้น

ทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องช่วยกัน ต่อชิ้นส่วนประโยคเหล่านั้นให้อยู่ในรูปของอนุเจตที่ถูกต้องให้ได้ใจความสมบูรณ์ต่อเนื่อง และ 7) ขึ้นเฉลยและแก้ไข แบบฝึกหัดประกอบการอ่าน การประเมินผลการเรียนนั้นส่วนใหญ่ทำกัน อยู่ในทุกขั้นตอน แต่ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลงานส่วนรวมอีกครั้งหนึ่ง และให้การแก้ไข เกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อให้เป็นบรรทัดฐานที่ดีแก่เด็กต่อไป

นอกจากนี้ เสาวนีย์ ธารสาธ (2553: 5) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี สอนอ่านแบบ MIA ตามลำดับขั้นต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนอ่าน (Priming Questions) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะอ่าน ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย/ความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรม แบ่งกลุ่มหาคำศัพท์ที่ปรากฏ อยู่ในเรื่องกับนักเรียนให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม หรือเล่นเกม วาดภาพประกอบคำ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องมากขึ้น ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดแล้ว วิเคราะห์เนื้อเรื่องหรือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านเพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจ ในการอ่าน ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียน ทำแบบฝึกหัดแบบปลายเปิด โดยให้นักเรียนตอบคำถามหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์โดยใช้ภาษา ของตนเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ขั้นที่ 5 ขันเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านมาเขียนใหม่ ในรูปแบบอื่น เช่น ตาราง แผนภูมิ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ขั้นที่ 6 ขัน ทำแบบฝึกหัด ต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนช่วยกันทำกิจกรรมการต่อชิ้นส่วนของประโยคให้ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหาเองได้ และขั้นที่ 7 ประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) คือ ขั้นที่ประเมินผลการอ่านของนักเรียน โดยการเล่นเกม แสดงบทบาทสมมติ ร้อง เพลง การสังเกตหรือตรวจสอบและแก้ไขใบงานในแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน และแก้ไข เกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีในขั้นต่อไป

จากขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ MIA ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ สังเคราะห์และกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ดังนี้ ขั้นที่ 1 การถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือสนทนาอภิปรายซักถาม คาดเดาเรื่องจากภาพ ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อกระตุ้น ให้นักเรียนสนใจเรื่องที่จะอ่าน ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary)

ครูเลือกคำศัพท์จากเนื้อเรื่องอธิบายความหมาย ยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่จะอ่านมากขึ้น ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง ซึ่งปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้าเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบซึ่งเป็นใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ทำแบบฝึกหัดเติมคำให้ประโยคสมบูรณ์ ตอบคำถามจากประโยคปลายเปิด โดยให้นักเรียนตอบคำถามหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องโดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ขั้นที่ 5 ขนถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเขียนตามความเข้าใจในรูปแบบของการสร้างแผนผังความคิด หรือแผนภาพ โครงเรื่อง เพื่อเป็นการสรุปความคิดรวบยอดของนักเรียน ขั้นที่ 6 ขนทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) เรียงประโยคให้เป็นย่อหน้า เล่นเกมต่อจิ๊กซอว์ประโยค เป็นการตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอีกครั้งหนึ่ง และขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) สนทนาและสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยให้นักเรียนทุกคนเขียนสรุปใจความลงในใบงานเพื่อประเมินผลว่านักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านหรือไม่ จากนั้นจึงตรวจผลงานและปรับปรุงแก้ไข

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

รจนา ชาญวิชิต (2547: 46) วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้วิธีสอนอ่านโดยใช้วิธีแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 53 คน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง แบบประเมินตนเองด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การสอนอ่านโดยใช้วิธีแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ทำให้นักเรียนมีความสามารถในด้านการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10 การใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านการมี

ความรับผิดชอบ ช่วยเหลือกลุ่มทำงานจนประสบความสำเร็จหาความหมายของคำศัพท์ที่กำหนดให้จากพจนานุกรมได้ และปฏิบัติกิจกรรมได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด

นรินทร์ โปธิ (2549: 82) วิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) กับวิธีสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค ก่อนเรียนและหลังเรียนว่าแตกต่างกันอย่างไร เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติก่อนและหลังเรียนว่าแตกต่างกันอย่างไร เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค กับวิธีสอนแบบปกติว่าแตกต่างกันอย่างไร และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับใด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตำโรง (คุรุประชาสามัคคี) อำเภอตำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษในแต่ละเรื่องของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านในแต่ละเรื่องก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมพบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านหลังการเรียน จะแตกต่างจากก่อนการเรียนทั้ง 2 วิธี ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอกับวิธีสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) โดยภาพรวมมีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ส่วนนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ โดยภาพรวมมีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง

สุนารี เขียรธรรณา (2549: 30) วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธี MIA วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธี MIA กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียน

ชัยสิทธิ์ทาวาส “พัฒน สายบำรุง” อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการสอนจำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธี MIA มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รอสณี นูชามัน (2552: 64) วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก (MIA) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัดดูประสงค์ของการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก (MIA) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก (MIA) และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก (MIA) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้ขั้นตอนของวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก (MIA) จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน จำนวน 2 ชุด แบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบอัตนัย จำนวน 3 ตอน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ เมอร์ค็อกซ์ (MIA) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ เมอร์ค็อกซ์ (MIA) มีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังการใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก (MIA) มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก (MIA) มีความพึงพอใจในระดับมาก

เสาวนีย์ ธาระสาร (2553: 79) วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ค็อก ว่าอยู่ในระดับใด เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอน

แบบบูรณาการของเมอร์ดีอคเป็นอย่างไร และเพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคว่าอยู่ในระดับใด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 6 คน เลือกมาโดยวิธีเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ และแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับดี ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคสูงขึ้น ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับมาก

นราธิป เอกสินธุ์ (2557: 464) วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA) วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้ขั้นตอนของวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน จำนวน 2 ชุด แบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบอัตนัย จำนวน 3 ตอน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการ

งานวิจัยต่างประเทศ

รายงานวิจัยต่างประเทศไม่พบวิจัยสนับสนุนวิธีการสอนอ่านแบบ MIA แต่มีงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการสอนอ่านโดยวิธี MIA คือ เน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้ความสามารถหลายด้านด้วยกัน เพื่อแก้ปัญหาและเป็นกระบวนการคิดทางภาษา ได้แก่

เพอร์กินส์ (Perkins, 1982: Abstract) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการแปลความ ดีความ และความรู้เกี่ยวกับศัพท์เพื่อการอ่านจับใจความ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 91 คน เครื่องมือที่ใช้มีแบบทดสอบคำศัพท์เพื่อการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ทำให้สามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

จอห์นสัน (Johnsan, 1988: Abstract) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่อง เป็นแบบฝึกชนิดเติมเพื่อฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนเกรด 4 ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนด้วยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องด้วยตนเองแตกต่างจากกลุ่มที่เรียนด้วยการตอบคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เดลานี (Delaney, 1990: 111-A) ได้ศึกษาเรื่องผลของยุทธวิธีในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนระดับ 4 และระดับ 5 โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มีนักเรียน 32 คน โดยฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านแล้วทำการจดบันทึกเอาไว้ กลุ่มที่ 2 มีนักเรียน 33 คน โดยฝึกให้นักเรียนอ่าน เนื้อเรื่องแล้วขีดเส้นใต้ประเด็นสำคัญเอาไว้ แล้วทำการจดบันทึกสิ่งสำคัญเหล่านั้น และกลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็น กลุ่มควบคุม จำนวน 32 คน โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ ผลการทดลองพบว่า คะแนนความเข้าใจโดยเฉลี่ยของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมอย่างเห็นได้ชัด

เดวิดสัน (Davidson, 1991: Abstract) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคำถามของครูกับคำตอบของนักเรียนในขณะที่มีกิจกรรมการอ่านแบบธรรมดาและแบบให้ใช้ความคิดขณะที่อ่านพบว่า นักเรียนที่เรียนการอ่านโดยถูกฝึกอยู่เสมอ นั้น มีแนวโน้มที่จะตอบคำถามไปในแนวคิดเชิงวิจารณ์และพอใจที่จะแสดงความคิดเห็นของตนออกมา ส่วนที่เรียนการอ่านแบบธรรมดาไม่ค่อยได้ใช้ความคิดลึกซึ้งนัก มีแนวโน้มที่จะตอบคำถามแบบไม่มีความคิดเชิงวิจารณ์และไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นของตนออกมา

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความและวิธีการสอนอ่านแบบ MIA ที่มีผู้สนใจนำวิธีการสอนอ่านแบบ MIA ไปทดลองกับผู้เรียนแล้วพบว่าหลังการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบ MIA แล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และระดับผลการเรียนโดยมากอยู่ในระดับดี รวมถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบ MIA อยู่ในระดับมาก วิธีสอนอ่านแบบ MIA จึงน่าจะเป็นอีกหนึ่งวิธีที่จะนำมาจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความสำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ เพราะมีขั้นตอนในการอ่านที่ชัดเจน และแต่ละขั้นตอนนั้นจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะการตอบคำถามที่แทรกอยู่ในแต่ละย่อหน้านั้นจะสามารถช่วยให้นักเรียนค้นหาคำตอบซึ่งเป็นใจความสำคัญได้ และส่งผลให้นักเรียนสามารถนำไปสรุปเรื่องราวที่อ่านในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนให้สูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนการทดลองและหลังการทดลอง One Group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์, 2547: 144)

วิธีและขั้นตอนการวิจัย

มีขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นดำเนินการทดลอง

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการวิจัย

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย ได้แก่

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. ศึกษาเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

4. ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านด้วยวิธีสอนแบบ MIA

5. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ และการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษายโสธร เขต 1 จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 230 คน ซึ่งโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะความสามารถ

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/6 จำนวน 30 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความ และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

ระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาการทดลอง จำนวน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง จำนวน 8 ชั่วโมง และรวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียนอีก 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA จำนวน 4 แผน
2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาสอน 8 ชั่วโมง มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนรวม 2 ชั่วโมง มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน รวมถึงเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรเพื่อศึกษาเกี่ยวกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และขอบเขตเนื้อหา และศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลโสมร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร กลุ่มสาระภาษาไทย

1.2 ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ และวิธีสอนอ่านแบบ MIA

1.3 ศึกษาและคัดเลือกรูปแบบการอ่านให้ตรงกับตัวชี้วัดของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือ เรื่องสั้น ๆ นิทานชาดก และบทความ จากนั้นกำหนดสาระการเรียนรู้และระยะเวลาในการทดลอง ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การกำหนดสาระการเรียนรู้และระยะเวลาในการทดลอง

แผนการจัด การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	ความหมายและขั้นตอนของการอ่านจับใจความ หลักการอ่านจับใจความ จากเรื่องสั้น ๆ นิทานชาดก บทความ และวิธีสอนอ่าน แบบ MIA	สามารถเข้าใจความหมายของการอ่านจับใจความ และเข้าใจขั้นตอนการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีสอน อ่านแบบ MIA	2
2	การอ่านจับใจความจาก เรื่องสั้น ๆ	สามารถเข้าใจความหมายและแปลความหมายของ เรื่องที่อ่าน เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องและสรุป ประเด็นสำคัญได้ หาประโยชน์ใจความสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้	2
3	การอ่านจับใจความจาก นิทานชาดก	สามารถเข้าใจความหมายและแปลความหมายของ เรื่องที่อ่าน เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องและสรุป ประเด็นสำคัญได้ หาประโยชน์ใจความสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้	2
4	การอ่านจับใจความจาก บทความ	สามารถเข้าใจความหมายและแปลความหมายของ เรื่องที่อ่าน เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องและสรุป ประเด็นสำคัญได้ หาประโยชน์ใจความสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้	2
รวม			8

1.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA จำนวน 4 แผน ทุกแผนมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) สนทนาอภิปรายซักถาม คาดเดาเรื่องจากภาพ

ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูเลือกคำศัพท์ จากเนื้อเรื่องอธิบายความหมาย ยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

ขั้นกิจกรรมการอ่านจับใจความ

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) อ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจาก เนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ทำแบบฝึกหัดเติมคำ ให้ประโยคสมบูรณ์ ตอบคำถามจากประโยคปลายเปิด

ขั้นที่ 5 ขนถ่ายโอนข้อมูล (Transferring information) สร้างแผนผังความคิด แผนภูมิ

ขั้นที่ 6 ขันทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) เรียงประโยคให้เป็นย่อหน้า เล่นเกมต่อจิ๊กซอว์ประโยค

ขั้นการวัดและประเมินผล

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) สนทนา และสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ตรวจสอบงานปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องของเนื้อหา กิจกรรม และการวัดประเมินผลให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข

1.6 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของ แผนการสอนในด้านเวลา เนื้อหา กิจกรรมการเรียน การสอน คือ การวัดผลประเมินผล แล้ว วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ การให้คะแนนดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเหมาะสม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องเหมาะสม
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องเหมาะสม

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC หมายถึง คำนวณความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น

R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

R หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งพบว่าได้ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

1.7 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIAตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ยังไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และการกำหนดเครื่องมือ ในการวัดประเมินผลผู้เรียนแนะนำให้ใช้แบบประเมินในการทำกิจกรรมกลุ่มเช่นเดียวกับแบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นข้อสอบปรนัยชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร กลุ่มสาระภาษาไทย

2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความจากเอกสารหลักสูตรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านแล้วสร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 วิเคราะห์ข้อสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม					รวม
	ความรู้/ ความจำ	ความ เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	
1. นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ	2	3	2	2	1	10
2. นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความจากนิทานชาดก	2	3	2	2	1	10
3. นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความจากบทความ	2	3	2	2	1	10
รวม	6	9	6	6	3	30

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง การใช้ภาษาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

2.6 เสนอแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จากผลการวิเคราะห์ค่า IOC ได้ค่าเท่ากับ 0.67 ถึง 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

2.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตัวเลือกในบางข้อที่มีความแตกต่างกัน โดยให้ใช้คำที่ตรงกัน และเปลี่ยนตัวเลือกที่มีความง่ายเกินไป แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความมาแล้ว

2.8 นำผลการทดลองมาวิเคราะห์รายชื่อ เพื่อหาคุณภาพของข้อสอบดังนี้

การตรวจสอบค่าความยากง่าย คือ สัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อต่อจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมดโดยใช้เกณฑ์ความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 (ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมณัณเลิศ, 2549: 61)

การตรวจสอบหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) คือ การตรวจสอบว่าข้อสอบสามารถจำแนกนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนได้เพียงใด โดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมณัณเลิศ, 2549: 62)

คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ พบว่ามีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.27-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-0.73 (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

2.9 การตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) คือการตรวจสอบผลการวัดที่สม่ำเสมอและคงที่ โดยผู้วิจัยเลือกข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่าย 30 ข้อ นำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการของคูเดอร์ และริชาร์ดสัน ด้วยสูตร KR20 (Kuder and Richardson, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 123) พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

2.10 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยการทดสอบก่อนทดลอง และทดสอบหลังการทดลอง

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ ระดับ 3 เห็นด้วยระดับมาก ระดับ 2 เห็นด้วยระดับปานกลาง และระดับ 1 เห็นด้วยระดับน้อย สอบถามเกี่ยวกับการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ ที่ได้รับ จำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบ มาตราส่วนประเมินค่า จากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 203) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เกณฑ์การสรุปความหมายของการประเมินผลความคิดเห็นของนักเรียน

ค่าเฉลี่ย	แปลผล
2.50-3.00	เห็นด้วยระดับมาก
1.50-2.49	เห็นด้วยระดับปานกลาง
1.00-1.49	เห็นด้วยระดับน้อย

3.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง

3.4 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ที่แก้ไขตามคำแนะนำของที่ปรึกษาแล้วต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งพบว่าได้ค่าความสอดคล้องต่ำสุดเท่ากับ 0.67 ค่าความสอดคล้องสูงสุดเท่ากับ 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับข้อความของแบบสอบถามให้นักเรียนเข้าใจได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3.6 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการทดลอง

แบบแผนการทดลองของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนการทดลองและหลังการทดลอง One Group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์, 2547: 144) ดังนี้

T ₁	X	T ₂
----------------	---	----------------

T₁ หมายถึง คะแนนทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

T₂ หมายถึง คะแนนทดสอบหลังเรียน

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือ

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำความเข้าใจถึงการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA จุดประสงค์ในการเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

2.2 ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความและเก็บคะแนนที่ได้จากการทดสอบ

2.3 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวม 2 สัปดาห์ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การดำเนินการจัดการเรียนรู้

ครั้งที่	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
	ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)	1
1	ความหมายและขั้นตอนของการอ่านจับใจความ	2
2	การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ	2
3	การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก	2
4	การอ่านจับใจความจากบทความ	2
	ทดสอบหลังเรียน (Post-test)	1
	รวม	10

2.4 ขึ้นสรุป สรุปผลจากการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องที่ได้เรียน และสรุปผลการเรียนรู้ในภาพรวมทั้งหมดทุกเรื่องที่จัดการเรียนรู้

2.5 ทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1.1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

1.2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

1.2.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

1.2.2 การตรวจสอบค่าความยากง่าย (p) โดยใช้เกณฑ์ความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรสูตร KR20 (Kuder and Richardson20)

1.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2. การทดสอบสมมติฐาน

2.1 วิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ คะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ MIA วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

2.2 วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA โดยแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การประเมินการแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 203) ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เกณฑ์การสรุปความหมายของการประเมินผลความคิดเห็นของนักเรียน

ค่าเฉลี่ย	แปลผล
2.50-3.00	เห็นด้วยระดับมาก
1.50-2.49	เห็นด้วยระดับปานกลาง
1.00-1.49	เห็นด้วยระดับน้อย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

กลุ่มตัวอย่าง	n	คะแนนเต็ม	(\bar{X})	S.D.	t-test	Sig
ก่อนเรียน	30	30	17.47	4.08	12.840	.000
หลังเรียน	30	30	25.00	2.79		

จากตารางที่ 9 พบว่า คะแนนของความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 17.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.08 และหลังการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 25.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.79 คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA**

ตารางที่ 10 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่าน
แบบ MIA

รายการ	(\bar{x})	(S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน	2.60	.0.50	มาก	2
2. สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ไม่ยากจนเกินไป	2.33	0.61	ปานกลาง	4
3. ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่ อยากรู้	2.57	0.57	มาก	3
4. ส่งเสริมให้นักเรียน ได้คิดวิเคราะห์ในทุกขั้นตอนของ การจัดการเรียนรู้	2.67	0.48	มาก	1
รวม	2.53	0.53	มาก	3
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้				
5. นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติตามกิจกรรมทุกขั้นตอน	2.63	0.49	มาก	1
6. นักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	2.50	0.51	มาก	4
7. ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	2.60	0.62	มาก	2
8. ครูคอยช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนในการปฏิบัติตามกิจกรรม อย่างทั่วถึง	2.60	0.62	มาก	3
รวม	2.58	0.56	มาก	2
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
9. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ	2.53	0.51	มาก	4
10. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านเพิ่ม มากขึ้น	2.77	0.43	มาก	1
11. นักเรียนได้ทำงานอย่างเป็นระบบ	2.60	0.50	มาก	3
12. นักเรียนสามารถนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการเรียน วิชาอื่น ๆ ได้	2.67	0.48	มาก	2
รวม	2.63	0.50	มาก	1
รวมเฉลี่ย	2.58	0.52	มาก	

จากตารางที่ 10 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.50 โดยมีรายละเอียดเรียงลำดับดังนี้ คือ

- 1) นักเรียนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านเพิ่มมากขึ้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.43
- 2) นักเรียนสามารถนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.48
- 3) นักเรียนได้ทำงานอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.50

นักเรียนเห็นด้วยมากในด้านบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นอันดับ 2 มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56 โดยมีรายละเอียดเรียงลำดับดังนี้

- 1) นักเรียนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.49
- 2) ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.62
- 3) ครูคอยช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.62

และนักเรียนมีความเห็นด้วยมากในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอันดับ 3 มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.53 โดยมีรายละเอียดเรียงลำดับดังนี้

- 1) นักเรียนมีความคิดเห็นว่า การส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.48
- 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.50
- 3) ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.57

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/6 มีจำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA จำนวน 4 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง

ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงผู้วางแผนจัดกิจกรรมและคอยชี้แนะให้คำปรึกษาเมื่อผู้เรียนมีปัญหา นอกจากนี้การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กัน นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและรับฟัง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอน นอกจากนี้ วิธีสอนอ่านแบบ MIA มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการจัดกิจกรรมที่เป็นขั้นตอนและแต่ละขั้นตอนจะมีใบงานประกอบให้นักเรียนได้ปฏิบัติเป็นการสร้างความเข้าใจในการอ่านตามลำดับ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นที่ 1 การถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือสนทนาอภิปรายซักถาม คาดเดาเรื่องจากภาพ ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรื่องที่จะอ่าน การถามนำก่อนอ่าน ในขั้นนี้ผู้วิจัยใช้ภาพในการสร้างความเข้าใจเรื่องที่จะอ่านกับผู้เรียน จากนั้นตั้งคำถามกับผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงคำตอบไปสู่เนื้อเรื่องที่จะอ่าน นักเรียนจะได้ตอบคำถามและเชื่อมโยงคำตอบกับประสบการณ์เดิมของนักเรียน เพราะความรู้และประสบการณ์เดิมจะเป็นพื้นฐานให้นักเรียนสามารถคาดเดาเนื้อเรื่องหรือเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นได้ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่จะอ่านได้ถูกต้อง และทำให้ความสามารถทางการอ่านของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2543: 57) ที่ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ผู้อ่านรับรู้ตัวอักษรและสัญลักษณ์ ตลอดจนค้นคว้าความหมาย ความเข้าใจแล้วแปลความหมายในสิ่งที่รับรู้มานั้นเป็นความคิดซึ่งต้องการอาศัยประสบการณ์เดิม และจินตนาการของผู้อ่านเองมาช่วยพิจารณาความหมายของสิ่งที่อ่านนั้นจนเกิดความเข้าใจในที่สุด ซึ่งตรงกับแนวคิดของรัดเดล (Ruddell, 2002, อ้างถึงใน มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์, 2553: 29) ที่กล่าวว่า การช่วยให้นักเรียนรู้จักทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน รู้จักตีความ รู้จักนำไปใช้ รวมทั้งจัดโอกาสที่หลากหลายให้นักเรียนได้นำไปเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม จะช่วยกระตุ้นความสนใจและแรงจูงใจในการอ่านมากขึ้น

สำหรับขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยเลือกคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง ให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม และให้นักเรียนนำคำศัพท์นั้นไปแต่งประโยคเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่จะอ่านมากขึ้น ขั้นตอนนี้ นักเรียนจะได้สนทนากับเพื่อนในกลุ่มเพื่ออภิปรายร่วมกันถึงความหมายของคำศัพท์ นอกจากนี้การนำศัพท์นั้นไปแต่งประโยคจะแสดงให้เห็นว่านักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้นได้ถูกต้อง คำศัพท์บางคำเข้าใจยาก เช่น อินเดียนแดง หรือ พิษเศรษฐกิจ ผู้วิจัยได้อธิบายเพิ่มเติมถึงความหมายและ

ที่มาซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนและจะทำให้นักเรียนเข้าใจถึงความหมายของคำศัพท์ที่จะโยงไปถึงความเข้าใจเรื่องทีอ่านได้เป็นอย่างดี ตรงกับความคิดของวิดโดสัน (Widdowson, 1987: 82-86) ที่กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นต้องพยายามขจัดปัญหาและอุปสรรคในการอ่านของนักเรียน เช่น คำหรือวลีที่ยาก ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้ คือ ให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ก่อนการอ่าน และสอดคล้องกับ สมพร มั่นตะสูตร (2534: 23) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญในการอ่าน คือ การรู้จักคำศัพท์มาก เพราะการรู้จักคำศัพท์มากจะทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ดี ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) คือ ขั้นตอนที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง ซึ่งปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้าเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบซึ่งเป็นใจความสำคัญของเรื่องทีอ่าน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะจะสามารถทำให้นักเรียนจับใจความจากเรื่องทีอ่านได้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมไว้ในใบงานที่ 2 โดยบทอ่านนั้นจะมีลักษณะเป็นย่อหน้าหลายย่อหน้า เมื่อนักเรียนอ่านจบในแต่ละย่อหน้าแล้ว จะมีคำถามอยู่ที่ย่อหน้านั้น นักเรียนจะฝึกการค้นหาคำตอบจากย่อหน้าที่อ่าน โดยไม่คิดคำตอบขึ้นเอง ซึ่งคำตอบนั้นจะเป็นประโยชน์ใจความสำคัญของเรื่องทีอ่าน ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องทีอ่านได้ทันทีว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีใจความสำคัญอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับ แวมมยุรา เหมือนนิล (2541: 44) และ จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิ่มสำราญ (2547: 44) ที่กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า การอ่านจับใจความควรเริ่มจากจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ถูกต้องแม่นยำและ ต้องพิจารณาทีละย่อหน้าเพื่อหาประโยชน์ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ทำแบบฝึกหัดเติมคำให้ประโยชน์สมบูรณ์ตอบคำถามจากประโยคปลายเปิด นักเรียนจะตอบคำถามหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องโดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน โดยผู้วิจัยกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ใน ใบงานที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยได้เรียบเรียงเรื่องขึ้นมาใหม่ แต่ยังคงใจความสำคัญของเรื่องไว้โดยกำหนดให้ใจความสำคัญนั้นเป็นข้อความที่ขาดหายไป หากนักเรียนเข้าใจเรื่องทีอ่านจากการทำกิจกรรมในขั้นที่ 3 แล้ว นักเรียนจะสามารถเติมใจความสำคัญของเรื่องซึ่งเป็นข้อความที่ขาดหายไปได้ และการตอบคำถามในประโยคปลายเปิดนั้น จะเป็นการสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยภาษาของนักเรียนเองอีกครั้งหนึ่ง สอดคล้องกับ ธนู และกุลวดี ทดแทนคุณ (2549: 48) ที่กล่าวถึงวิธีการอ่านจับใจความไว้ตอนหนึ่งสรุปได้ว่า ให้หาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าและนำใจความสำคัญนั้นมาเรียบเรียง เพื่อให้ได้เนื้อความที่สั้นและเนื้อหาครบถ้วน

สำหรับขั้นที่ 5 ถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) คือ ขั้นตอนทีให้นักเรียนนำเรื่องทีอ่านมาเขียนตามความเข้าใจในรูปแบบของการสร้างแผนผังความคิด หรือแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อเป็นการสรุปความคิดรวบยอดของนักเรียน ผู้วิจัยกำหนดกิจกรรมนี้ในใบงานที่ 4 ซึ่งจะต้องพิจารณาจากบทอ่านว่าสามารถถ่ายโอนความรู้ไปในรูปแบบใดได้บ้าง เช่น การอ่านนิทาน

ชาดก ผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่องเพื่อให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์ได้ ส่วนการอ่านบทความ ผู้วิจัยกำหนดกิจกรรมเป็นการเขียนแผนภาพความคิด นักเรียนที่ได้ผ่านการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนด้วยตนเองแล้วนั้นจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านนั้นมาเขียนในรูปแผนภาพความคิดได้ เพราะนักเรียนจะรู้แล้วว่า ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านนั้นมีอะไรบ้าง สามารถนำคำตอบจากใบงานที่ 3 มากำหนดเป็นหัวข้อในแผนภาพความคิดและเขียนบรรยายหัวข้อนั้นได้ทันที ตรงกับความคิดของวิดโดสัน (Widdowson, 1979: 141-142) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการถ่ายโอนข้อมูลเป็นกิจกรรมที่ดี และนับเป็นการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยหากครูกคิดว่า นักเรียนเข้าใจและมีความรู้ในเรื่องที่อ่านแล้ว การให้นักเรียนถ่ายทอดออกมาเป็นการเขียนการวาดภาพ หรือสร้างแผนภาพ จะเป็นการพัฒนานักเรียนทั้งการอ่านและการเขียนและสอดคล้องกับ วิภา ตัฒฑุลพงษ์ (2552: 2) ที่กล่าวว่าแผนภาพเป็นเครื่องมือแสดงถึงความรู้หรือความคิดเฉพาะสาระที่สำคัญ สาระที่ดูน่าสนใจแต่ไม่สำคัญจะถูกตัดออกไป จึงช่วยลดกระบวนการทางภาษาที่ซับซ้อนให้น้อยลง การทำความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ก็ง่ายขึ้น ชั้นที่ 6 ชั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุภาค (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) เรียงประโยคให้เป็นย่อหน้า เล่นเกมต่อจิ๊กซอว์ประโยค เป็นการตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน อีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยจัดทำชิ้นส่วนประโยคในรูปของบัตรคำ นักเรียนจะนำบัตรคำมาเรียงต่อกันเป็นประโยค และนำประโยคนั้นมาต่อกันเป็นย่อหน้าตามเรื่องที่อ่าน เมื่อนักเรียนสามารถนำมาเรียงกันย่อหน้าแล้ว จึงนำไปเขียนสรุปใจความ และระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านในใบงานที่ 5 แต่ละกลุ่มจะแข่งขันกัน เป็นการนำกิจกรรมการเล่นมาร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน และเพื่อปรับเปลี่ยนกิจกรรมไม่ให้นักเรียนเบื่อหน่าย สร้างความสัมพันธ์ที่ดี เกิดความร่วมมือกันในการทำกิจกรรม สอดคล้องกับ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2547: 56) ที่กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ร่วมมือการทำงาน และในชั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) สนทนาและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยผู้วิจัยสุ่มเลือกบางกลุ่มออกมานำเสนอผลงานเพื่อให้ได้ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องในผลงานของกลุ่มตัวเอง โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นได้ร่วมอภิปรายหากมีข้อความใดที่ไม่ตรงกัน หรือสรุปเรื่องที่อ่านคลาดเคลื่อนและแตกต่างไป แต่ละกลุ่มจะได้ตรวจสอบผลงานและปรับปรุงแก้ไข จากนั้นให้นักเรียนทุกคนเขียนสรุปใจความลงในใบงานเพื่อประเมินผลว่านักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านหรือไม่ โดยครูเป็นผู้ประเมินผลงานอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งตรงกับ บันลือ พลฤกษ์วัน (2547: 56) ที่กล่าวไว้สรุปได้ว่าการฝึกอ่านจับใจความสำคัญเป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ โดยการหลอมข้อความต่าง ๆ เข้าด้วยกัน แล้วปรุงแต่งข้อความกลมกลืนกันก็จะเป็นการย่อเรื่อง ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้นำทักษะนี้ไปใช้ใน

การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของรอสนี บูชามัน (2552: 64) ที่พบว่า ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเสาวนีย์ ธาระสาร (2553: 79) พบว่า ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ต็อคสูงขึ้น

2. จากผลของการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน โดยนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 1 ซึ่งระบุว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านเพิ่มมากขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ นักเรียนได้ทำงานอย่างเป็นระบบ นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ อาจเป็นเพราะว่าวิธีสอนอ่านแบบ MIA มีลำดับขั้นตอนในการทำกิจกรรมที่ชัดเจนต่อเนื่องไม่สับสน นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนได้ไม่ยากจนเกินไป และทุกขั้นตอนมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับเรื่องที่อ่าน และสามารถสร้างความเข้าใจในเรื่องที่อ่านให้แก่นักเรียนได้อย่างดี โดยเฉพาะการใช้คำถามที่แทรกอยู่ในแต่ละย่อหน้านั้น ซึ่งคำตอบจะเป็นประโยคใจความสำคัญ เป็นวิธีที่ได้ผลมากที่สุดที่ให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น ขั้นตอนนี้จะช่วยในการสอนอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี เป็นการฝึกให้นักเรียนอ่านและทบทวนการอ่านโดยการค้นหาคำตอบจากคำถามที่ครูกำหนด และเมื่อได้ปฏิบัติในครั้งต่อมา นักเรียนจะอ่านโดยพิจารณาไปที่ย่อหน้า เพื่อค้นหาคำตอบนั้น เพราะนักเรียนเข้าใจแล้วว่าคำตอบของคำถามนั้นคือใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ บันลือ พุกกะวัน (2547: 56) ที่กล่าวว่าไว้ว่า เมื่อมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่องราวใด ครูจำเป็นต้องตั้งคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง นักเรียนหาคำตอบเป็นตอน ๆ ไปโดยลำดับ นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการสอนอ่านโดยใช้ใบงานประกอบวิธีสอนอ่านแบบ MIA ใบงานที่ประกอบในการอ่านแต่ละขั้นตอนจะเป็นการฝึกทักษะการอ่านจับใจความให้แก่นักเรียนไปทีละขั้น และเมื่อฝึกไปจนถึงใบงานสุดท้าย จะพบว่านักเรียนจะสามารถเข้าใจถึงใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งนำไปสู่การเขียนสรุปใจความได้ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557: 20) ที่กล่าวว่า ใบงานเป็นใบช่วยสอนที่ผู้สอนจะถ่ายทอดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานให้ผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติตามลำดับขั้นจนเกิดความรู้ ทักษะ และความคิดรวบยอด นักเรียนเห็นด้วยมากในด้านบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นอันดับที่ 2 ซึ่งระบุว่า นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ครูคอยช่วยเหลือ แนะนำ

นักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้วิจัยเพียงแค่คอยแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอน และเมื่อมีกิจกรรมใดติดขัด หากนักเรียนไม่เข้าใจในคำศัพท์ หรือไม่เข้าใจในขั้นตอนใด หรือสงสัยในคำสรรพนามที่ปรากฏในเรื่อง ผู้วิจัยจะอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจเพราะสิ่งเหล่านั้นถือเป็นอุปสรรคในการอ่านของนักเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังนำกิจกรรมกลุ่มมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกันในการทำงาน แบ่งงานกันทำ ทำให้ปฏิบัติกิจกรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แจมมณี (2548: 352) ที่กล่าวว่า กระบวนการกลุ่มเป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ทำให้ผู้เรียนได้ข้อมูลและความคิดที่หลากหลายส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทักษะทางสังคมระหว่างผู้เรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังกำหนดขั้นตอนในวิธีสอนอ่านแบบ MIA ในขั้นตอนที่ 6 ให้เป็นการแข่งขันต่อจิ๊กซอว์ประโยค เพื่อปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องปฏิบัติในใบงานเพียงอย่างเดียวมาเป็นการเล่นเกมซึ่งต้องใช้ทักษะการคิด การเขียน และความรวดเร็วถูกต้อง สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2554: 4) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย จัดเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยเร้าให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเห็นคุณค่า เกิดความเข้าใจใจบทเรียนได้ดี นอกจากนี้กิจกรรมการเล่นประกอบการสอนยังช่วยฝึกทักษะให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย และนักเรียนมีความเห็นด้วยมากในด้านกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอันดับ 3 ซึ่งระบุว่า ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้ สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้ไม่ยากจนเกินไป ทั้งนี้เพราะขั้นตอนวิธีสอนอ่านแบบ MIA นั้น ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การใช้ภาพเป็นสื่อเพื่อตั้งคำถามนำนักเรียนในใบงานแต่ละกิจกรรมนั้นนักเรียนจะต้องทำตั้งแต่คิดหาคำตอบ วิเคราะห์เหตุผล เชื่อมโยงเหตุการณ์ และสรุปเป็นแผนภาพ ซึ่งนักเรียนจะปฏิบัติไม่ได้เลย หากละเลยแต่ในแต่ละขั้นตอน เพราะแต่ละใบงานกิจกรรมจะเชื่อมโยงกันไปโดยตลอด เมื่อนักเรียนปฏิบัติไปจนถึงกิจกรรมสุดท้ายจะพบว่านักเรียนจะสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดีจนสามารถนำไปเขียนสรุปใจความด้วยภาษาของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ เสาวนีย์ ธาระสาร (2553: 82) ที่กล่าวว่าวิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นวิธีสอนที่มีขั้นตอนหลากหลาย นักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกันได้ นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน ทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบในการเรียนรู้ แต่ละกิจกรรมทุกครั้งจะที่เรียนและต้องนำ

ความรู้มาถ่ายทอดให้เพื่อน ๆ ได้เรียนรู้ร่วมกัน เป็นการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ โดยมีผลของวิจัยความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับมาก และผลวิจัยของ นราธิป เอกสินธุ์ (2557: 474) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA) อภิปรายผลไว้ว่า มีขั้นตอนการสอนที่เป็นกระบวนการ อีกทั้งเป็นการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านการคิด โดยเฉพาะคิดแก้ปัญหา โดยกิจกรรมการเรียนการสอนจะเริ่มด้วยวิธีการตั้งคำถามประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายโดยการนำประสบการณ์เดิมมาผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาตนเอง ในแต่ละขั้นตอนนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือกลุ่มด้วยความกระตือรือร้น ทำให้นักเรียนเกิดความสนุก ไม่เบื่อหน่าย โดยมีผลของการวิจัยระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA) ในภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำวิธีสอนอ่านแบบ MIA ไปใช้สอนอ่านจับใจความ ดังต่อไปนี้

1. ครูอาจนำสื่อเทคโนโลยี เกม เพลง ที่น่าสนใจและสอดคล้องกับเรื่องที่นักเรียนจะอ่านมาให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันก่อนนำเข้าสู่ประเด็นที่ต้องการ ให้นักเรียนอภิปรายเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน
2. การทำกิจกรรมครูควรเลือกเนื้อหาที่นักเรียนคุ้นเคยหรือนักเรียนสนใจไม่ควรเลือกเนื้อหาที่ยากเกินไป
3. ครูควรทบทวนหรือให้ความรู้เรื่องการสร้างแผนภาพความคิดและแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจก่อนการทำกิจกรรมการถ่ายโอนข้อมูล นักเรียนจะได้ปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการนำวิธีสอนอ่านแบบ MIA ไปจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นอื่นๆ และระดับมัธยมศึกษา
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับตัวแปรอื่นๆ เช่น เปรียบเทียบกับวิธีสอนอ่านในแบบ KML หรือ เปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบ SQ3R
3. ควรศึกษาวิจัยการนำวิธีสอนอ่านแบบ MIA ไปจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียน เช่น การเขียนสรุปความ การเขียนสร้างสรรค์ ฯลฯ

รายการอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2543). **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). เอกสารดำเนินงาน
ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์ “2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียน
การสอน.” **แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- กาญจนา นาคสกุล และคณะ. (2521). **การใช้ภาษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. (2551). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คณาจารย์หลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย. (2545). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 3.
มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทย์ อิ่มสำราญ. (2547). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2553). **ภาษากับการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉวีลักษณ์ บุญชะกาญจน. (2547). **นวัตกรรมการศึกษาชุดจิตวิทยาการอ่าน**. กรุงเทพฯ:
21 เซ็นจูรี่ จำกัด.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณาการ.
- _____. (2542). **เทคนิคการอ่าน**. กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณาการ.
- _____. (2545). **วรรณกรรมสำหรับเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- ชลธิรา สัตยาวัฒนา. (2524). “การอ่าน.” ใน **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณาการ.
- ฐิตินันท์ ประทุมนันท์. (2545). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษและความคงทน
ในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย
ที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษแตกต่างกัน โดยวิธีสอนอ่านแบบ MIA.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์. (2538). “ยุทธวิธีการสอนอ่าน.” **วิทยจารย์** 93, 3 (มีนาคม): 50.
- ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล. (2526). **การอ่านให้เก่ง**. กรุงเทพฯ: กระจายสา.
- ทิตนา เขมมณี. (2548). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธนู ทดแทนคุณ และกุลวดี ทดแทนคุณ. (2549). ภาษาไทย 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเอส
พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ. (2549). เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา: การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นราธิป เอกสินธุ์. (2557). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ
โดยใช้สาระเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวการสอน
อ่านของเมอร์ค็อก (MIA).” วารสารวิชาการ Veridian E-Journal 7, 3 (กันยายน-
พฤษภาคม): 464-477.
- นรินทร์ โพธิ. (2549). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชา
ภาษาอังกฤษ โดยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ค็อกซ์ (MIA).” วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. (2536). การอ่านและพิจารณาหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
- บันลือ พุกกะวัน. (2530). อุปสรรคการสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาแนวบูรณาการ
ทางการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2532). “แนวการพัฒนาการสอนอ่านเบื้องต้น.” วิทยากร 5, 2 (กุมภาพันธ์): 29-35.
- _____. (2534). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประสิทธิ์ กาย์กลอน. (2523). การศึกษาภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2532). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
บำรุงสาส์น.
- พรทิพย์ ชาติรัตน์. (2545.). การอ่าน: เครื่องมือในการแสวงหาความรู้, วารสารวิชาการ, 5,1
(มกราคม): 59-60.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ. (2547). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอลำปาง จังหวัดเพชรบุรี
ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL-Plus กับวิธีสอนแบบปกติ.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ. (2542). ภาษาไทย 3. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2535). ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- มณีนรัตน์ สุกโชติรัตน์. (2553). อ่านเป็น: เรียนก่อนสอนเก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2545). เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 1 หน่วยที่ 9-15.
พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2546). เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 5-การอ่าน หน่วยที่ 1-5. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2547). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. นครปฐม:
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แม่นมาศ ชวลิต. (2544). แนวทางส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
บรรณกิจ 1991 จำกัด.
- รจนา ชาญวิชิต. (2547). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์คอกซ์ (MIA).” สารนิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รอสินี บุญมานัน. (2552). “การศึกษาศักยภาพในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีสอน
อ่านแบบบูรณาการของเมอร์คอกซ์ (MIA) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- โรงเรียนอนุบาลโยธธา. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. (2556). รายงานการประชุม. ยโสธร:
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- ลาวัญย์ สังขพันธานนท์ และคณะ. (2550). การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ยูแพดอินเตอร์ จำกัด.
- วาวเวว โรงสะอาด. (2530). “ทักษะการอ่านและวิธีการโคลงตามทัศนคติของภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา.” ภาษาปริทัศน์ 8, 1 (มีนาคม): 78-84
- วิภา ตันทุลพงษ์. (2552). แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านและเขียนภาษาไทย โดยการใช้แผนภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิริยะ สิริสิงห. (2534). การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- แวมมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2541). การอ่านจับใจความหนังสือเสริมประสบการณ์วิชาภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2540). การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอน์ ลิฟ เพรส จำกัด.
- ศรีวิไล พลมณี. (2545). ภาษาและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สนิท ตั้งทวี. (2526). อ่านไทย. กรุงเทพฯ: โอเอส พรินติ้ง เฮ้าส์.
- _____. (2538). การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สนิท สัตโยภาส. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. เชียงใหม่: สถาบันราชภัฏ เชียงใหม่.
- สมเกียรติ กินจำปา. (2545). “การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA).” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2531). หลักรักอ่าน. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2534). การอ่านทั่วไป. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สรินยา ก้อนทอง. (2538). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนโดยใช้วิธีสอนทางตรงและทางนัยตามแนวคิดของบลูม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม จังหวัดนนทบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุกัญญา ศรีสืบศรี. (2532). “การส่งเสริมการอ่าน.” สารพัฒนาหลักสูตร 8, 3 (กุมภาพันธ์): 58-59

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2538). **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.**

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2539). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุนารี เขียรธรรณา. (2549). “การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธี MIA.” สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สุพรรณิ วราทร. (2545). **การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภรณ์ หนูกิ่ง. (2544). “การสร้างชุดการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามกระบวนการสอนอ่านแบบ MIA.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สุริย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์. (2544). “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เสาวนีย์ ธนะสาร. (2553). “การศึกษาศามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557). **การพัฒนาใบช่วยสอน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ลำลี รักสุทธี. (2543). **สอนอย่างไรให้เด็กอ่านออก อ่านได้ อ่านคล่อง อ่านเป็น.** กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.

อัจฉรา ชีวพันธ์. (2547). **ภาษาพาสอน.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉรา ชีวพันธ์. (2554). **พัฒนาทักษะภาษาพัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Dvidson, E.V. (1991). “The Relationship Between Teachers Question and Pupils Responses During A Directed Reading Activity and A Directed Reading Thinking Activity.” n.p.

Delaney, Norma M. CLuckie. (1990). “The Effect of Strategy Training on Comprehension of Implicit and Explicit International in Familiar and Unfamiliar Expository Test.” n.p.

Johnson, M.R. (1988). “The Effect of Gloze Story Map Strategy on Reading Comprehension.” n.p.

Murdoch, George S. (1986). “A More Integrated Approach to the Teaching of Reading.” **English Teaching Forum** 3, 4 (January: 9-15.

Perkins, P.G. (1982). “Decoding Skill and Vocabulary Knowledge in Reading Comprehension.” n.p.

Widdowson, H.G. (1987). **Teaching Language as Communication**. London: Oxford University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 11 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5. สื่อการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
ค่าเฉลี่ยรวม	1.00				เหมาะสม

ตารางที่ 12 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5. สื่อการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
ค่าเฉลี่ยรวม	1.00				เหมาะสม

ตารางที่ 13 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ของผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5. สื่อการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
ค่าเฉลี่ยรวม	1.00				เหมาะสม

ตารางที่ 14 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ของผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4					
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5. สื่อการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
ค่าเฉลี่ยรวม	1.00				เหมาะสม

ตารางที่ 15 แสดงผลรวมค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่าน
จับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

แผนการจัดการเรียนรู้	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	ความหมาย
แผนที่ 1	เท่ากับ 1.00	เหมาะสม
แผนที่ 2	เท่ากับ 1.00	เหมาะสม
แผนที่ 3	เท่ากับ 1.00	เหมาะสม
แผนที่ 4	เท่ากับ 1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 16 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน
จับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ของ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
1. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 1	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
2. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 2	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 3	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 4	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 5	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 6	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
7. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 7	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
8. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 8	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
9. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 9	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
10. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 10	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
11. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 11	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
12. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 12	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
13. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 13	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
14. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 14	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
15. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 15	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
16. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 16	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
17. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 17	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
18. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 18	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
19. ความเหมาะสมและสอดคล้องของแบบทดสอบ ข้อที่ 19	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 17 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินความสอดคล้องของ
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่าน
แบบ MIA

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ความหมาย
	1	2	3		
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่อง ไม่สับสน	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
2. สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้ไม่ยากจนเกินไป	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
3. ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4. ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้					
5. นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6. นักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
7. ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
8. ครูคอยช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
9. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
10. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านเพิ่มมากขึ้น	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
11. นักเรียนได้ทำงานอย่างเป็นระบบ	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
12. นักเรียนสามารถนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
ค่าเฉลี่ยรวม	0.89				เหมาะสม

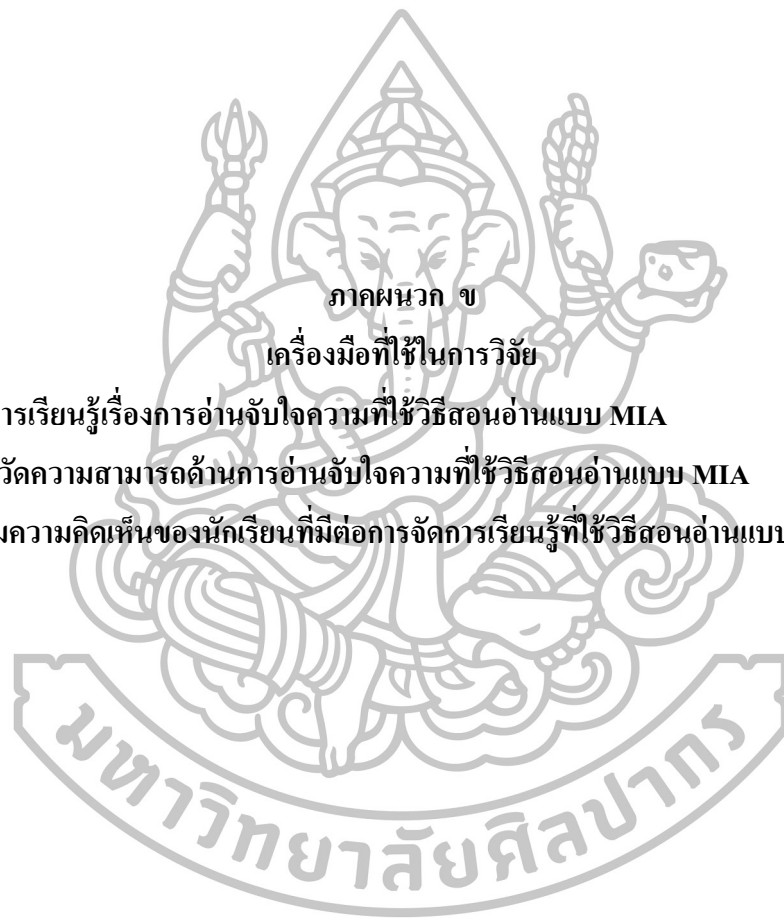
ตารางที่ 18 แสดงผลค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก แบบทดสอบวัดความสามารถด้าน
การอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA จากการทดลองใช้ (Try Out)

ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.63	0.73	24	0.60	0.27
2*	0.77	0.33	25	0.57	0.33
3	0.70	0.33	26*	0.63	0.20
4	0.50	0.33	27	0.67	0.27
5	0.67	0.40	28*	0.60	0
6*	0.87	0	29	0.67	0.53
7*	0.66	0.26	30	0.77	0.33
8*	0.20	0.27	31	0.33	0.53
9	0.77	0.33	32	0.70	0.20
10	0.77	0.20	33	0.73	0.40
11	0.43	0.33	34*	0.53	0
12*	0.93	0.13	35	0.73	0.53
13	0.67	0.40	36	0.60	0.53
14	0.77	0.47	37	0.40	0.40
15	0.80	0.27	38*	0.40	0.13
16*	0.90	0.07	39*	0.17	0.07
17	0.77	0.33	40	0.53	0.27
18	0.73	0.40	41*	0.37	0.07
19	0.63	0.47	42*	0.53	0.53
20*	0.10	-0.07	43	0.50	0.33
21*	1	0	44	0.60	0.27
22	0.57	0.33	45	0.43	0.20
23	0.27	0.27			

* ข้อสอบที่ไม่ถูกเลือกได้แก่ ข้อ 2, 6, 7, 8, 12, 16, 20, 21, 26, 28, 34, 38, 39, 41, และ 42

ตารางที่ 19 แสดงผลค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA และค่าความเชื่อมั่น จากแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการคัดเลือก

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.63	0.73	16	0.60	0.27
2	0.70	0.33	17	0.57	0.33
3	0.50	0.33	18	0.67	0.27
4	0.67	0.40	19	0.67	0.53
5	0.77	0.33	20	0.77	0.33
6	0.77	0.20	21	0.33	0.53
7	0.43	0.33	22	0.70	0.20
8	0.67	0.40	23	0.73	0.40
9	0.77	0.47	24	0.73	0.53
10	0.80	0.27	25	0.60	0.53
11	0.77	0.33	26	0.40	0.40
12	0.73	0.40	27	0.53	0.27
13	0.63	0.47	28	0.50	0.33
14	0.57	0.33	29	0.60	0.27
15	0.27	0.27	30	0.43	0.20
ข้อสอบมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87					

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA
แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง ความหมายและขั้นตอนของการอ่านจับใจความ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 14101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน นางอรพัทธ์ ศิริแสง

โรงเรียนอนุบาลยโสธร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 1

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจ

แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.4/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของการอ่านจับใจความได้ถูกต้อง (K)
2. อธิบายความสำคัญของการอ่านจับใจความได้ (K)
3. อธิบายวิธีการอ่านจับใจความเรื่องสั้น ๆ นิทานชาดก และบทความได้ (K)
4. บอกวิธีการอ่านแบบ MIA ได้ (K)
5. หาประโยคใจความสำคัญและบอกใจความสำคัญของข้อความที่อ่านได้ (P)
6. เขียนสรุปใจความสำคัญของข้อความที่อ่านได้ (P)
7. บอกข้อคิดที่ได้รับจากข้อความที่อ่านได้ (A)

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความคือ การอ่านที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายและแปลความหมายของเรื่องที่อ่าน เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องและสรุปประเด็นสำคัญได้ หาประโยคใจความสำคัญเรียงลำดับเหตุการณ์ สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ต้องฝึกฝนให้เกิด

แก่นักเรียน การฝึกอ่านจับใจความจะทำให้ นักเรียนสามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้ การอ่านจับใจความจะทำให้เข้าใจเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องและสามารถสรุปใจความได้ดียิ่งขึ้น จึงควรนำทอ่านจากงานเขียนประเภทเรื่องสั้นๆ นิทานชาดก และบทความ มาใช้เป็นสื่อในการฝึกฝนการอ่านจับใจความแก่นักเรียน

สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. ความหมายของการอ่านจับใจความ
2. หลักการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ นิทานชาดก และบทความ
3. ขั้นตอนการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนอ่านแบบ MIA

ทักษะ/กระบวนการ

ทักษะการอ่าน ทักษะการคิด กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

ชิ้นงาน/ภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

ทำใบงานที่ 1 เขียนความหมายของคำ และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้อง

ทำใบงานที่ 2 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

ทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้ประโยคสมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

ทำใบงานที่ 4 เขียนแผนภาพความคิดจากเรื่องที่อ่าน

ทำใบงานที่ 5 ต่อชิ้นส่วนประโยคและเขียนลำดับเหตุการณ์ให้เป็นย่อหน้าตามเนื้อเรื่อง

ทำใบงานที่ 6 เขียนสรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน
 - 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน

เกณฑ์การประเมินความสามารถเขียนสรุปใจความ

รายการประเมิน	คำอธิบายคะแนน				
	5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การสรุปใจความสำคัญ (5 คะแนน)	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ใจความสมบูรณ์ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ใจความสมบูรณ์ แต่ใช้สำนวนภาษาตามเรื่องที่อ่าน	เขียนเนื้อหาขาดใจความสำคัญหนึ่งใจความ และใช้สำนวนภาษาตามเรื่องที่อ่าน	เขียนเนื้อหาขาดใจความสำคัญสองใจความ และใช้สำนวนภาษาตามเรื่องที่อ่าน	เขียนเนื้อหาขาดใจความสำคัญมากกว่าสองใจความ โดยคัดลอกจากข้อความเดิมของเรื่องที่อ่าน
เขียนประโยคได้ถูกต้อง (3 คะแนน)			เขียนประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทุกประโยค	เขียนประโยคผิดหลักไวยากรณ์ 1 ประโยค	เขียนประโยคผิดหลักไวยากรณ์มากกว่า 2 ประโยคขึ้นไป
การสะกดคำ (2 คะแนน)				เขียนสะกดคำและวางวรรณยุกต์ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทุกคำ	เขียนสะกดคำและวางวรรณยุกต์ผิดหลักไวยากรณ์มากกว่า 1 คำ

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพงาน

ช่วงคะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน 8 - 10 ระดับดีมาก

คะแนน 6 - 7 ระดับดี

คะแนน 4 - 5 ระดับพอใช้

คะแนน 0 - 3 ระดับต้องปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน

รายการประเมิน	คำอธิบายคะแนน		
	3 คะแนน (ดีมาก)	2 คะแนน (ดี)	1 คะแนน (พอใช้)
สามารถตอบคำถามและแสดงเหตุผล (3 คะแนน)	สามารถตอบคำถามได้ ถูกต้องและแสดงเหตุผลได้ ต่อเนื่องครบถ้วน สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด	สามารถตอบคำถามได้ ถูกต้องแต่แสดงเหตุผลยังไม่สัมพันธ์กับคำตอบ	ตอบคำถามได้ แต่ไม่สามารถแสดงเหตุผลได้
ความร่วมมือในการทำงาน (3 คะแนน)	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้วยความสมัครใจ รับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้วยความสมัครใจ รับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นเป็นบางครั้ง	ให้ความร่วมมือในบางครั้ง ไม่แสดงความคิดเห็น
ความสนใจร่วมกิจกรรม (2 คะแนน)		มีความกระตือรือร้นสนใจร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งชักชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้	ร่วมกิจกรรมเมื่อได้รับคำสั่ง
กล้าแสดงออก (2 คะแนน)		มีความกระตือรือร้นกล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรมพร้อมทั้งชักชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม	ร่วมกิจกรรมเมื่อได้รับคำสั่ง

เกณฑ์การให้คะแนน

- คะแนน 9 - 10 ระดับดีมาก
 คะแนน 7 - 8 ระดับดี
 คะแนน 5 - 6 ระดับพอใช้
 คะแนน 0 - 4 ระดับต้องปรับปรุง
 ร้อยละ 50 ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูยกตัวอย่างข้อความให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนลงหาประโยคใจความสำคัญ

ดื่มน้ำมาก ๆ ช่วยลดอาการไข้ได้เป็นอย่างดี และชะลออาการแก้ก่อนวัย เพราะน้ำช่วยให้ผิวหน้าชุ่มชื้น ดังนั้นควรดื่มน้ำวันละ 6-8 แก้วต่อวัน และหากเป็นไปได้ก็ควรลดละเลิกการดื่มน้ำอัดลมโดยเด็ดขาด

ประโยคใจความสำคัญ คือ ดื่มน้ำมาก ๆ ช่วยลดอาการไข้ได้เป็นอย่างดี และชะลออาการแก้ก่อนวัย

ครูสุ่มให้นักเรียนตอบ จากนั้นร่วมกันอภิปรายถึงปัญหาของการอ่านจับใจความ และวิธีการอ่านจับใจความว่ามีวิธีใดบ้าง

2. ครูจัดกลุ่มนักเรียนโดยความสามารถ พร้อมอธิบายถึงกระบวนการทำงานกลุ่ม
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

4. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องความสำคัญของการอ่านจับใจความ ซึ่งจะนำไปสู่การนำไปใช้ในการเรียนวิชาต่าง ๆ
5. ครูอธิบายประกอบการซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนการอ่านจับใจความ โดยเน้นการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ นิทานชาดก และบทความ
6. ครูอธิบายวิธีสอนอ่านแบบ MIA จากนั้นจัดกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้
7. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่าน โดยใช้ภาพดอกทานตะวัน ดอกบัว และภาพปลาว่ายน้ำได้กอบัว โดยให้นักเรียนคาดเดาเรื่องจากภาพ จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ

อาทิศจ์

- นักเรียนเคยเห็นดอกทานตะวันหรือไม่
- นักเรียนเคยสงสัยหรือไม่ว่าทำไมดอกทานตะวันต้องหันหน้าดอกไปตามดวง
- ดอกทานตะวันเป็นอย่างไรเมื่อดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า
- เรามักพบเห็นดอกบัวที่ไหน
- ลักษณะของดอกบัวเป็นอย่างไร
- ดอกบัวบานและหุบเวลาใด
- ดอกไม้ที่มีความสวยงามมักถูกเปรียบเทียบกับสิ่งใดบ้าง

8. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูนำเสนอคำศัพท์ในบทอ่าน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบายความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็น ครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1

ตำนาน

เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีต เนื้อเรื่องมักจะเกี่ยวกับศาสนา สถาปัตยกรรม วิถีชีวิต

อินเดียนแดง

ชนเผ่าพื้นเมืองในทวีปอเมริกา ซึ่งค้นพบโดยโคลัมบัส ที่คิดว่าตนเองค้นพบอินเดียแล้ว ประกอบกับชนเผ่าพื้นเมืองมีสีผิวแดงเข้ม ซึ่งแตกต่างจากชาวยุโรป จึงถูกเรียกว่าอินเดียนแดง อินเดียนแดงมีหลายชนเผ่าใช้ขวานและธนูเป็นอาวุธ มักประดับร่างกายด้วยขนนก และอาศัยอยู่ในกระโจม

มัมมี่

สร้างขึ้นตามความเชื่อเรื่องชีวิตหลังความตายของชาวอียิปต์ เมื่อวิญญาณออกจากร่างไประยะเวลาหนึ่งก็จะกลับเข้าสู่ร่างเดิม จึงต้องเก็บรักษาร่างเดิมไว้ด้วยการแช่ในน้ำยาดองศพแล้วพันร่างกายไว้ด้วยฟาลีนิสสีขาวศพต้องถูกฝังไว้ในแนวราบภายใต้พื้นทรายเพื่ออาศัยแรงลมในทะเลทรายรักษาสภาพศพ ฟาโรห์และเชื้อพระวงศ์จะถูกทำมัมมี่แล้วเก็บไว้ในสุสานขนาดใหญ่ที่สร้างด้วยแรงงานคนมหาศาล

เรือแคนู

เรือแคนูทำจากท่อนซุง เป็นเรือพื้นเมืองของชาวอินเดียนแดง มีลักษณะเป็นเรือห้องแบน สามารถนั่งได้หลายคน

9. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ตัวแทนกลุ่มรับบทอ่านเรื่อง ตำนานดอกไม้ โดยกำหนดเวลาให้อ่าน 10 นาที

10. ครูแจกใบงานที่ 2 เพื่อให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในเรื่องที่อ่าน จากนั้นครูสุ่มให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบหนึ่งกลุ่ม เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้ถูกต้องและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

11. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ครูแจกใบงานที่ 3 เติมคำในประโยคให้สมบูรณ์ จากนั้นครูสุ่มให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบหนึ่งกลุ่ม เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้ถูกต้องและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

12. **ขั้นที่ 5** ถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) ครูแจกใบงานที่ 4 เพื่อให้นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากเรื่องที่อ่าน ครูสุ่มตัวแทนจากนักเรียนหนึ่งกลุ่มเพื่อนำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้อง และประเมินผลงานโดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

13. **ขั้นที่ 6** ทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ครูแจกใบงานที่ 5 เพื่อให้นักเรียนเรียงประโยคให้ถูกต้อง โดยให้แต่ละกลุ่มแข่งขันกันว่ากลุ่มใดจะเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วนำมาเขียนให้เป็นย่อหน้า โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

กิจกรรมรวบยอด

14. **ขั้นที่ 7** การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไขโดยกำหนดเวลาให้ 40 นาที

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. บทอ่านเรื่อง ตำนานดอกไม้
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

เรื่อง ความหมายและขั้นตอนการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความหมายถึงการอ่านที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายและแปลความหมายของเรื่องที่อ่าน เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องและสรุปประเด็นสำคัญได้ หาประโยคใจความสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความสำคัญที่เด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่ครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ หรือเป็นประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยว ๆ ได้ โดยไม่ต้องมีประโยคอื่น ๆ มาประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียวหรืออย่างมากไม่เกิน 2 ประโยค

ลักษณะของใจความสำคัญ

ใจความสำคัญมีลักษณะ ดังนี้

1. ใจความสำคัญเป็นข้อความที่มีเนื้อความคลุมใจความของข้อความอื่น ๆ ในตอนนั้น ๆ ได้หมด ข้อความนอกนั้นเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น

2. ใจความสำคัญของข้อความหนึ่ง ๆ หรือย่อหน้าหนึ่ง ๆ ส่วนมากจะมีเพียงประการเดียว
3. ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจเป็นประโยคเดียวหรือประโยคซ้อนก็ได้ แต่ในบางกรณีใจความสำคัญไม่ปรากฏเป็นประโยค เป็นเพียงใจความที่แฝงอยู่ในข้อความตอนนั้น ๆ
4. ใจความสำคัญที่มีลักษณะเป็นประโยคส่วนมากจะปรากฏอยู่ในข้อความ

หลักการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

1. อ่านจากบนลงล่างแทนการอ่านจากซ้ายไปขวาทีละตัว
2. อย่าอ่านทุกตัวอักษร เพราะจะทำให้อ่านได้ช้า
3. ฝึกกวาดสายตาเป็นห้วง ๆ เพื่อที่จะได้อ่านได้ที่ละประโยค ๆ ซึ่งจะช่วยให้อ่านได้รวดเร็ว
4. พยายามเก็บความของแต่ละย่อหน้า เมื่ออ่านจบตอนหนึ่งแล้ว โดยรู้จักแยกใจความสำคัญและใจความที่นำมาประกอบในแต่ละข้อความออกจากกันให้ได้
5. ขณะที่อ่านต้องนึกไว้เสมอว่าเรื่องที่กำลังอ่านอยู่นั้นเป็นเรื่องอะไร มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร เมื่ออ่านจบแล้วจะได้ตอบปัญหาที่ตั้งไว้ได้
6. พยายามให้ความสนใจในสิ่งที่ต้องการเพียงอย่างเดียว เมื่อต้องการจะอ่านเพื่อตอบปัญหาหรือจับใจความก็ไม่ควรพะวงอยู่กับเรื่องหลักภาษาหรือเรื่องราวอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในความต้องการ
7. อย่าพยายามอ่านช้าเพราะจะทำให้เสียเวลา ในบางครั้งเราอาจจะได้รับความหมายจากประโยคถัดไปก็ได้
8. ฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านหนังสือหลายๆ ประเภทเพื่อให้เกิดความชำนาญในการอ่านใด ๆ ก็ตาม มีจุดมุ่งหมายเพื่อจับใจความสำคัญของข้อความที่ได้อ่าน ดังนั้น ถ้ารู้จักสังเกตประโยคที่เป็นใจความสำคัญของข้อความแต่ละข้อความ และรู้จักแยกใจความหลักออกจากใจความรองได้ ก็จะทำให้เราเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ที่มา: แวมมชฺรา เหมือนนิล, การอ่านจับใจความ (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2541), 78-80.

ขั้นตอนการสอนอ่านแบบ MIA

1. คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถามหรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านเพื่อกระตุ้นและทำให้เกิดการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนก่อนที่จะอ่านเรื่อง ซึ่งเป็นการโน้มน้าวให้นักเรียนเกิดความสนใจเรื่องที่จะอ่าน และ

การอภิปรายร่วมกันเป็นกระบวนการคาดคะเนล่วงหน้าว่าเรื่องที่จะอ่านนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องอะไร และเมื่อถึงเวลาอ่านนักเรียนทุกคนจะพยายามค้นหาคำตอบว่า สิ่งที่พวกตนคิดคำตอบไว้ล่วงหน้า นั้นตรงกับเรื่องที่จะอ่านหรือไม่ การอ่านจึงเป็นการกระตุ้นเร้าใจผู้เรียนให้หาคำตอบ

นอกจากนี้ คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นเกิดแรงขับที่ตีมาก อันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ดีของเด็ก นั่นคือ การกระตุ้นผู้เรียนด้วยปัญหาที่คั่งค้างไว้ในใจผู้เรียน หลังการอภิปรายร่วมกันว่า สิ่งที่พวกตนเดากันไว้นั้นเป็นการเดา ที่ถูกต้องมากน้อยเพียงใด มนุษย์ทุกคนชอบการทำทาย ชอบเอาชนะและเมื่อทำอะไร คิดอะไร ไปแล้วก็อยากจะทราบผลการกระทำนั้นของตนจึงเป็นเรื่องที่ดีที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงขับอยากที่จะอ่านเพื่อหาคำตอบให้ตนเอง

2. การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจว่า คำศัพท์บางคำที่เป็นตัวบ่งชี้ความหมาย (Key Words) นั้นผู้อ่านมีความเข้าใจถูกต้องหรือยัง โดยครูจะเป็นคนเลือกคำศัพท์เหล่านั้นขึ้นมาเอง คำบางคำนักเรียนอาจจะรู้ความหมายแล้ว หรือถ้าคำบางคำมีความหมายหลายอย่าง ครูผู้สอนจะเขียนความหมายของคำศัพท์เหล่านั้นในสถานการณ์ที่พบเห็นก็ได้ เพื่อผู้เรียนจะได้ไม่เกิดความสับสนและทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ง่าย

3. การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูผู้สอนแจกเนื้อเรื่อง (The Text) ให้นักเรียนอ่านตามเวลาที่กำหนดไว้ในเนื้อหานั้นจะมีคำถามย่อยแทรกอยู่ในเนื้อเรื่อง เช่น ให้ผู้อ่านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำสรรพนามในเนื้อเรื่อง ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านให้ดียิ่งขึ้น การวิเคราะห์เนื้อหาแบบนี้ นอกจากจะทำให้ นักเรียนสามารถอ่านเรื่องให้เข้าใจขึ้นแล้ว ยังจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา เป็นการเรียนอย่างมีสติสัมปชัญญะเพราะต้องการคิดอยู่ตลอดเวลาและต้องพยายามทำความเข้าใจเรื่องโดยตลอดด้วย

4. ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) คือ การตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน โดยการให้นักเรียนเติมข้อความในประโยคปลายเปิดที่กำหนดให้ ประโยคปลายเปิดที่เติมแล้วจะเป็นข้อความที่สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน ในการสร้างแบบฝึกหัดเติมข้อความ ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่า นักเรียนจะไม่สามารถลอกประโยคจากเนื้อเรื่องมาตอบได้ แต่ถ้าครูผู้สอนคิดว่าความสามารถของนักเรียนยังไม่ถึงขั้นที่จะใช้ภาษาและสำนวนของตนเองได้ อาจจะปรับเปลี่ยนวิธีการโดยวิธีเลือกประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง (Main Idea) มาเป็นประโยคที่ให้ผู้เรียนเติมใจความให้สมบูรณ์แทน

5. ขนถ่ายโอนข้อมูล (Transferring information) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนนำความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเสนอใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น อาจจะให้นำความรู้หรือข้อมูลที่ได้

จากการอ่านมาเสนอใหม่ ในรูปแบบตารางแผนภูมิ กราฟ หรือแผนที่ อย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมของข้อมูล หากผู้เรียนทำได้ก็ย่อมแสดงว่าผู้เรียนจับประเด็นสำคัญ ๆ ได้

6. ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) คือ กิจกรรมที่ครูแจกชิ้นส่วนประโยคที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่อ่านจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันต่อชิ้นส่วนประโยคเหล่านั้นให้อยู่ในรูปของอนุเจต (Paragraph) ที่ถูกต้องและให้ได้ใจความสมบูรณ์ต่อเนื่องกันตามความคิดของเมอร์ดีอค แบบฝึกหัดเรียงโครงสร้างอนุเจตมีประโยชน์มาก เพราะเป็นการฝึกพูดและคิด นักเรียนต้องใช้สมาธิอย่างมากในการทำกิจกรรมต่อชิ้นส่วนประโยค (Jigsaw) นี้ อาจจะทำให้ผู้เรียนทำแบบกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ ประโยคที่ให้ต้องเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเท่านั้น การทำกิจกรรมก็เพื่อต่อประโยคให้ถูกต้องอันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือทราบเรื่องที่เกิดขึ้น การนำข้อมูลของแต่ละคนมาต่อกันนั้นนักเรียนในกลุ่มต้องพูดและซักถามกันแล้วพิจารณาเลือกข้อมูลมาต่อกันให้เป็นเรื่องราวที่ถูกต้องและตลอดระยะเวลาที่ทำกิจกรรมจะพบว่านักเรียนให้ความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนอย่างมาก

7. การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) การประเมินผลการเรียนนั้นมีอยู่ในเกือบทุกขั้นตอนแล้ว แต่ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลงานส่วนรวมอีกครั้งหนึ่งและการแก้ไขด้านภาษาของผู้เรียนที่พบในแบบฝึกหัดประกอบการอ่านเพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาให้ถูกต้อง

ที่มา: เมอร์ดีอค (Murdoch, 1986: 9-15).

การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ

เรื่องสั้น ๆ เป็นงานเขียนที่นำเสนอโดยการผูกเป็นเรื่องให้น่าสนใจ มีตัวละคร เพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน รู้จักใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ไพเราะ สละสลวย และแทรกเนื้อหาความคิดที่บูรณาการความเข้าใจวิถีความเป็นไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ และรู้จักเท่าทันโลกตามวัย และประสบการณ์การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ มีแนวทางพิจารณาดังนี้

1. ชื่อเรื่อง นับเป็นจุดชี้แนะหัวใจของเรื่องไว้เป็นอันดับแรก เรื่องสั้น ๆ บางเรื่องตั้งชื่อให้เห็นใจความสำคัญชัดเจน แต่บางเรื่องก็ยากต่อการตีความ จึงควรพิจารณาจากส่วนอื่นประกอบด้วย

2. พยายามสรุปประเด็นสาระสำคัญ โดยการตอบคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม ซึ่งนอกจากจะแสดงว่าผู้อ่านจับใจความของเรื่องได้แล้ว ยังจะเป็นจุดชี้้นำให้เห็นใจความสำคัญได้ง่ายยิ่งขึ้น

3. ภูมิหลัง แม้จะเป็นเรื่องสมมุติ แต่นิยมที่จะสร้างเรื่องให้ดูสมจริงมากที่สุด การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและเหตุการณ์ในเรื่อง จะช่วยให้จับใจความได้ง่ายยิ่งขึ้น

4. การอ่านที่มุ่งจับใจความสำคัญเพียงเพื่อตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม อาจไม่ได้รับรสชาติและคุณค่าของเรื่องสั้นๆ อย่างเพียงพอ ดังนั้นควรจับใจความย่อหรือใจความประกอบเพื่อเก็บรายละเอียดของเรื่อง ไปพร้อมกัน

ที่มา: แวมยุรา เหมือนนิล, การอ่านจับใจความ (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2543), 131.

การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก

นิทาน เป็นวรรณกรรมที่นักเรียนอ่านแล้วได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็ก และยังสอดแทรกข้อคิด คติสอนใจที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

ความหมายของนิทานชาดก

ชาดก แปลว่า ผู้เกิด ในความหมายคือ เรื่องราวหรือชีวประวัติในชาติก่อนของพระพุทธเจ้าที่ทรงเวียนว่ายตายเกิด ถือเอากำเนิดในชาติต่างๆ ได้พบปะผจญกับเหตุการณ์ดีบ้างชั่วบ้าง แต่ก็ได้พยายามทำความดีติดต่อกันมาบ้างน้อยบ้างตลอดมา จนเป็นพระพุทธเจ้าในชาติสุดท้าย ชาดกเป็นเรื่องเล่าคล้ายนิทาน บางครั้งจึงเรียกว่า นิทานชาดก ซึ่งเป็นนิทานอิงธรรมะที่มีวิธีการสอนแบบยกเอาเรื่องราวนิทานมาประกอบ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย ๆ แทนที่จะสอนธรรมะกันตรง ๆ

หลักการเลือกอ่านนิทานชาดก

1. ต้องเป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน อ่านแล้วมีความสุข ไม่เป็นเรื่องเศร้าเกินไป
2. นิทานต้องไม่ยาวเกินไป ถ้าเป็นเรื่องยาวก็ต้องสามารถแบ่งเป็นตอน ๆ ได้
3. เป็นเรื่องที่ส่งเสริมศีลธรรมอันดีงาม มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำสอน ภาษิต คติเตือนใจ และการประพฤติปฏิบัติตน เพื่อให้นักเรียนได้ยึดถือเป็นแบบอย่างเป็นการจรโลงคุณค่าทางศีลธรรมให้แก่เยาวชน

ข้อคิด คุณค่า และประโยชน์ที่ได้จากนิทานชาดก

นิทานชาดกทุก ๆ เรื่องจะมีข้อคิด คุณค่า และประโยชน์สอดแทรกเอาไว้ทั้งในเรื่อง และตอนสรุปท้ายเรื่อง เพื่อเป็นการสอนให้นักเรียนคิดตามหรือปฏิบัติตาม ในนิทานชาดกแต่ละเรื่องที่นักเรียนได้ฟังหรือได้อ่านนั้น นักเรียนจะต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่านิทานเรื่องนั้นมีสาระสำคัญสำหรับนักเรียนอย่างไร และนักเรียนสามารถยึดถือเป็นแบบอย่างได้อย่างไรบ้าง

การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก

การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก เป็นการอ่านจับใจความที่เป็นบันทึงคติโดยเนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินในการอ่าน และที่สำคัญนิทานจะให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านในการอ่านจับใจความนิทานชาดก ควรพิจารณา ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง การอ่านนิทานชาดกควรพิจารณา ชื่อเรื่องเป็นอันดับแรก เนื่องจากชื่อเรื่องจะเป็นส่วนนำทางให้อ่านนิทานได้เข้าใจ เพราะชื่อเรื่องจะบอกให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ทันที อีกทั้งชื่อเรื่องของนิทานจะยกตัวละครขึ้นมาตั้งชื่อเรื่อง ทำให้ทราบว่านิทานเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ดังนั้น ผู้อ่านจึงควรพิจารณาและให้ความสำคัญกับชื่อเรื่องเป็นอันดับแรก

2. ข้อคิดของเรื่อง การอ่านนิทานทุกเรื่องข้อคิดเป็นส่วนสำคัญที่ผู้อ่านจะต้องพิจารณาเพราะจะทำให้มองเห็นแก่นของเรื่องได้ทันที หลังจากนั้นสรุปสาระสำคัญโดยตอบคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม ซึ่งนอกจากแสดงว่าผู้อ่านจับใจความของเรื่องได้แล้ว ยังจะเป็นจุดชี้แนะให้เห็นแก่นเรื่องหรือใจความสำคัญได้ง่ายด้วย เนื่องจากนิทานเป็นงานเขียนประเภทบันทึงคติ หากตอบคำถามข้างต้นเพียงอย่างเดียวก็จะทำให้ขาดรสชาติและคุณค่าของนิทานอย่างเพียงพอ ดังนั้นควรจับใจความย่อหรือใจความประกอบเพื่อเก็บรายละเอียดของเรื่องไปพร้อมกัน

ที่มา: แวมยุรา เหมือนนิล, การอ่านจับใจความ (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2541), 78-80.

การอ่านจับใจความจากบทความ

ความหมายของบทความ

บทความ เป็นข้อเขียนที่มุ่งให้สาระความรู้และความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ รวมทั้งช่วยกระตุ้นชักจูงให้ผู้อ่านเกิดความคิดในเรื่องต่าง ๆ

การอ่านบทความทำให้ผู้อ่านเป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจการเมือง และการต่างประเทศ เป็นต้น

ส่วนประกอบของบทความ

บทความมีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ

1. บทนำ อยู่ย่อหน้าแรกของบทความ มีลักษณะกล่าวนำหรือให้ความรู้พื้นฐาน บางครั้งอาจบอกเจตนาของผู้เขียน บางครั้งกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจอ่านเนื้อเรื่อง
2. เนื้อหา เป็นส่วนสำคัญของบทความเพราะให้ความรู้และสาระแก่ผู้อ่าน
3. สรุป เป็นส่วนท้ายของบทความ ใช้เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านเป็นการสรุปเนื้อหาและสร้างความประทับใจในการอ่าน

ประเภทของบทความ

บทความอาจแบ่งประเภท ได้ดังนี้

1. บทความบรรยายเหตุการณ์หรือเล่าเรื่อง เป็นบทความที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมรู้เห็นประสบการณ์ดังกล่าวของผู้เขียน เพื่อให้เกิดความรู้ ความสนใจ ตื่นเต้นประทับใจ
2. บทความเสนอความคิด เป็นบทความที่ผู้เขียนต้องการเสนอความคิดเห็นหรือแนวความคิดของตนอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้อ่าน อาจเป็นแนวความคิดเชิงสร้างสรรค์หรือชี้แนะอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. บทความเชิงวิจารณ์ เป็นบทความที่ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยอาศัยข้อเท็จจริง และเหตุผลมาสนับสนุนการวิจารณ์นั้น การวิจารณ์ต้องวิจารณ์ตามหลักการวิจารณ์ไม่ใช่อารมณ์ของผู้เขียน
4. บทความเชิงวิชาการ เป็นบทความที่ผู้เขียนมุ่งให้รู้อย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องมีหลักฐานข้อมูลทางวิชาการที่เชื่อถือได้ประกอบการเขียน ทำให้บทความนั้นสามารถอ้างอิงเป็นหลักฐานได้
5. บทความเชิงวิเคราะห์ เป็นบทความพิจารณาแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ โดยใช้ความคิดเห็นของผู้เขียนมาวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญ

การอ่านจับใจความจากบทความ

การอ่านจับใจความงานเขียนประเภทบทความอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การพยายามค้นหาความคิดสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการบอกแก่ผู้อ่านให้ได้ว่าเป็นอะไร โดยบทความแต่ละเรื่องจะมีแนวคิดสำคัญซึ่งเป็นใจความสำคัญที่สุดของเรื่องเพียงอย่างเดียว ผู้แต่งนิยามเปิดเผยใจความสำคัญของเรื่องไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การบอกใจความสำคัญตอนท้าย เป็นแบบที่นิยมแตกต่างกันมากที่สุด เพราะการกล่าวถึงสถานการณ์หรือปัญหา แล้วเสนอเหตุผลและรายละเอียดขยายความมาก่อนในตอนต้น จนสรุปให้เห็นหัวใจหรือแก่นเรื่อง ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญของผู้แต่งในตอนท้าย

2. การบอกใจความสำคัญตอนต้น เป็นการดำเนินเรื่องที่ตรงข้ามกับแบบแรก คือการบอกแนวคิดสำคัญที่สุดของผู้แต่งซึ่งเป็นหัวใจหรือแก่นเรื่องให้ผู้อ่านรู้ตั้งแต่ต้นเรื่อง จากนั้นจึงเสนอเหตุผลหรือตัวอย่างมาขยายให้เห็นจริงว่า เพราะเหตุใดผู้แต่งจึงมีแนวคิดเช่นนั้น

การอ่านจับใจความงานเขียนประเภทบทความให้ได้ถูกต้องและรวดเร็ว มีข้อสังเกตเป็นแนวทางเพิ่มเติม ดังนี้

1. จุดชี้แนะใจความสำคัญของบทความที่สามารถค้นหาได้รวดเร็วที่สุดเป็นอันดับแรกคือ ชื่อเรื่อง เพราะบทความโดยทั่วไปมุ่งเสนอทรรศนะและเหตุผลอย่างตรงไปตรงมา ชื่อเรื่องจึงมักไม่ซับซ้อน และบ่งชี้หัวใจสำคัญหรือแก่นเรื่องไว้เป็นส่วนมาก

2. บทความเรื่องใดเรื่องหนึ่งถ้ามีหลายย่อหน้า ในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญอย่างหนึ่ง เมื่อนำใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาาร่วมกัน จะมองเห็นใจความสำคัญที่สุดของเรื่องได้ง่าย

3. งานเขียนประเภทบทความ มักเกี่ยวข้องกับข่าวหรือเหตุการณ์ที่น่าสนใจ จึงควรมีประสบการณ์และภูมิหลัง

4. บทความบางเรื่องผู้แต่งไม่เสนอแนะทรรศนะหรือสาระสำคัญอย่างตรงไปตรงมา จึงควรสังเกตทางเสียงหรือน้ำเสียงของผู้แต่งไปพร้อมกัน เพื่อสรุปให้ได้ว่าผู้แต่งต้องการเสนอแก่นเรื่องที่แท้จริงอย่างไร

ที่มา: แวมยุรา เหมือนนิล, การอ่านจับใจความ (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2541), 78-80.

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน (.....)

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้

เรื่อง ตำนานดอกไม้

เรื่องเล่าของดอกไม้งามมีตำนานที่น่าประทับใจ เช่น ดอกทานตะวัน ตามตำนานเล่าว่ามีนางเงือกน้อย เทพธิดาแห่งท้องทะเล ผู้มีความสุขอยู่ในทะเลลึกไม่เคยขึ้นมาบนผิวน้ำเลย วันหนึ่งเกิดพายุได้สมุทรรุนแรงทำให้สิ่งที่อยู่ใต้น้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำเป็นครั้งแรก

นางเงือกน้อยได้เห็นดวงอาทิตย์ผู้ยิ่งใหญ่ส่องแสงเป็นประกายสวยงามอย่างที่ไม่เคยเห็นมาก่อน นางเงือกน้อยจึงละทิ้งท้องทะเลมานั่งเฝ้าดวงอาทิตย์ตั้งแต่อาทิตย์แรกขึ้นไปจนอาทิตย์ตก โดยที่ดวงอาทิตย์ไม่เคยสนใจเหลียวมอง สุดท้ายร่างของนางเงือกน้อยก็กลายเป็นดอกไม้สีเหลืองสด คือดอกทานตะวันที่คอยหันหน้าตามดวงอาทิตย์ ดอกทานตะวันเป็นสัญลักษณ์ของความเชื่อมั่น มั่นคง รักเดียวใจเดียว การให้ดอกทานตะวันกับใครสักคนหมายถึงฉันรักฉันคงและภักดีต่อเธอเสมอ ดอกทานตะวันที่ไม่เคยหันมองผู้ใดนอกจากดวงอาทิตย์

ส่วนดอกบัวตามตำนานของอินเดียแดงเผ่าคาโกต้า ดอกบัวเป็นวิญญาณของนางฟ้าองค์หนึ่งที่ยอมทิ้งสวรรค์ลงมาเป็นภรรยาของหัวหน้าเผ่าอินเดียแดง จนกระทั่งมีลูกชายด้วยกันคนหนึ่ง เมื่อลูกชายโตขึ้น หัวหน้าเผ่าก็ให้ลูกชายกับภรรยา นั่งเรือแคนูข้ามทะเลสาบไปขอคำปรึกษาจากผู้รู้ว่า ลูกชายคนนี้สมควรจะได้เป็นหัวหน้าเผ่าต่อจากพ่อหรือไม่ แต่ระหว่างทางเรือได้ชนกับโขดหิน นางฟ้าตกลงไปในน้ำแล้วหายสาบสูญไป

รุ่งเช้าบริเวณโขดหินมีดอกบัวสีเหลืองงามสดใสเกิดขึ้นมาแทน ดอกบัวจึงมีความหมายถึงการเกิดใหม่ ชาวฮิบตีเชื่อว่าวางดอกบัวไว้บนอกมัมมี่ เพื่อให้คนตายกลับฟื้นคืนชีพ ในอีกหลายร้อยปีข้างหน้า ชาวอินเดียถือว่าดอกบัวหมายถึงการกำเนิดชีวิต ชาวจีนมักปลูกดอกบัวไว้ในอ่างเลี้ยงปลาทอง เพื่อให้ปลาทองใช้เป็นที่หลบภัย ซึ่งภาพวาดปลาว่ายในกอบัวแสดงถึงความป็นมงคลตลอดชั่วร้าย

จากหนังสือ ดอกไม้บานเมื่อวานวัน

ใบงานที่ 1

กลุ่มที่.....

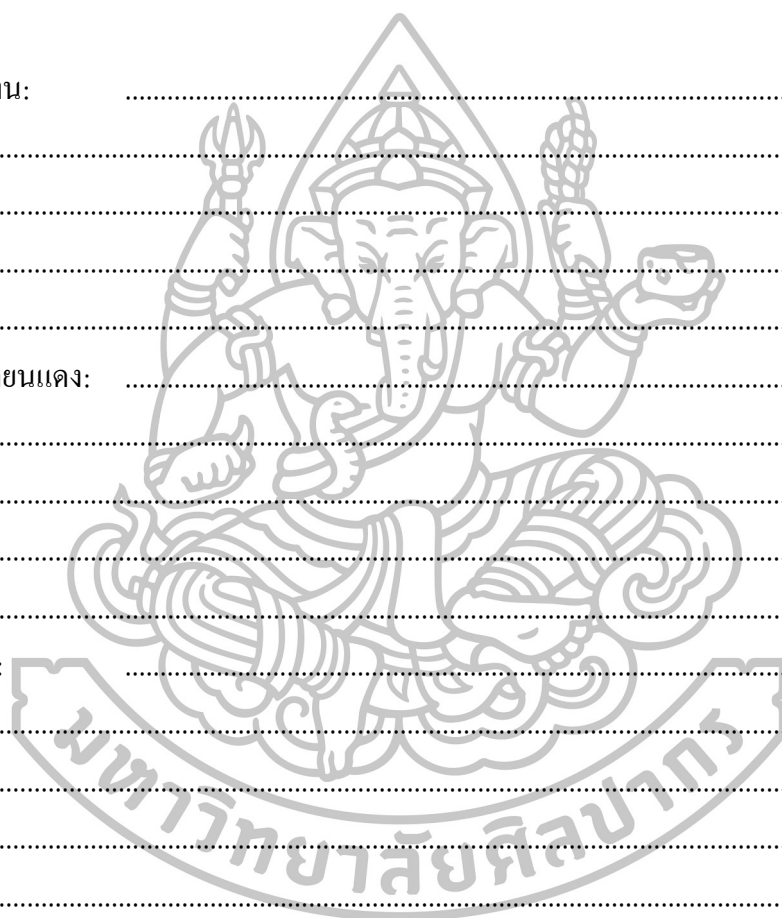
คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

ตำนาน:

อินเดียแดง:

มันมี:

เรือแคนู:

ใบงานที่ 2

กลุ่มที่.....

คำสั่ง อ่านเนื้อเรื่องแล้วตอบคำถาม

เรื่องเล่าของดอกไม้งามมีตำนานที่น่าประทับใจ เช่น ดอกทานตะวัน ตามตำนานเล่าว่ามีนางเงือกน้อย เทพธิดาแห่งท้องทะเล ผู้มีความสุขอยู่ในทะเลลึกไม่เคยขึ้นมาบนผิวน้ำเลย วันหนึ่งเกิดพายุได้สมูทอย่างรุนแรงทำให้สิ่งที่อยู่ใต้น้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำเป็นครั้งแรก

1. สิ่งใดขึ้นมาบนผิวน้ำเป็นครั้งแรก.....

นางเงือกน้อยได้เห็นดวงอาทิตย์ผู้ยิ่งใหญ่ส่องแสงเป็นประกายสวยงามอย่างที่ไม่เคยเห็นมาก่อน นางเงือกน้อยจึงละทิ้งท้องทะเลมานั่งเฝ้าดวงอาทิตย์ตั้งแต่อาทิตย์แรกขึ้น ไปจนอาทิตย์ตก โดยที่ดวงอาทิตย์ไม่เคยสนใจเหลือวมอง สุดท้ายร่างของนางเงือกน้อยก็กลายเป็นดอกไม้สีเหลืองสด คือดอกทานตะวันที่คอยหันหน้าตามดวงอาทิตย์ ดอกทานตะวันเป็นสัญลักษณ์ของความเชื่อมั่น มั่นคง รักเดียวใจเดียว การให้ดอกทานตะวันกับใครสักคนหมายถึงฉันรักมั่นคง และภักดีต่อเธอเสมอ ดอกทานตะวันที่ไม่เคยหันมองผู้ใดนอกจากดวงอาทิตย์

2. เพราะเหตุใดนางเงือกจึงกลายเป็นดอกไม้สีเหลืองสด.....

3. ดอกทานตะวันเป็นสัญลักษณ์ของเรื่องใดบ้าง.....

ส่วนดอกบัวตามตำนานของอินเดียแดงเผ่าคาโกต้า ดอกบัวเป็นวิญญูณ์ของนางฟ้าองค์หนึ่งที่ยอมทิ้งสวรรค์ลงมาเป็นภรรยาของหัวหน้าเผ่าอินเดียแดง จนกระทั่งมีลูกชายด้วยกันคนหนึ่ง เมื่อลูกชายโตขึ้น หัวหน้าเผ่าก็ให้ลูกชายกับภรรยานั่งเรือแคนูข้ามทะเลสาบไปขอคำปรึกษาจากผู้รู้ว่า ลูกชายคนนี้สมควรจะได้เป็นหัวหน้าเผ่าต่อจากพ่อหรือไม่ แต่ระหว่างทางเรือได้ชนกับโขดหิน นางฟ้าตกลงไปในน้ำแล้วหายสาบสูญไป

4. เหตุใดนางฟ้าจึงตกลงไปในน้ำ.....

5. นางฟ้าในที่นี่หมายถึงใคร.....

รุ่งเช้าบริเวณ โขดหินมีดอกบัวสีเหลืองงามสดใสเกิดขึ้นมาแทน ดอกบัวจึงมีความ
 หมายถึงการเกิดใหม่ ชาวอียิปต์เชื่อว่าวางดอกบัวไว้บนอกมัมมี่ เพื่อให้คนตายกลับฟื้นคืนชีพ
 ในอีกหลายร้อยปีข้างหน้า ชาวอินเดียถือว่าดอกบัวหมายถึงการกำเนิดชีวิต ชาวจีนมักปลูกดอกบัว
 ไว้ในอ่างเลี้ยงปลาทอง เพื่อให้ปลาทองใช้เป็นทีหลบภัย ซึ่งภาพวาดปลาว่ายในกอบัวแสดงถึง
 ความเป็นมงคลตลอดชั่วร้าย

6. ดอกบัวสีเหลืองสดใสเป็นวิญญูณของใคร.....

.....

7. คนชาติใดบ้างที่มีความเชื่อเกี่ยวกับดอกบัว.....

.....

ใบงานที่ 3

กลุ่มที่.....

1. เติมข้อความให้ประโยคสมบูรณ์

<p>ดอกทานตะวันเป็นตำนานของ.....ซึ่งกลายเป็นดอกไม้เพราะ ดอกไม้สีเหลืองสดนี้จึงเป็นสัญลักษณ์ ของ.....</p> <p>ดอกบัวเป็นตำนานของ.....ที่มีความเชื่อว่า ดอกบัวเป็นวิญญาณของ..... ดอกบัวเป็นสัญลักษณ์ของ ซึ่งตรงกับความเชื่อของ </p>
--

2. ตอบคำถามจากเรื่อง “ตำนานของดอกไม้”

2.1 เพราะเหตุใดนางเงือกและนางฟ้าจึงกลายเป็นดอกไม้

.....

.....

.....

.....

2.2 ตำนานของดอกไม้ทั้งสองชนิดมีสิ่งใดที่เหมือนกัน

.....

.....

.....

.....

2.3 ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร

.....

.....

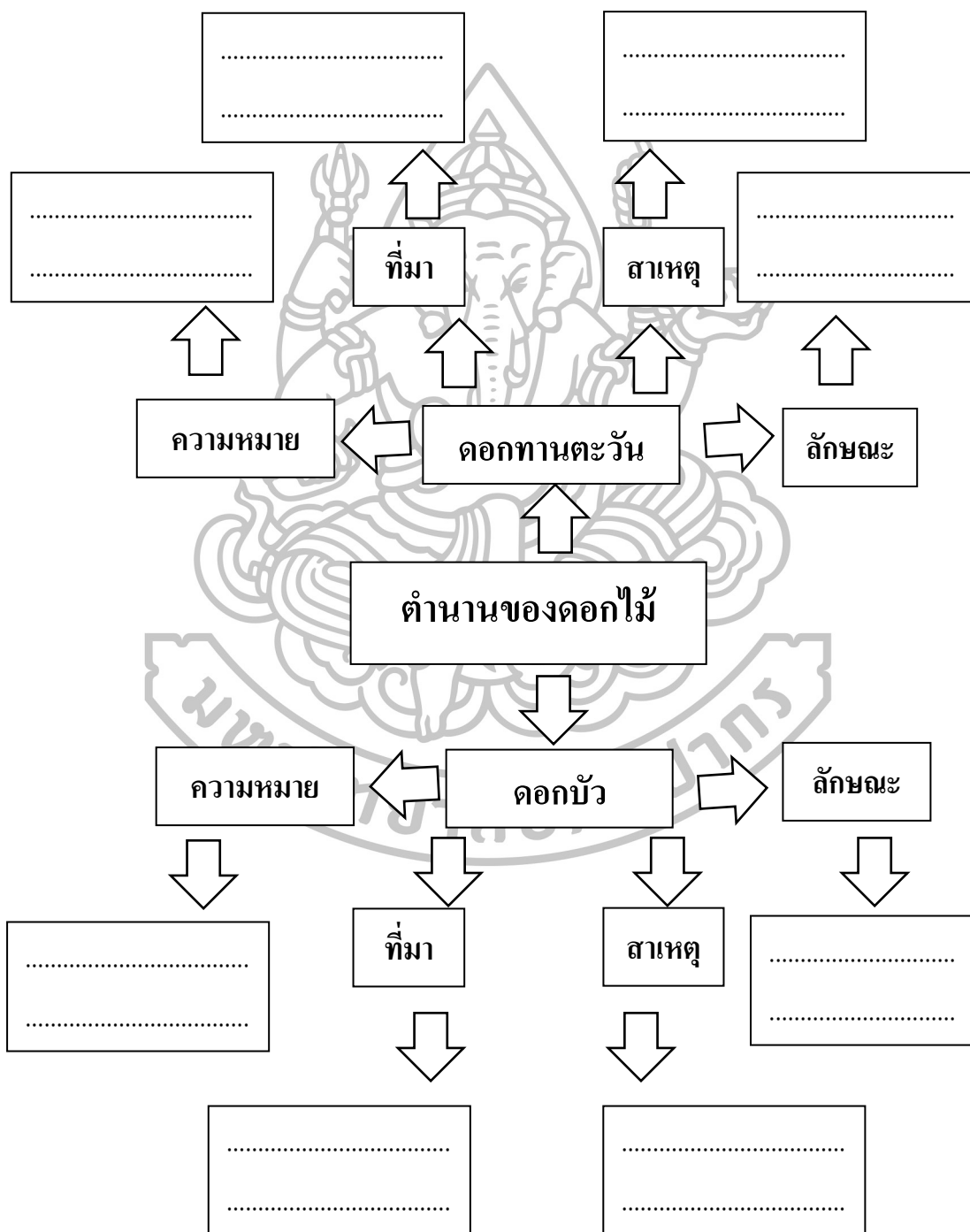
.....

.....

ใบงานที่ 4

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากเรื่อง ตำนานของดอกไม้

ใบงานที่ 5

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนต่อขึ้นส่วนประโยคให้เป็นใจความที่สมบูรณ์

1.

ไม่เคย	ขึ้นมา	นางเงือก	บนผิวน้ำ
--------	--------	----------	----------

2.

อย่าง	วันหนึ่ง	ได้สมุทร	เกิด	รุนแรง	พายุ
-------	----------	----------	------	--------	------

3.

บน	นางเงือก	ครั้งแรก	ผิวน้ำ	ขึ้นมา	เป็น
----	----------	----------	--------	--------	------

4.

จนกระทั่ง	แรกขึ้น	นางเงือก	ดวงอาทิตย์	เฝ้าดู	ตก	ตั้งแต่
-----------	---------	----------	------------	--------	----	---------

5.

ไม่เคย	แต่	เหลียวมอง	ดวงอาทิตย์	สนใจ
--------	-----	-----------	------------	------

6.

ดอกทานตะวัน	ร่าง	กลายเป็น	นางเงือก	ของ
-------------	------	----------	----------	-----

7. สัญลักษณ์ เป็น ดอกทานตะวัน ความมั่นคง ของ

8. นางฟ้า ภรรยา เป็น เผ่าอินเดียนแดง หัวหน้า

9. ลูกชาย ผู้รู้ นั่ง เรือแคนู ไปหา และ ภรรยา

10. เรือ ระหว่างทาง โขดหิน กับ ชน

11. นางฟ้า สาบสูญ ในน้ำ ตกลง ไป หาย แล้ว

12. เกิด บริเวณ ขึ้น สีเหลือง โขดหิน ดอกบัว

13. เกิด ความหมาย ดอกบัว จึง ใหม่ ถึง การ มี

ใบงานที่ 6

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความจากเรื่อง “ตำนานดอกไม้” และวาดภาพประกอบ
พร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง การอ่านจับใจความจากบทความ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 1410 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน นางอรพัทธ์ ศิริแสง

โรงเรียนอนุบาลยโสธร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.4/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ท 1.1 ป.4/8 มีมารยาทในการอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถตอบคำถามจากบทความที่อ่านได้ (K)
2. หาประโยคใจความสำคัญของบทความที่อ่านได้ (P)
3. บอกใจความสำคัญของบทความที่อ่านได้ (P)
4. เขียนสรุปใจความสำคัญของบทความที่อ่านได้ (P)
5. บอกข้อคิดที่ได้รับจากบทความที่อ่านได้ (A)

สาระสำคัญ

บทความเป็นงานเขียนที่มุ่งให้สาระความรู้และความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
แก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ เมื่อนักเรียนอ่านจับใจความจากบทความ นักเรียนจะสามารถเข้าใจเนื้อเรื่อง
สรุปใจความสำคัญของบทความได้ ตลอดจนนำข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวันได้

สาระการเรียนรู้

ความรู้

หลักการอ่านจับใจความจากบทความ

ทักษะ/กระบวนการ

ทักษะการอ่าน ทักษะการคิด กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

ชิ้นงาน/ภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

- ทำใบงานที่ 1 เขียนความหมายของคำ และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้อง
- ทำใบงานที่ 2 ตอบคำถามจากบทความที่อ่าน
- ทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้ประโยคสมบูรณ์ตามบทความที่อ่าน
- ทำใบงานที่ 4 เขียนแผนภาพความคิดจากบทความที่อ่าน
- ทำใบงานที่ 5 เขียนลำดับเหตุการณ์ให้เป็นย่อหน้าตามบทความที่อ่าน
- ทำใบงานที่ 6 เขียนสรุปใจความจากบทความที่อ่าน

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน
 - 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
 - 1.2 การตรวจใบงาน
 - 1.3 การเขียนสรุปใจความ
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
 - 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

เกณฑ์การประเมินความสามารถเขียนสรุปใจความ

รายการประเมิน	คำอธิบายคะแนน				
	5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การสรุปใจความสำคัญ (5 คะแนน)	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ใจความสมบูรณ์ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ใจความสมบูรณ์แต่ใช้สำนวนภาษาตามเรื่องที่อ่าน	เขียนเนื้อหาขาดใจความสำคัญหนึ่งใจความและใช้สำนวนภาษาตามเรื่องที่อ่าน	เขียนเนื้อหาขาดใจความสองใจความและใช้สำนวนภาษาตามเรื่องที่อ่าน	เขียนเนื้อหาขาดใจความสำคัญมากกว่าสองใจความโดยคัดลอกจากข้อความเดิมของเรื่องที่อ่าน
เขียนประโยคได้ถูกต้อง (3 คะแนน)			เขียนประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทุกประโยค	เขียนประโยคผิดหลักไวยากรณ์ 1 ประโยค	เขียนประโยคผิดหลักไวยากรณ์มากกว่า 2 ประโยคขึ้นไป
การสะกดคำ (2 คะแนน)				เขียนสะกดคำและวางวรรณยุกต์ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทุกคำ	เขียนสะกดคำและวางวรรณยุกต์ผิดหลักไวยากรณ์มากกว่า 1 คำ

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพงาน

ช่วงคะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน 8 - 10 ระดับดีมาก

คะแนน 6 - 7 ระดับดี

คะแนน 4 - 5 ระดับพอใช้

คะแนน 0 - 3 ระดับต้องปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน

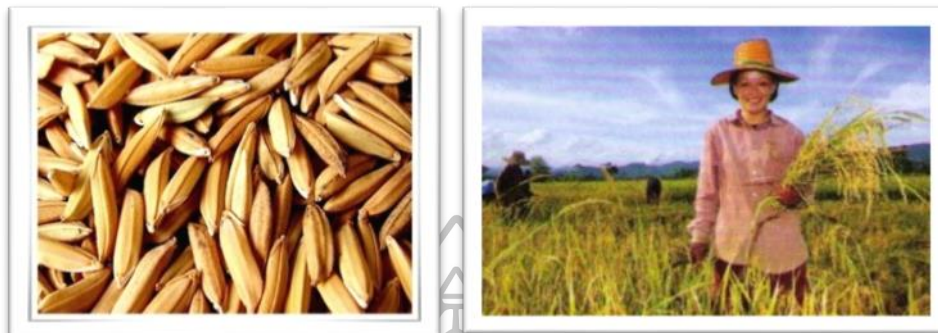
รายการประเมิน	คำอธิบายคะแนน		
	3 คะแนน (ดีมาก)	2 คะแนน (ดี)	1 คะแนน (พอใช้)
สามารถตอบคำถามและแสดงเหตุผล (3 คะแนน)	สามารถตอบคำถามได้ ถูกต้องและแสดงเหตุผลได้ ต่อเนื่องครบถ้วน สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด	สามารถตอบคำถามได้ ถูกต้องแต่แสดงเหตุผลยังไม่สัมพันธ์กับคำตอบ	ตอบคำถามได้ แต่ไม่สามารถแสดงเหตุผลได้
ความร่วมมือในการทำงาน (3 คะแนน)	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้วยความสมัครใจรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้วยความสมัครใจรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นเป็นบางครั้ง	ให้ความร่วมมือในบางครั้ง ไม่แสดงความคิดเห็น
ความสนใจร่วมกิจกรรม (2 คะแนน)		มีความกระตือรือร้นสนใจร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งชักชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้	ร่วมกิจกรรมเมื่อได้รับคำสั่ง
กล้าแสดงออก (2 คะแนน)		มีความกระตือรือร้นกล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรมพร้อมทั้งชักชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม	ร่วมกิจกรรมเมื่อได้รับคำสั่ง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	9 - 10	ระดับดีมาก
คะแนน	7 - 8	ระดับดี
คะแนน	5 - 6	ระดับพอใช้
คะแนน	0 - 4	ระดับต้องปรับปรุง
ร้อยละ	50 ขึ้นไป	ถือว่า ผ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากบทความจากนั้นจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่าน โดยใช้ที่เกี่ยวกับข้าวและชาวนา จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เคยพบหรือเคยสัมผัสในการทำนา

2. ครูจัดกลุ่มให้นักเรียนโดยความสามารถ (ใช้กลุ่มเดิม)

3. ครูทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากบทความและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

4. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ

- นักเรียนรู้หรือไม่ว่าสินค้าส่งออกอันดับหนึ่งของประเทศไทยคืออะไร (ข้าว, ยางพารา)

- นักเรียนคนใดเคยทำนาบ้าง หรือเคยไปทุ่งนาบ้าง

- ข้าวมีความสำคัญอย่างไรต่อคนไทย

- ใครทราบบ้างว่า ก่อนจะเป็นเมล็ดข้าวต้องผ่านกระบวนการใดมาบ้าง

5. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูนำเสนอคำศัพท์ในบทความ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบายความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็น ครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1

พืชเศรษฐกิจ	รากแก้ว	รากฝอย	วัชพืช
โรคระบาด	ต้นกล้า	ดอกสมบูรณ์เทศ	รำข้าว
เกลบ	พิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ	สิริมงคล	วิถีชีวิต

6. ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) อ่านเรื่อง ตัวแทนกลุ่มรับบทอ่านเรื่อง “ข้าว” โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

7. ครูแจกใบงานที่ 2 เพื่อให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในบทความที่อ่าน จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบ เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ครูแจกใบงานที่ 3 เดิมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ แล้วอธิบายวิธีการทำใบงาน จากนั้นให้ตัวแทนหนึ่งกลุ่มนำเสนอ เพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. ขั้นที่ 5 ขันถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) ครูแจกใบงานที่ 4 เพื่อให้ นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากบทความที่อ่าน ครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนเพื่อนำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้อง และประเมินผลงาน โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

10. ขั้นที่ 6 ขันทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ครูแจกของชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียงประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากบทความที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

กิจกรรมรวบยอด

11. ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพ

ประกอบ และระบุนข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 40 นาที

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. บทความเรื่อง “ข้าว”
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

การอ่านจับใจความจากบทความ

ความหมายของบทความ

บทความ เป็นข้อเขียนที่มุ่งให้สาระความรู้และความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ รวมทั้งช่วยกระตุ้นชักจูงให้ผู้อ่านเกิดความคิดในเรื่องต่าง ๆ

การอ่านบทความทำให้ผู้อ่านเป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจการเมือง และการต่างประเทศ เป็นต้น

ส่วนประกอบของบทความ

บทความมีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ

1. บทนำ อยู่ย่อหน้าแรกของบทความ มีลักษณะกล่าวนำหรือให้ความรู้พื้นฐาน บางครั้งอาจบอกเจตนาของผู้เขียน บางครั้งกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจอ่านเนื้อเรื่อง
2. เนื้อหา เป็นส่วนสำคัญของบทความเพราะให้ความรู้และสาระแก่ผู้อ่าน
3. สรุป เป็นส่วนท้ายของบทความ ใช้เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านเป็นการสรุปเนื้อหาและสร้างความประทับใจในการอ่าน

ประเภทของบทความ

บทความอาจแบ่งประเภท ได้ดังนี้

1. บทความบรรยายเหตุการณ์หรือเล่าเรื่อง เป็นบทความที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมรู้เห็นประสบการณ์ดังกล่าวของผู้เขียน เพื่อให้เกิดความรู้ ความสนใจ และตื่นตัวประทับใจ

2. บทความเสนอความคิด เป็นบทความที่ผู้เขียนต้องการเสนอความคิดเห็นหรือแนวความคิดของตนอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้อ่าน อาจเป็นแนวความคิดเชิงสร้างสรรค์หรือชี้แนะอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. บทความเชิงวิจารณ์ เป็นบทความที่ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยอาศัยข้อเท็จจริง และเหตุผลมาสนับสนุนการวิจารณ์นั้น การวิจารณ์ต้องวิจารณ์ตามหลักการวิจารณ์ไม่ใช่อารมณ์ของผู้เขียน

4. บทความเชิงวิชาการ เป็นบทความที่ผู้เขียนมุ่งให้รู้อย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องมีหลักฐานข้อมูลทางวิชาการที่เชื่อถือได้ประกอบการเขียน ทำให้บทความนั้นสามารถอ้างอิงเป็นหลักฐานได้

5. บทความเชิงวิเคราะห์ เป็นบทความพิจารณาแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ โดยใช้ความคิดเห็นของผู้เขียนมาวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญ

การอ่านจับใจความจากบทความ

การอ่านจับใจความงานเขียนประเภทบทความอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การพยายามค้นหาความคิดสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการบอกแก่ผู้อ่านให้ได้ว่าคืออะไร โดยบทความแต่ละเรื่องจะมีแนวคิดสำคัญซึ่งเป็นใจความสำคัญที่สุดของเรื่องเพียงอย่างเดียว ผู้แต่งนิยามเปิดเผยใจความสำคัญของเรื่องไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การบอกใจความสำคัญตอนท้าย เป็นแบบที่นิยมแต่งกันมากที่สุด เพราะการกล่าวถึงสถานการณ์หรือปัญหา แล้วเสนอเหตุผลและรายละเอียดขยายความมาก่อนในตอนต้นจนสรุปให้เห็นหัวใจหรือแก่นเรื่องซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญของผู้แต่งในตอนท้าย

2. การบอกใจความสำคัญตอนต้น เป็นการดำเนินเรื่องที่ตรงข้ามกับแบบแรก คือการบอกแนวคิดสำคัญที่สุดของผู้แต่งซึ่งเป็นหัวใจหรือแก่นเรื่องให้ผู้อ่านรู้ตั้งแต่ต้นเรื่อง จากนั้นจึงเสนอเหตุผลหรือตัวอย่างมาขยายให้เห็นจริงว่า เพราะเหตุใดผู้แต่งจึงมีแนวคิดเช่นนั้น

การอ่านจับใจความงานเขียนประเภทบทความให้ได้ถูกต้องและรวดเร็ว มีข้อสังเกตเป็นแนวทางเพิ่มเติม ดังนี้

1. จุดชี้แนะใจความสำคัญของบทความที่สามารถค้นหาได้รวดเร็วที่สุดเป็นอันดับแรกคือ ชื่อเรื่อง เพราะบทความโดยทั่วไปมุ่งเสนอทฤษฎีและเหตุผลอย่างตรงไปตรงมา ชื่อเรื่องจึงมักไม่ซับซ้อน และบ่งชี้หัวใจสำคัญหรือแก่นเรื่องไว้เป็นส่วนมาก

2. บทความเรื่องใดเรื่องหนึ่งถ้ามีหลายย่อหน้า ในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญอย่างหนึ่ง เมื่อนำใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกัน จะมองเห็นใจความสำคัญที่สุดของเรื่องได้ง่าย

3. งานเขียนประเภทบทความ มักเกี่ยวข้องกับข่าวหรือเหตุการณ์ที่น่าสนใจจึงควรมี
ประสบการณ์และภูมิหลัง

4. บทความบางเรื่องผู้แต่งไม่เสนอแนะทรรศนะหรือสาระสำคัญโดยตรงไปตรงมา
จึงควรสังเกตทางเสียงหรือน้ำเสียงของผู้แต่งไปพร้อมกัน เพื่อสรุปให้ได้ว่าผู้แต่งต้องการเสนอ
แก่นเรื่องที่แท้จริงอย่างไร

ที่มา: แวมยุรา เหมือนนิล, การอ่านจับใจความ (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2541), 78-80.

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

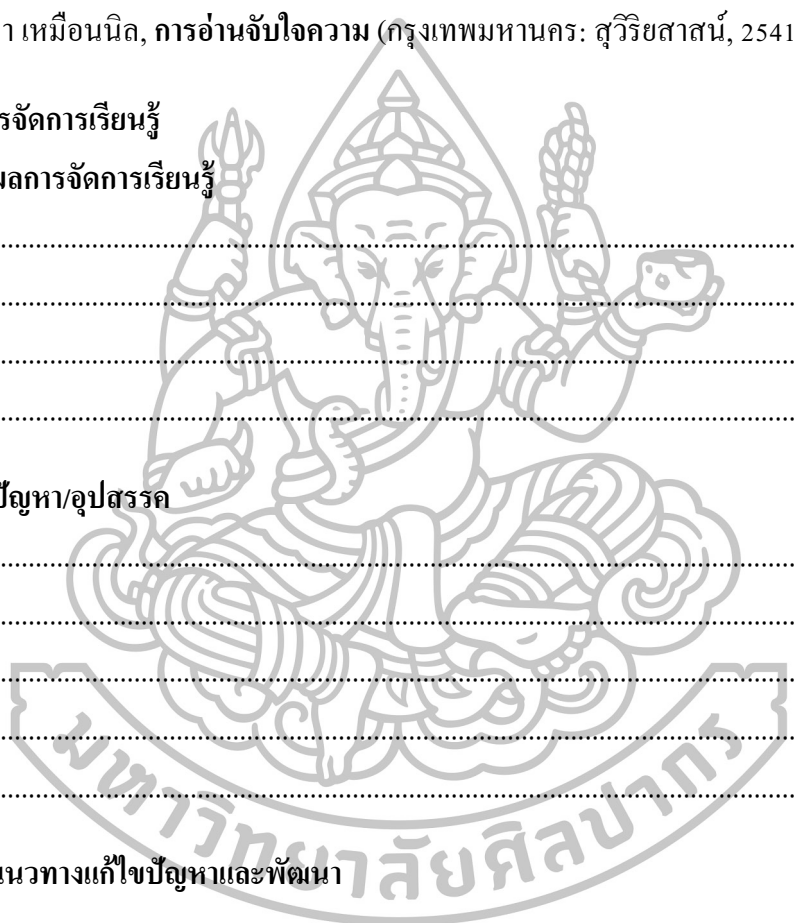
ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนา

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน (.....)

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้

บทความเรื่อง ข้าว

ข้าวเป็นเมล็ดพืชเมล็ดน้อยชนิดที่มีคุณค่ายิ่งใหญ่ต่อคนไทยมานานแสนนาน ข้าวเป็นอาหารหลักในชีวิตประจำวันและยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ข้าวเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ทุกภาคของประเทศ การปลูกข้าวหรือการทำนามีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่และฤดูกาล

ข้าวเป็นพืชตระกูลเดียวกับหญ้า ต้นข้าวไม่มีรากแก้วมีแต่รากฝอยแผ่ยึดกับดิน ลำต้นเป็นปล้องตรงและมีโพรงข้างใน ใบเรียวยาวและมีสีเขียวเข้มต้นข้าวอาจถูกรบกวนด้วยวัชพืช และเชื้อโรคหลายชนิดที่ทำให้เกิดโรคระบาดสัตว์ขนาดเล็ก เช่น แมลง นก หนู หอย และปู ก็เป็นศัตรูพืชตัวร้ายที่ทำลายต้นข้าวตั้งแต่ระยะต้นอ่อนจนถึงออกรวง

จากเมล็ดพันธุ์ข้าวถูกเพาะจนมีรากงอกและแตกยอดเป็นต้นกล้า ต้นกล้าใช้เวลาเติบโตประมาณ 40 วัน จึงจะแตกหน่อออกมาจากโคนต้นแต่ละต้นมี 5-15 หน่อ หน่อข้าวแต่ละหน่อออกช่อดอกเป็นรวงข้าวหนึ่งรวง รวงข้าวแต่ละรวงมีดอกประมาณ 100-200 ดอก ดอกข้าวแต่ละดอกจัดเป็นดอกแบบสมบูรณ์เพศ เพราะมีเกสรตัวผู้และตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกัน ดอกข้าวบานจากปลายรวงสู่โคนรวงภายในหนึ่งสัปดาห์ ดอกที่บานแล้ว จะมีการผสมเกสรในเวลาเช้า โดยละอองเกสรตัวผู้จะตกลงไปผสมกับไข่ที่อยู่ด้านในเกสรตัวเมีย หลังจากการผสมเกสรแล้ว จะเกิดเป็นผลของข้าว หรือที่เรียกว่าเมล็ดข้าว ภายในประกอบด้วยส่วนที่เป็นแป้งหรือเนื้อข้าว และส่วนที่จะใช้ขยายพันธุ์ต่อไป

เมล็ดข้าวใช้เวลาประมาณหนึ่งเดือนจึงจะสุกเต็มที่ ทั้งต้นและรวงจะเริ่มแห้งและกลายเป็นสีเหลืองทอง ชาวนาเกี่ยวข้าวทั้งรวง แล้วนำไปนวดเพื่อแยกเมล็ดจนสุดท้ายเหลือเพียงฟางข้าวแห้ง เมล็ดข้าวมีคุณค่าทางอาหารสูงและให้พลังงาน นิยมนำมาทำเป็นอาหารและขนม นานาชนิด นอกจากนี้ส่วนต่าง ๆ ของข้าว เช่น ฟางข้าว รำข้าว และแกลบ ก็ยังสามารถนำมาใช้ทำประโยชน์ได้มากมาย

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพิธีซึ่งจัดขึ้นทุกปีเพื่อให้กำลังใจชาวนา และเป็นสิริมงคลแก่บ้านเมืองของเรา ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด ข้าวยังคงมีความสำคัญและผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยเสมอมาและตลอดไป

จากหนังสือ เรื่อง ธรรมชาติวิทยา

ใบงานที่ 1

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

พืชเศรษฐกิจ:

รากแก้ว:

รากฝอย:

วัชพืช:

โรคราบาค:

ต้นกล้า:

ดอกสมบูรณ์เพศ:

รำข้าว:

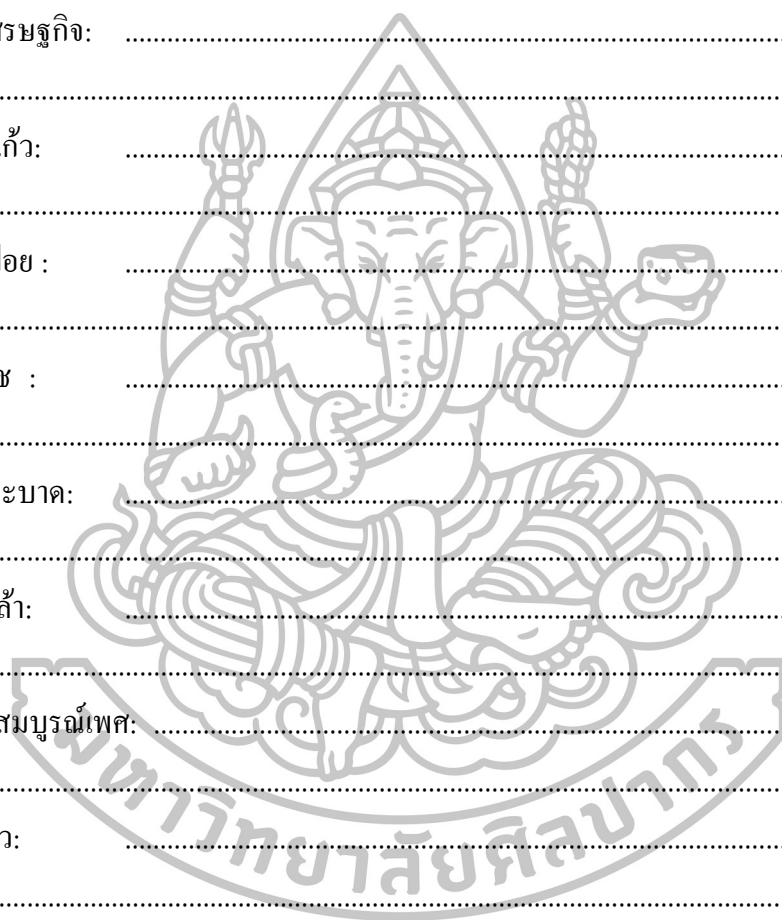
แกลบ:

พิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ:

สีริมงคล:

วิถีชีวิต:

.....

ใบงานที่ 2

กลุ่มที่.....

คำสั่ง **ให้นักเรียนตอบคำถามจากบทความ เรื่อง “ข้าว”**

ข้าวเป็นเมล็ดพืชเมล็ดน้อยชนิดที่มีคุณค่ายิ่งใหญ่ต่อคนไทยมานานแสนนาน ข้าวเป็นอาหารหลักในชีวิตประจำวันและยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ข้าวเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ทุกภาคของประเทศ การปลูกข้าวหรือการทำนามีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่และฤดูกาล

1. ข้าวมีความสำคัญอย่างไร.....

ข้าวเป็นพืชตระกูลเดียวกับหญ้า ต้นข้าวไม่มีรากแก้วมีแต่รากฝอยแผ่ยึดกับดิน ลำต้นเป็นปล้องตรงและมีโพรงข้างใน ใบเรียวยาวและมีสีเขียวเข้มต้นข้าวอาจถูกรบกวนด้วยวัชพืชและเชื้อโรคหลายชนิดที่ทำให้เกิดโรคระบาดสัตว์ขนาดเล็ก เช่น แมลง นก หนู หอย และปู ก็เป็นศัตรูพืชตัวร้ายที่ทำลายต้นข้าวตั้งแต่ระยะต้นอ่อนจนถึงออกรวง

2. ต้นข้าวมีลักษณะอย่างไร.....

.....

3. สิ่งใดบ้างที่ทำลายต้นข้าว.....

.....

จากเมล็ดพันธุ์ข้าวถูกเพาะจนมีรากงอกและแตกยอดเป็นต้นกล้า ต้นกล้าใช้เวลาเติบโตประมาณ 40 วัน จึงจะแตกหน่อออกมาจากโคนต้นแต่ละต้นมี 5-15 หน่อ หน่อข้าวแต่ละหน่อออกช่อดอกเป็นรวงข้าวหนึ่งรวง รวงข้าวแต่ละรวงมีดอกประมาณ 100-200 ดอก ดอกข้าวแต่ละดอกจัดเป็นดอกแบบสมบูรณ์เพศ เพราะมีเกสรตัวผู้และตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกัน ดอกข้าวบานจากปลายรวงสู่โคนรวงภายในหนึ่งสัปดาห์ ดอกที่บานแล้ว จะมีการผสมเกสรในเวลาเช้า โดยละอองเกสรตัวผู้จะตกลงไปผสมกับไข่ที่อยู่ด้านในเกสรตัวเมีย หลังจากการผสมเกสรแล้ว จะเกิดเป็นผลของข้าว หรือที่เรียกว่าเมล็ดข้าว ภายในประกอบด้วยส่วนที่เป็นเปลือกหรือเนื้อข้าว และส่วนที่จะใช้ขยายพันธุ์ต่อไป

4. ดอกข้าวจัดเป็นดอกชนิดใด.....

5. ส่วนที่จะใช้ขยายพันธุ์ข้าวคือ.....

.....

เมล็ดข้าวใช้เวลาประมาณหนึ่งเดือนจึงจะสุกเต็มที่ ทั้งต้นและรวงจะเริ่มแห้งและกลายเป็นสีเหลืองทอง ชาวนาเกี่ยวข้าวทั้งรวง แล้วนำไปนวดเพื่อแยกเมล็ดจนสุดท้ายเหลือเพียง

ฟางข้าวแห้ง เมล็ดข้าวมีคุณค่าทางอาหารสูงและให้พลังงาน นิยมนำมาทำเป็นอาหารและขนม นานาชนิด นอกจากนี้ส่วนต่าง ๆ ของข้าว เช่น ฟางข้าว รำข้าว และแกลบ ก็ยังสามารถนำมาใช้ ทำประโยชน์ได้มากมาย

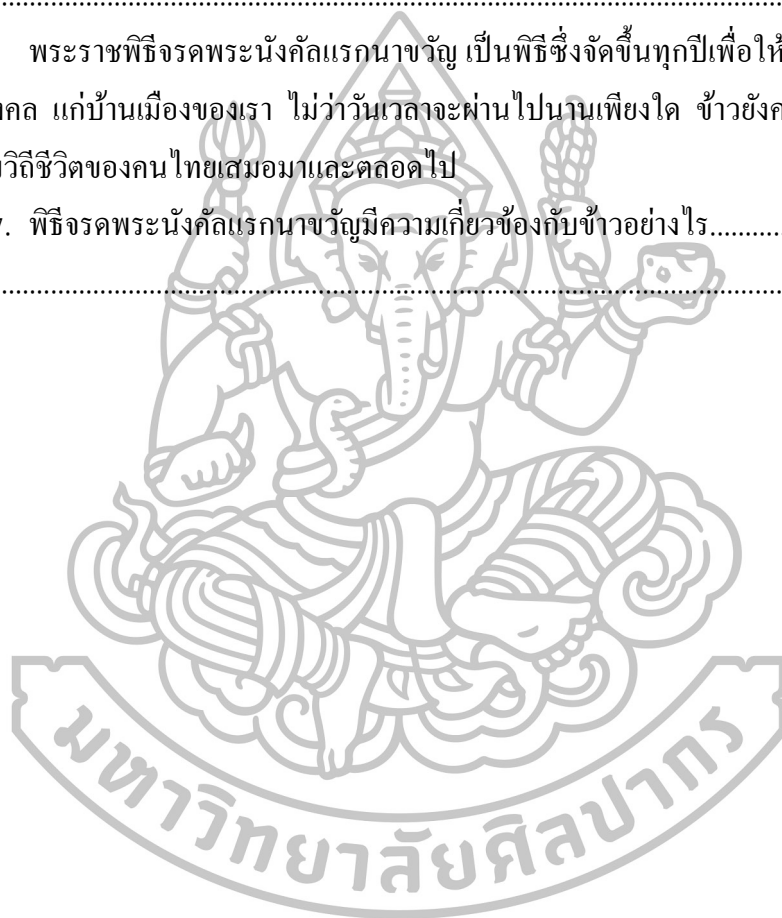
6. ข้าวมีประโยชน์อย่างไร.....

.....

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพิธีซึ่งจัดขึ้นทุกปีเพื่อให้กำลังใจชาวนา และเป็นสิริมงคล แก่บ้านเมืองของเรา ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด ข้าวยังคงมีความสำคัญ และผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยเสมอมาและตลอดไป

7. พิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญมีความเกี่ยวข้องกับข้าวอย่างไร.....

.....

ใบงานที่ 3

กลุ่มที่.....

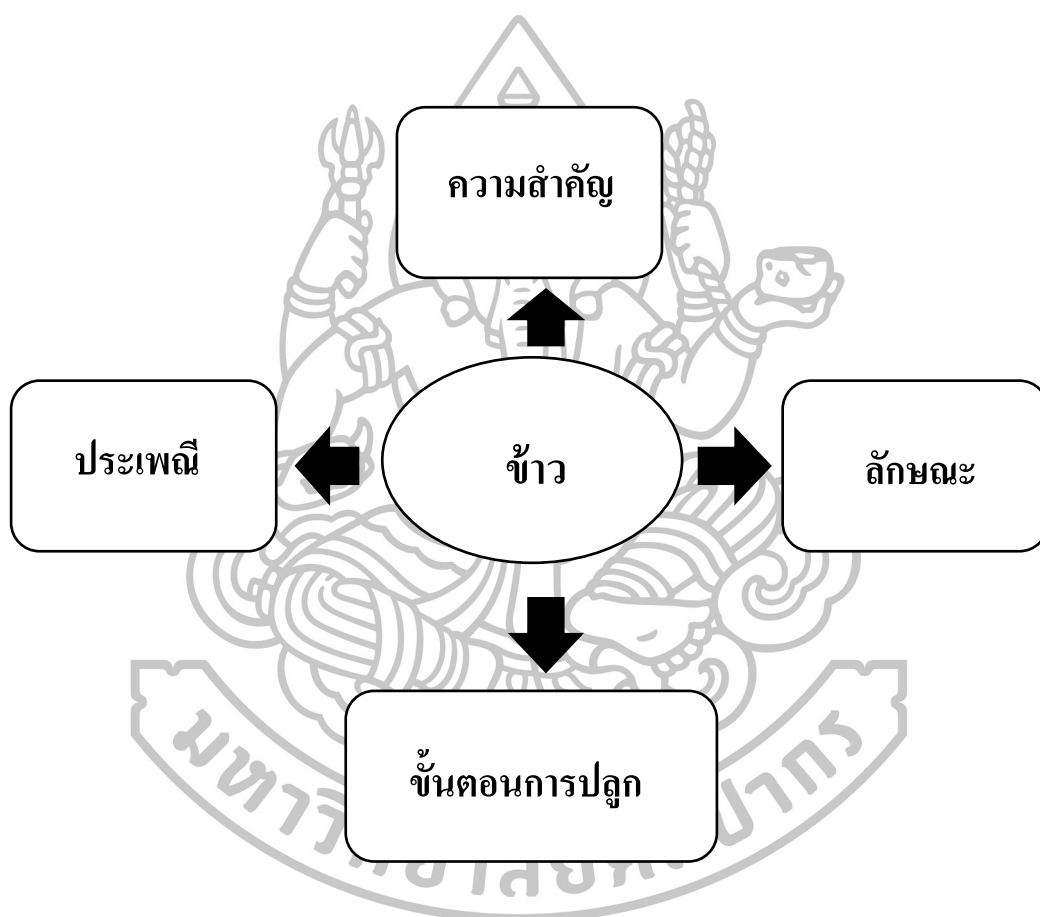
คำสั่ง ให้นักเรียนเติมประโยคให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

<p>ข้าวมีความสำคัญเพราะ.....</p> <p>การปลูกข้าวขึ้นอยู่กับ.....</p> <p>ต้นข้าวมีลักษณะ.....</p> <p>.....ศัตรูของต้นข้าว</p> <p>ประกอบด้วย.....</p> <p>.....ซึ่งจะทำลายต้นข้าวในระยะตั้งแต่</p> <p>.....</p> <p>เมล็ดพันธุ์เมื่อมีรากงอกจะถูกเรียกว่า.....ซึ่งใช้เวลาแตกหน่อ</p> <p>ประมาณ.....หน่อข้าวจะออกช่อดอกเป็น</p> <p>.....มีดอกประมาณ.....ดอกข้าวเรียกว่า</p> <p>.....เพราะ.....</p> <p>ซึ่งจะมีการผสมเกสรในเวลา.....</p> <p>เมล็ดข้าวจะเกิดเมื่อ.....</p> <p>เมล็ดข้าวจะสุกเต็มที่ต้องใช้เวลา.....ชาวนาจะเกี่ยวข้าวเมื่อ</p> <p>.....ข้าวมีประโยชน์คือ</p> <p>.....</p> <p>การทำนาข้าวเกี่ยวข้องกับพระราชพิธี.....</p> <p>ที่จัดทำขึ้นเพื่อ.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--

ใบงานที่ 4

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากบทความ เรื่อง “ข้าว”

ใบงานที่ 6

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความจากบทความเรื่อง ข้าว และวาดภาพประกอบ
พร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านบทความ เรื่อง “ข้าว”

ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....
-----------	-----------	-------------

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

.....

คำอธิบาย

แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน เพื่อใช้วัดความสามารถการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง คะแนนเต็ม 30 คะแนน

คำถามแต่ละข้อจะมีข้อความให้อ่าน เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้วให้เขียนเครื่องหมายกากบาท X ทับข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

มดปลวกเดินทางกันไปไม่เกียจคร้าน	มุ่งทำงานทั้งวันที่มั่นหมาย
มูมนะพยายามตามแรงกาย	ไม่วุ่นวายขัดแย้งกันอย่างฉันทน

๐๐ คำประพันธ์นี้ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. ความอดทน
- ข. ความสามัคคี
- X**. ความซื่อสัตย์
- ง. ความขยันหมั่นเพียร

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1

โรคอ้วนพบได้ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ จากการสำรวจก่อนหน้านี้พบโรคอ้วนมีไม่ถึง 10 ล้านคน แต่เพิ่มขึ้นเป็น 12 ล้านคน ซึ่งปัจจัยสำคัญมาจากพฤติกรรมการบริโภค การดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไป และหากปรับเปลี่ยนยึดหลักความพอเพียงพอดีได้ ก็จะทำให้หลีกเลี่ยงโรคอ้วน

ชีวิต 16 กรกฎาคม 2557

1. ข้อใดถูกต้องตามเนื้อเรื่อง
 - ก. ปัจจุบันคนเป็นโรคอ้วนมากขึ้น
 - ข. เด็กเป็นโรคอ้วนมากกว่าผู้ใหญ่
 - ค. โรคอ้วนทำให้เสียชีวิตก่อนวัยอันควร
 - ง. สาเหตุหนึ่งของโรคอ้วนเกิดจากพันธุกรรม

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 2-3

ม้าและม้าลายมีขายาวซึ่งช่วยให้มันวิ่งได้เร็วเป็นระยะทางไกล ๆ คนเราฝึกม้าไว้ใช้งานมานานกว่า 5,000 ปีแล้ว ส่วนม้าลายเป็นสัตว์ป่า ม้าป่าและม้าลายกินหญ้าสด แต่ม้าที่คนเลี้ยงกินฟาง (หญ้าแห้ง) แถมยังได้กินของพิเศษเช่น แครอทกับแอปเปิ้ลด้วย ม้ามักจะยืนหลับ แต่ถ้ารู้สึกปลอดภัยมันจะล้มตัวลงนอน กีบเท้าของม้าออกยาวอยู่ตลอดเวลา เหมือนกับเล็บของคนเรา ม้าที่ใช้หรือใช้งานต้องเล็มกีบเท้า แล้วยังต้องใส่เทือกม้าป้องกันตรงด้านล่างอีกด้วย ม้าลายมักอยู่รวมกันเป็นฝูง มีตัวผู้ตัวหนึ่ง กับตัวเมียและลูกม้าหลาย ๆ ตัว ม้าลายอาศัยอยู่ตามทุ่งหญ้าในป่าแอฟริกา สำหรับผู้ล่าอย่างสิงโตซึ่งตาบอดสี ลายริ้วของม้าลายกลมกลืนกับต้นหญ้าสูง มันจึงแทบมองไม่เห็นม้าลาย ส่วนม้าป่ามีเหลืออยู่ที่มองโกเลียเท่านั้นและใกล้สูญพันธุ์

จากหนังสือ บันทึกสัตว์โลกน่ารัก

2. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
 - ก. ม้าลายเป็นสัตว์ป่า
 - ข. ม้าป่าอาศัยอยู่ในแอฟริกา
 - ค. ม้าป่าและม้าลายกินหญ้าสด
 - ง. ลายของม้าลายเหมือนต้นหญ้า

3. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของบทความนี้
- มัลลยาอาศัยอยู่ตามทุ่งหญ้าในป่าแอฟริกา
 - ม้าป่าและมัลลยากินหญ้าสดแต่ม้าที่คนเลี้ยงไว้กินฟาง
 - มัลลยามักอยู่รวมกันเป็นฝูง มีตัวผู้ตัวหนึ่งกับตัวเมียและลูก
 - ม้าเป็นสัตว์เลี้ยงที่คนฝึกไว้ขี่หรือใช้งาน ส่วนมัลลยาเป็นสัตว์ป่า

เราเป็นคนไทย จิตใจแสนดี
ชีวิตเรานี้
โชคดีเกิดเป็นคนไทย
เรามักมีเพื่อน พี่ น้อง
พวกพ้อง พ่อแม่สนใจ
ปู่ย่า ตายาย สุขใจ
เกิดเป็นคนไทยแสนดี

จากหนังสือ คนไทยสบายใจ

4. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุดตามข้อความข้างต้น
- คนไทยโชคดีที่เกิดเป็นคนไทย
 - คนไทยโชคดีเพราะมีพี่น้องมาก
 - คนไทยจิตใจดีเพราะเป็นคนโชคดี
 - คนไทยโชคดีเพราะเป็นคนจิตใจดี

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5-7

อาหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ อาหารมีหลากหลายชนิดทั้งที่มีประโยชน์และเป็นโทษ ดังคำกล่าวที่ว่า “คุณจะเป็นเช่นอาหารที่คุณรับประทาน” ฉะนั้นเราจึงควรหลีกเลี่ยงอาหารที่มีสารปนเปื้อน อาหารขยะ ควรรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย เพื่อสุขภาพที่ดีของร่างกาย

จากหนังสือ ชีวิตดี 16 พฤศจิกายน 2557

5. ข้อใดคือจุดประสงค์ของผู้เขียนข้อความข้างต้น

- ก. เพื่อสอน
- ข. เพื่อชี้แจง
- ค. เพื่อตักเตือน
- ง. เพื่อแนะนำ

6. ข้อใดคืออาหารขยะตามบทความข้างต้น

- ก. ข้าวผัดไข่
- ข. ก๋วยเตี๋ยวไก่
- ค. มันฝรั่งทอด
- ง. ขนมปังหน้าหมู

7. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความข้างต้น

- ก. การดำรงชีวิตของมนุษย์
- ข. ลักษณะของอาหารที่มีสารปนเปื้อน
- ค. การรับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์
- ง. การหลีกเลี่ยงรับประทานอาหารที่มีสารปนเปื้อน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8-10

สมองของคนเราก็ไม่ต่างไปจากพื้นดินที่ว่างเปล่า เมื่อปลูกอะไรลงไปก็ย่อมได้ผล
อย่างนั้น เราจึงควรปลูกแต่สิ่งดี ๆ ลงไปในสมองให้เจริญงอกงามต่อไปเรื่อย ๆ

จากหนังสือ A day 1-30 กันยายน 2557

8. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความข้างต้น

- ก. คนเราจะดีได้ต้องอยู่กับการเลี้ยงดู
- ข. ไม่มีสิ่งใดสำคัญเท่าสมองของคนเรา
- ค. เราควรปลูกฝังสิ่งดี ๆ ให้เกิดขึ้นแก่ตัวเรา
- ง. สมองของคนเราเหมือนพื้นดินที่ว่างเปล่า

9. คนที่ปลูกฝังแต่สิ่งดี ๆ ให้แก่ตนเองเปรียบได้กับพื้นดินลักษณะใด
- พื้นดินที่รกร้าง
 - พื้นดินที่ว่างเปล่า
 - พื้นดินที่ราคาแพง
 - พื้นดินที่อุดมสมบูรณ์
10. จากข้อความข้างต้นข้อใดเป็นการปลูกฝังสิ่งดี ๆ
- ขยันหมั่นเพียร
 - ต้องสอบให้ได้ที่หนึ่งอยู่เสมอ
 - มีน้ำใจต่อเพื่อนโดยให้ลอกการบ้าน
 - เก็บเงินค่าอุปกรณ์ที่เพื่อนยืมทุกครั้ง

อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11-13

ปลายปีเป็นหน้าน้ำลด แม่น้ำหน้าบ้านฉันดูแห้งไปนิดตา หน้านี้ชาวประมงก็คัก เพราะจับปลาได้มาก หนองบึงตามท้องนาที่เริ่มแห้ง ปลาที่ตกคักที่ติดอยู่ตามแอ่งน้ำถูกจับมา ตากแห้งเก็บไว้กิน แต่ถ้าเหลือมากก็ใส่เรือพายไปขายที่ตลาด สัตว์น้ำหน้านี้พอเกลือถูรายได้ ชาวบ้านรึมน้ำได้ไม่เบาทีเดียว

จากหนังสือ ภาษาพาเพลิน

11. ข้อความนี้ไม่ได้กล่าวถึงอาชีพใด
- การทำนา
 - การค้าขาย
 - การประมง
 - การก่อสร้าง
12. “ตากแห้ง” คือการกระทำในลักษณะใด
- นำไปคั่ว
 - นำไปอบ
 - นำไปทอด
 - นำไปผึ่งแดด

13. ข้อความนี้ให้ประโยชน์ในเรื่องใด

- ก. การประกอบอาชีพ
- ข. การเก็บถนอมอาหาร
- ค. การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน
- ง. การปรับตัวให้เข้าสภาพแวดล้อม

อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 14-16

หนูพัดร้องเรียกพ่อกับแม่ให้มาช่วยมองหาหิ่งห้อย พ่อบอกหนูพัดด้วยน้ำเสียงเศร้า ๆ ว่า “หิ่งห้อยมันคงไม่บินมากะพริบแสงวิบวับอีกแล้ว เพราะโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำ จน หอย ปู กุ้ง ปลา...ตายเกลื่อนคลอง”

แม่กอดหนูพัดแล้วพูดว่า “ชาวสวนบ้านเราก็ใช้สารเคมีกันมากขึ้น ทั้งปุ๋ย ทั้งยาฆ่าแมลง...” “โชคตินะลูกที่บ้านเรายังมีหิ่งห้อยให้ดู มีค้างคาวมาหากินทุก ๆ คืน แสดงว่ายังมีสิ่งแวดล้อมที่ดีอยู่มาก” พ่อบอก “ถ้าน้ำไม่สะอาด อากาศมีควันพิษหรือมีเสียงเครื่องยนต์ เสียงอะไรดังๆ หิ่งห้อยกับค้างคาวจะไม่อยากมาอยู่ด้วยหรือจ๊ะ” หนูพัดถาม “ใช่แล้วลูกไม่ว่าคน หรือสัตว์ หรือแม้แต่พืชก็ต้องการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีทั้งนั้น เพราะจะทำให้เรามีชีวิตที่ดีใจลูก”

จากหนังสือ หิ่งห้อยร้อยแสง

14. ใครมีส่วนช่วยในการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

- ก. กล้าแจ้งเจ้าหน้าที่เมื่อพบปลาตายในลำคลอง
- ข. ก่อทำกระทงจากโฟมเพื่อให้เจ้าหน้าที่เก็บได้ง่าย
- ค. กิ่งนำตะกร้าไปซื้ออาหารเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก
- ง. แก้วร่วมเดินรณรงค์ไม่ให้ทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง

15. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความข้างต้น

- ก. ไม่ควรทิ้งของเสียลงในแม่น้ำ
- ข. เราควรรักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาด
- ค. ชาวสวนไม่ควรใช้ปุ๋ย และยาฆ่าแมลง
- ง. มนุษย์และสัตว์ต้องการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี

16. ข้อใดเป็นข้อคิดจากข้อความข้างต้น

- ก. ไม่ใช่ป้าย และยาม่าแมลง
- ข. รักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาด
- ค. งดการใช้รถยนต์ที่มีเสียงดัง
- ง. ไม่ควรปล่อยน้ำเสียลงในลำคลอง

อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 17-20

ในคืนที่ฝนตกอย่างรุนแรง พวกไม้ขีดไฟมองออกไปนอกหน้าต่าง และเห็นเรือประมงลำหนึ่งกำลังฝ่าพายุ เข้ามาใกล้ประภาคารที่พวกเขาอยู่ โดยที่ไม่รู้ว่ากำลังจะชนหินโสโครก เพราะบริเวณดังกล่าวมืดมิด ไม่มีแสงสว่างนำทางที่คอยเตือนให้หลบหินโสโครก พวกไม้ขีดไฟจึงปรึกษาหนังสือ ไม้กวาด และดินสอว่าจะช่วยเหลือคนบนเรือได้อย่างไร

ไม้กวาดพูดว่า ทำงิดถ้าเรือมาชนหินโสโครก คนในเรือจะต้องตายหมดแน่ ๆ เลย ดินสอพูดว่า ฉันว่าเราควรทำให้มีแสงสว่างบนประภาคาร คนบนเรือจะได้หลบหินโสโครกได้ ไม้ขีดไฟต่างแย่งกันพูดว่า พวกเราจุดไฟได้นะ แต่เราไม่มีเชื้อเพลิง แล้วพวกเราจะทำอย่างไรกันดีเล่า หนังสือ ไม้กวาด และดินสอ มองหน้ากัน พวกเขาตัดสินใจแน่วแน่ว่าจะต้องยอมเสียสละเพื่อช่วยชีวิตคนบนเรือลำนั้น พวกเขาจึงช่วยกันหาก้อนหินมาวางเรียงกันเป็นวงกลม แล้วเข้ามารวมตัวกันข้างในวงกลมนั้น ส่วนพวกไม้ขีดไฟรวมกันจุดไฟ ในไม่ช้าไฟก็ลามไปถึงหนังสือ ไม้กวาด และดินสอ พวกเขาจับมือกัน พวกเขารู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น

จากหนังสือ แสงสว่างจากประภาคาร

17. ข้อใดไม่ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง

- ก. ไม้ขีดไฟรวมกันจุดไฟ
- ข. พวกเขาช่วยกันนำหินมาเรียงเป็นวงกลม
- ค. หนังสือบอกว่าถ้าเรือชนหินโสโครกทุกคนต้องตาย
- ง. ดินสอออกความเห็นควรทำให้มีแสงสว่างบนประภาคาร

18. เพราะเหตุใดไม้ขีดไฟ หนังสือ ไม้กวาด และดินสอ จึงต้องการช่วยเหลือคนบนเรือ

- ก. เพราะพวกเขาารู้สึกว่าเป็นหน้าที่
- ข. เพราะพวกเขาเห็นว่าทุกคนบนเรือต้องตาย
- ค. เพราะพวกเขาชอบช่วยเหลือผู้อื่นอยู่แล้ว
- ง. เพราะพวกเขาต้องการคำยกย่องสรรเสริญ

19. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

1. ไม้ขีดรวมตัวกันจุดไฟ
2. พวกเขาหนีหนีมาเรียงเป็นวงกลมและเข้าไปอยู่ในนั้น
3. เรือกำลังชนโสโครก
4. พวกเขาารู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น
5. ทุกคนปรึกษากันว่าจะทำอะไร
6. พวกเขาตกลงใจที่จะช่วยคนบนเรือ

ก. 3 2 5 6 4 1

ข. 3 2 1 4 5 6

ค. 3 5 2 1 6 4

ง. 3 5 6 2 1 4

20. การกระทำของไม้ขีดไฟ หนังสือ ไม้กวาด และดินสอ ตรงกับคุณธรรมในข้อใด

ก. ความมีน้ำใจ

ข. ความเมตตา

ค. ความเสียสละ

ง. การเอื้อเฟื้อผู้อื่น

นิทานชาดกต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 21-24

ชายจมูกแห้ว

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์เกิดเป็นลูกชายของเศรษฐีคนหนึ่งในเมืองพาราณสี มีเพื่อนที่เป็นลูกชายเศรษฐีด้วยกันอีก 2 คนในสมัยนั้นมีชายจมูกแห้วอยู่คนหนึ่งทำหน้าที่ดูแลสระดอกบัวอยู่ชานเมืองพาราณสี วันหนึ่งในเมืองมีมรสพ ลูกชายเศรษฐีทั้ง 3 คนได้พากันไปที่สระดอกบัว เพื่อขอดอกบัวประดับกาย เพื่อไปเที่ยวงานมหรสพนั้นพอไปถึงสระดอกบัวแล้วลูกชายเศรษฐีคนที่ 1 ได้พูดขอดอกบัวกับชายจมูกแห้วว่า “พี่ชาย ผมและหมวดที่ตัดแล้วยังงอกขึ้นได้ ขอให้จมูกของท่านงอกขึ้นเช่นกัน ผมขอดอกบัวด้วยครับ” ชายจมูกแห้วโกรธไม่ชอบใจจึงไม่ให้ดอกบัวแก่เขาต่อจากนั้น ลูกชายเศรษฐีคนที่ 2 ได้พูดขอดอกบัวว่า “พี่ชาย ข้าพเจ้าที่หว่านในนาายังงอกขึ้นได้ ขอให้จมูกท่านงอกได้เช่นกัน ผมขอดอกบัวด้วยครับ” ชายจมูกแห้วก็ยังไม่โกรธอีกไม่ให้ดอกบัวแก่เขาพระโพธิสัตว์จึงพูดขอดอกบัวเป็นคนที่ 3 ว่า “พี่ชาย คนทั้งสองพูดกับท่านเกินความเป็นจริง ถึงยังงอกของของท่านก็ไม่มีวันงอกขึ้นมาได้อีก ผมขอดอกบัวด้วย

ครับ ”ชายจุมกแห่วงพอใจจึงพูดว่า” สองคนนั้นพูดมุสา ท่านจึงพูดความจริง เราให้ดอกบัวแก่ท่าน”
ว่าแล้วก็ยกดอกบัวให้พระโพธิสัตว์ไปกำใหญ่

บุษบง โควินท์

21. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

1. ลูกเศรษฐีทั้งสามคนเป็นเพื่อนกัน
2. ชายจุมกแห่วงไม่ให้ดอกบัวกับลูกเศรษฐีสองพี่น้อง
3. พระโพธิสัตว์ไปเกิดเป็นลูกเศรษฐี
4. ชายจุมกแห่วงให้ดอกบัวแก่พระโพธิสัตว์
5. ชายจุมกแห่วงเป็นผู้ดูแลสระบัว
6. ทั้งสามคนไปขงดอกบัวประดับกายจากชายจุมกแห่วง

ก. 3 1 5 6 2 4

ข. 3 1 6 5 2 4

ค. 1 3 6 5 2 4

ง. 3 1 5 6 4 2

22. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. พระโพธิสัตว์มีพี่น้อง 1 คน
- ข. พระโพธิสัตว์เกิดเป็นลูกเศรษฐี
- ค. ชายจุมกแห่วงคือพระโพธิสัตว์
- ง. ทั้งสามคนล้วนมีพ่อคนเดียว

23. นิทานชาดกเรื่องนี้แสดงถึงคุณธรรมข้อใด

- ก. ความเมตตากรุณา
- ข. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- ค. ความขยันหมั่นเพียร
- ง. การประพฤติดีทั้งกาย วาจา ใจ

24. ข้อใดเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้พระโพธิสัตว์ได้รับดอกบัวจากชายจุมกแห่วง

- ก. เพราะการพูดความจริงเป็นสิ่งที่ดีทำให้ได้รับประโยชน์
- ข. เพราะการพูดเพื่อให้ผู้อื่นพอใจแต่ไม่ใช่เรื่องจริงย่อมไม่เกิดผลดี
- ค. เพราะการพูดยกย่องชมเชยเกินจริงทำให้ผู้อื่นรู้ว่าเราเป็นคนที่ไม่จริงใจ
- ง. เพราะการพูดส่อเสียดเยาะเย้ยย่อมทำให้ผู้อื่นเสียใจและก่อให้เกิดความเกลียดชัง

อ่านนิทานชาดกต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25-27

คนชั่วสรรเสริญตนเอง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์เกิดเป็นรุกขเทวดาประจำอยู่ที่ต้นละหุ่งในบริเวณบ้านหลังหนึ่ง วันหนึ่งได้มีวัวแก่ตัวหนึ่งในบ้านนั้นได้ตายลง เจ้าของบ้านได้ลากซากศพมันไปทิ้งให้เป็นอาหารสัตว์ไว้ที่ข้างต้นละหุ่งนั้น ต่อมาไม่นานมีสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งมาแทะกินเนื้อวัวนั้นอยู่ และมีกาดัวหนึ่งบินมาจับที่ต้นละหุ่งนั้น ด้วยหวังจะกินเนื้อวัวนั้นเช่นกัน จึงพูดยกย่องสุนัขจิ้งจอกขึ้นว่า “ท่านพญาเนื้อ ผู้มีร่างกายเหมือนโคถึก มีความมองอาจดังราชสีห์ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมแก่ท่าน ทำอย่างไร ข้าพเจ้าจักได้อาหารสักหนอยหนึ่ง” สุนัขจิ้งจอกได้ฟังคำยกย่องนั้นแล้วก็ชื่นใจพูดตอบกลับไปว่า “กุลบุตรย่อมสรรเสริญกุลบุตรด้วยกัน ท่านกาผู้มีสร้อยคองามเด่นเช่นนกยูง เชิญท่านลงมาจากต้นละหุ่ง มากินเนื้อให้สบายใจเถิด” รุกขเทวดาเห็นกากับสุนัขจิ้งจอกกล่าวยกย่องกันตามที่ไม่เป็นจริง จึงกล่าวคาถาว่า “บรรดามฤคชาติทั้งหลาย สุนัขจิ้งจอกเป็นสัตว์เลวที่สุดบรรดาปักษีทั้งหลาย กาเป็นสัตว์ที่เลวที่สุดและบรรดารุกขชาติทั้งหลาย ต้นละหุ่งเป็นต้นไม้มืดที่สุดที่สุด 3 อย่าง มาประจวบกันเข้าแล้ว”

ผศ.สมจิตร วัฒนคลัง

25. ข้อใดไม่ได้หมายถึงคนชั่วค่านิทานชาดกข้างต้น
- กา
 - วัวแก่
 - ต้นละหุ่ง
 - สุนัขจิ้งจอก
26. เพราะเหตุใดกาจึงเปรียบเทียบสุนัขจิ้งจอกกับราชสีห์
- เพราะมีรูปร่างเหมือนกัน
 - เพราะเป็นสัตว์กินเนื้อเหมือนกัน
 - เพราะมีความเป็นนักล้าเหมือนกัน
 - เพราะราชสีห์เป็นใหญ่เหนือสัตว์ล่าเนื้อชนิดอื่น

27. ความสัมพันธ์ในข้อใดถูกต้องที่สุด

- ก. กา-มฤคชาติ
- ข. ต้นละหุ่ง-ปักยี่
- ค. สุนัขจิ้งจอก-ราชสีห์
- ง. รุกขเทวดา-พระโพธิสัตว์

อ่านนิทานชาดกต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28-30

โลกมากลาหยา

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์ได้เกิดเป็นพราหมณ์ตระกูลหนึ่ง มีภรรยาและ
ได้ลูกสาว 3 คน ชื่อ นันทา นันทวดี และสุนันทา พอลูกสาวทั้ง 3 ได้สามีแล้ว พราหมณ์ก็ได้เสียชีวิต
และไปเกิดเป็นหงส์ทองคำสามารถระลึกชาติได้วันหนึ่ง ได้เห็นความลำบากของนางพราหมณีและ
ลูกสาวของตนที่ต้องทำงานรับจ้างคนอื่นเลี้ยงชีพ จึงเกิดความสงสาร ได้โฉบบินไปจับที่บ้านนาง
พราหมณีแล้วเล่าเรื่องราวให้แก่นางพราหมณีและลูกสาวฟัง และยังได้สลดคนให้แก่พวกเขา
เหล่านั้นคนละหนึ่งเส้นขนแล้วก็บินจากไป หงส์ทองได้มาหาเป็นระยะ ๆ มาครั้งใดก็สลดคนให้
ครั้งละหนึ่งเส้นขน ด้วยเหตุนี้นางพราหมณีและลูกสาวจึงร่ำรวยและมีความสุขไปตาม ๆ กัน ต่อมา
วันหนึ่งนางพราหมณีได้บังเกิดความโลภขึ้นจึงปรึกษากับลูก ๆ ว่า “ถ้าหงส์ทองมาในครั้งนี้ พวกเรา
จะจับถอนขนเสียให้หมด เพื่อจะได้มีทรัพย์สมบัติมากมาย” พวกลูก ๆ ไม่เห็นดีด้วย แต่นาง
พราหมณีไม่สนใจ ครั้นวันหนึ่งพญาหงส์ทองมาอีก นางก็ได้จับถอนขนเสียจนหมด ขนเหล่านั้น
กลายเป็นขนนกธรรมดาไป เพราะพญาหงส์ทองมิได้ให้ด้วยความสมัครใจ นางพราหมณีได้เลี้ยง
หงส์ทองนั้นจนขนงอกขึ้นใหม่เต็มตัว หงส์ก็ได้บินหนีไปโดยไม่ได้กลับมาอีกเลย

บุษบง โควินท์

28. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของนิทานชาดกเรื่องนี้

- ก. ความรักของพ่อ
- ข. ความไม่รู้จักพอ
- ค. ความอาฆาตพยาบาท
- ง. ทรัพย์สิ้นเงินทองคือความสุข

29. นิทานชาดกเรื่องนี้ให้ประโยชน์ในข้อใด
- ก. การศึกษา
 - ข. การเก็บออม
 - ค. การดำเนินชีวิต
 - ง. การปฏิบัติต่อผู้อื่น
30. พฤติกรรมของใครตรงกับตัวละครพราหมณ์ในนิทานชาดกเรื่องนี้
- ก. สมศรีต้องซื้อของใช้ที่จำเป็นทุกเดือน
 - ข. สุดาชอบซื้อกระเป๋าถือใหม่เป็นประจำ
 - ค. สมทรงทำอาหารเลี้ยงคนยากจนในวันเกิด
 - ง. สมรไปเยี่ยมพ่อแม่ที่ต่างจังหวัดในวันหยุด

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือเพียงช่องใดช่องหนึ่งในแต่ละข้อตามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ดังนี้

เห็นด้วยระดับมาก	ให้ระดับ	3
เห็นด้วยระดับปานกลาง	ให้ระดับ	2
เห็นด้วยระดับน้อย	ให้ระดับ	1

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	3	2	1
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน			
2. สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้ไม่ยากจนเกินไป			
3. ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้			
4. ส่งเสริมให้นักเรียน ได้คิดวิเคราะห์ในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้			
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้			
5. นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน			
6. นักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม			
7. ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน			
8. ครูคอยช่วยเหลือ แนะนำนักเรียน ในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง			
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
9. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ			
10. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านเพิ่มมากขึ้น			
11. นักเรียนได้ทำงานอย่างเป็นระบบ			
12. นักเรียนสามารถนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้			

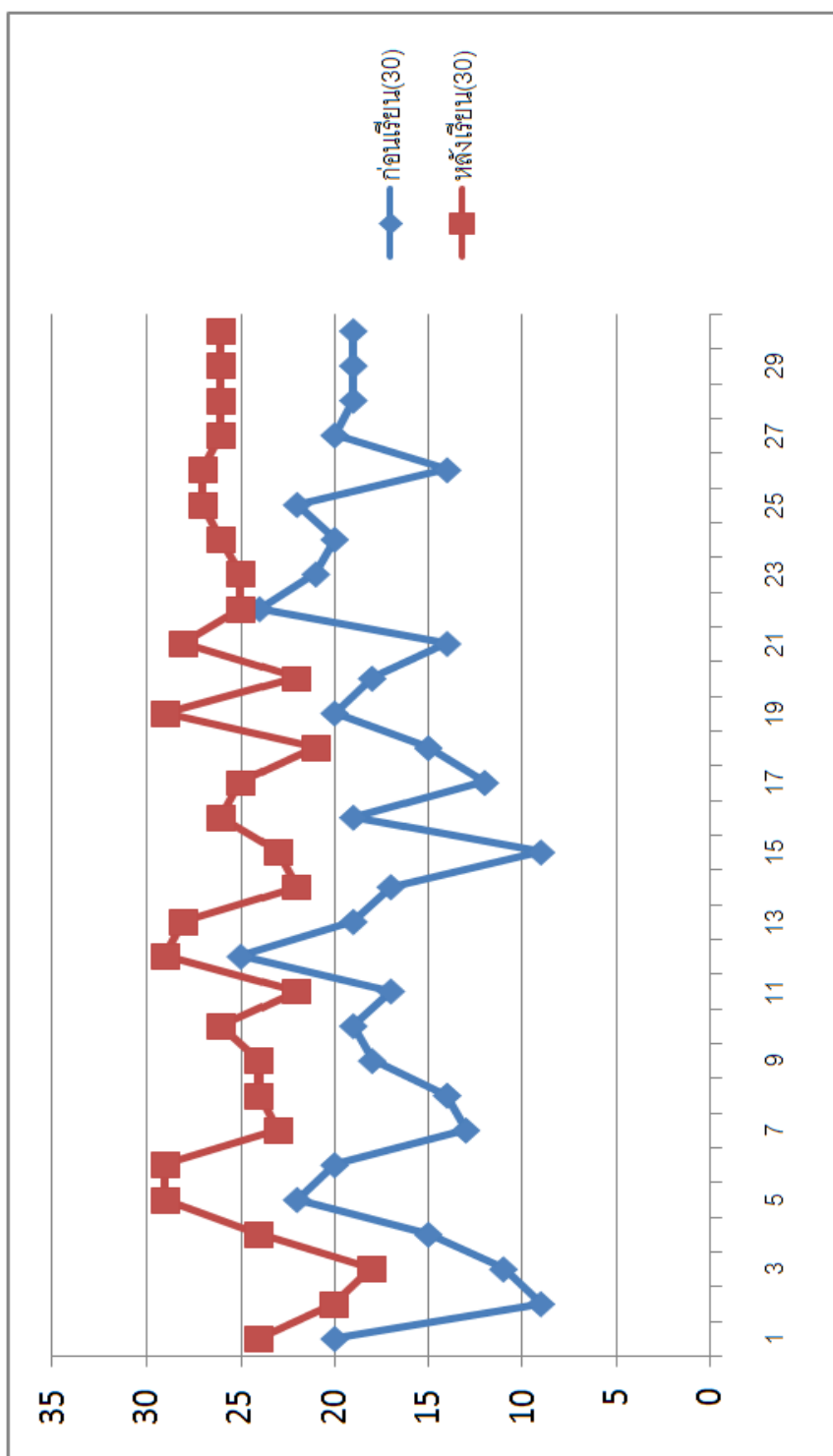
ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 20 แสดงผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

นักเรียนคนที่	Pretest (30)	Posttest (30)	ค่าความต่าง
1	20	24	4
2	9	20	11
3	11	18	7
4	15	24	9
5	22	29	7
6	20	29	9
7	13	23	10
8	14	24	10
9	18	24	6
10	19	26	7
11	17	22	5
12	25	29	4
13	19	28	9
14	17	22	5
15	9	23	14
16	19	26	7
17	12	25	13
18	15	21	6
19	20	29	9
20	18	22	4
21	14	28	14
22	24	25	1
23	21	25	4
24	20	26	6
25	22	27	7
26	14	27	13
27	20	26	6
28	19	26	7
29	19	26	7
30	19	26	7
(\bar{x})	17.47	25.00	
S.D.	4.083	2.792	

ตารางที่ 21 กราฟเปรียบเทียบผลคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 22 แสดงผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA

คนที่ / ชื่อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	1	3	3	3	2	2	1	2	3	2	2
2	2	3	1	2	2	2	1	2	2	3	3	3
3	2	1	2	2	2	2	2	1	2	3	2	3
4	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3
5	2	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3
6	3	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3
7	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3
8	2	2	2	3	3	2	1	2	3	2	3	2
9	2	2	3	2	2	2	3	3	2	2	2	2
10	3	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2
11	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
12	3	3	3	2	3	2	3	3	2	3	3	3
13	3	2	3	3	3	2	2	3	2	3	3	2
14	3	2	2	3	2	3	3	3	2	3	3	2
15	3	3	2	3	3	3	3	2	2	3	2	3
16	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
17	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
18	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3
19	2	3	3	3	3	2	2	3	3	3	2	3
20	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
21	3	3	3	2	3	2	3	3	3	3	2	3
22	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3
23	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3	2	2
24	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2
25	2	2	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3
26	3	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	3
27	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2
28	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
29	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
30	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
รวม	78	70	77	80	79	75	78	78	76	83	78	80
(\bar{X})	2.60	2.33	2.56	2.66	2.63	2.50	2.60	2.60	2.53	2.76	2.60	2.66
(S.D.)	0.49	0.60	0.56	0.47	0.49	0.50	0.62	0.62	0.50	0.40	0.49	0.47

ตารางที่ 23 แสดงสรุปผลการศึกษาคำคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอน
อ่านแบบ MIA

รายการ	(\bar{X})	(S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน	2.60	.0.50	มาก	2
2. สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้ไม่ยากจนเกินไป	2.33	0.61	ปานกลาง	4
3. ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้	2.57	0.57	มาก	3
4. ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้	2.67	0.48	มาก	1
รวม	2.53	0.53	มาก	3
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้				
5. นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน	2.63	0.49	มาก	1
6. นักเรียนมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	2.50	0.51	มาก	4
7. ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	2.60	0.62	มาก	2
8. ครูคอยช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง	2.60	0.62	มาก	3
รวม	2.58	0.56	มาก	2
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
9. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ	2.53	0.51	มาก	4
10. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านเพิ่มมากขึ้น	2.77	0.43	มาก	1
11. นักเรียนได้ทำงานอย่างเป็นระบบ	2.60	0.50	มาก	3
12. นักเรียนสามารถนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่นๆ ได้	2.67	0.48	มาก	2
รวม	2.63	0.50	มาก	1
รวมทั้งหมด	2.58	0.52	มาก	

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

.....

- นายพูลชัย ป็องวิชัย** **ประวัติการศึกษา**
 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดประเมินผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประวัติการทำงาน**
 ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 จังหวัดยโสธร
- ผศ.ดร.กัลยา กุลสุวรรณ** **ประวัติการศึกษา**
 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาและวรรณคดีไทย มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์
 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประวัติการทำงาน**
 อาจารย์ผู้สอน/ประธานหลักสูตรสาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมไทย
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 จังหวัดมหาสารคาม
- ดร.จิณณภัต โธจนวงศ์** **ประวัติการศึกษา**
 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ประวัติการทำงาน**
 อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ภาษาไทย
 คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
 จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางอรพัทธ์ ศิริแสง
ที่อยู่	210 หมู่ที่ 7 ตำบลตาตทอง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
ที่ทำงาน	โรงเรียนอนุบาลยโสธร ตำบลเชียงคำ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2554	ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2551	ครูโรงเรียนพระยามนธราชนครศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2555-ปัจจุบัน	ครูโรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

